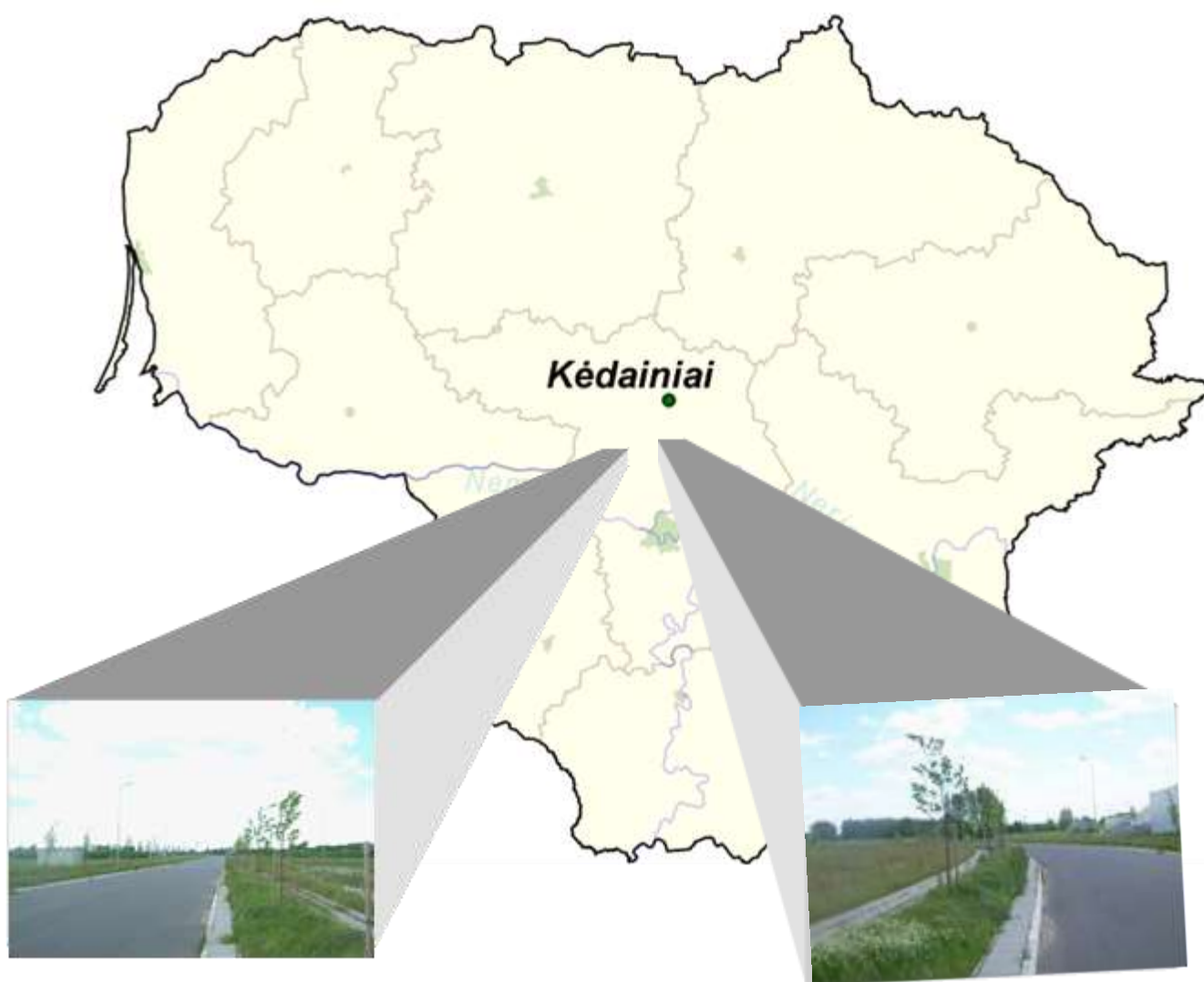

PATVIRTINTA
Kėdainių rajono savivaldybės tarybos
2015 m. kovo 27 d. sprendimu Nr.TS-41

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS IR ADMINISTRACIJOS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2015 m., Kėdainiai

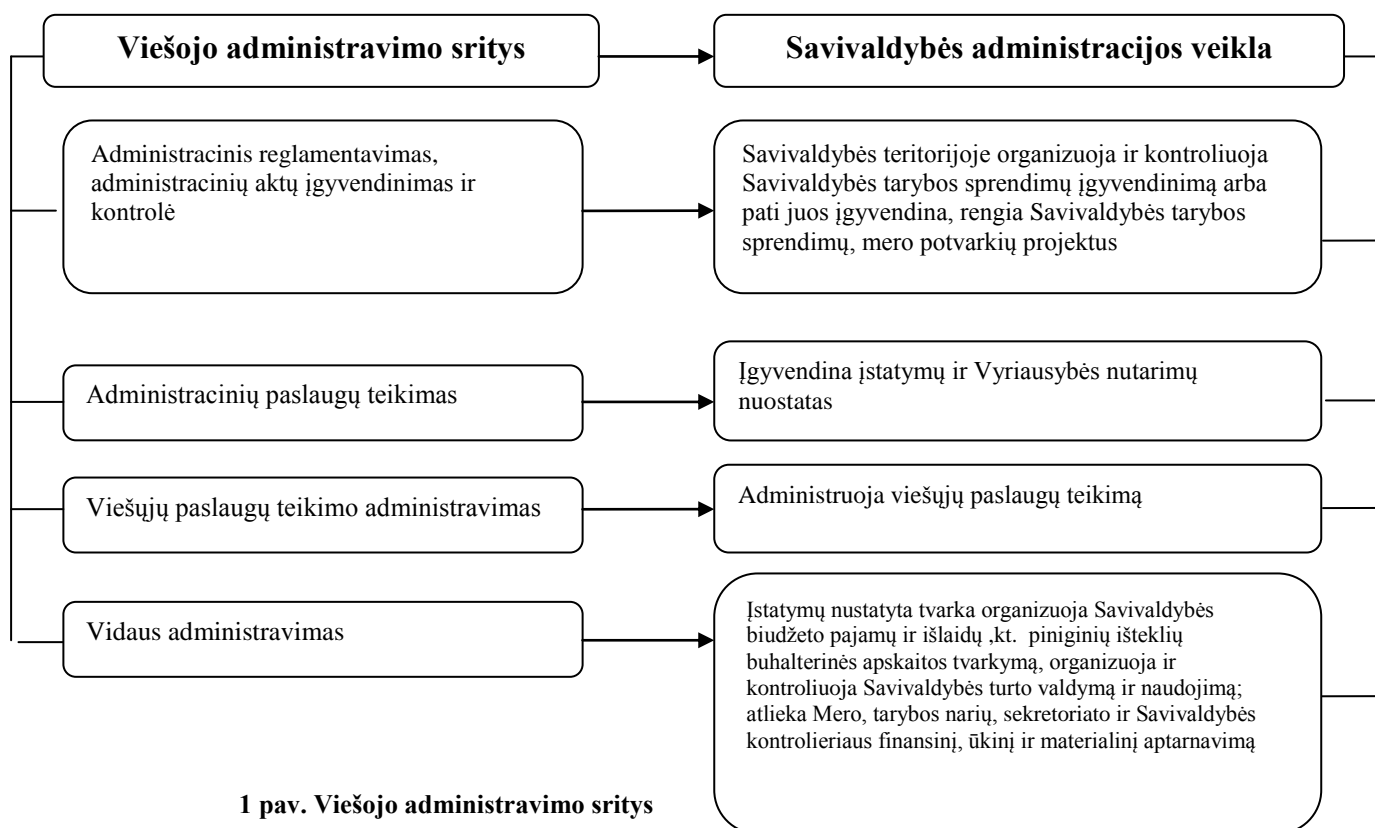
TURINYS

IŽANGA.....	3
BIUDŽETAS, FINANSAI, APSKAITA	9
TURTO VALDYMAS	14
INVESTICIJOS, STATYBA IR KOMUNALINIS ŪKIS.....	17
ARCHITEKTŪRA IR URBANISTIKA, KULTŪROS PAVELDAS.....	26
APLINKOS APSAUGA	28
SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	31
ŠVIETIMAS IR UGDYMAS.....	32
SOCIALINĖ PARAMA	36
VAIKO TEISIŲ APSAUGA.....	38
JAUNIMO POLITIKA. NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS POLITIKA	40
KULTŪRA IR SPORTAS	43
CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMAS IR ARCHYVŲ TVARKYMAS	45
VIEŠIEJI PIRKIMAI	45
TEISĖ IR VALSTYBĖS GARANTUOJAMA PIRMINĖ TEISINĖ PAGALBA	47
CIVILINĖ, PRIEŠGAISRINĖ IR DARBO SAUGA, MOBILIZACIJA	48
CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITAS	49
VALSTYBINĖ KALBA	50
ŽEMĖS ŪKIS IR MELIORACIJA	50
SENIŪNIJOS	53
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	60

IŽANGA

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus (toliau – **Administracijos direktoriaus**) ir Kėdainių rajono savivaldybės administracijos (toliau – **Savivaldybės administracijos**) 2014 m. veiklos ataskaita parengta ir teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, 29 straipsnio 8 dalies 9 punktu ir Kėdainių rajono savivaldybės tarybos (toliau – **Savivaldybės taryba**) veiklos reglamento (patvirtinto 2011 m. gegužės 13 d. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-145) 197 ir 198 punktais.

Savivaldybės administracija yra Lietuvos Respublikos įstatymus, Savivaldybės tarybos sprendimus ir kitus teisės aktus įgyvendinanti institucija. Savivaldybės administracija įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme reglamentuotas funkcijas vykde viešojo administravimo veiklas pagal tokias sritis:

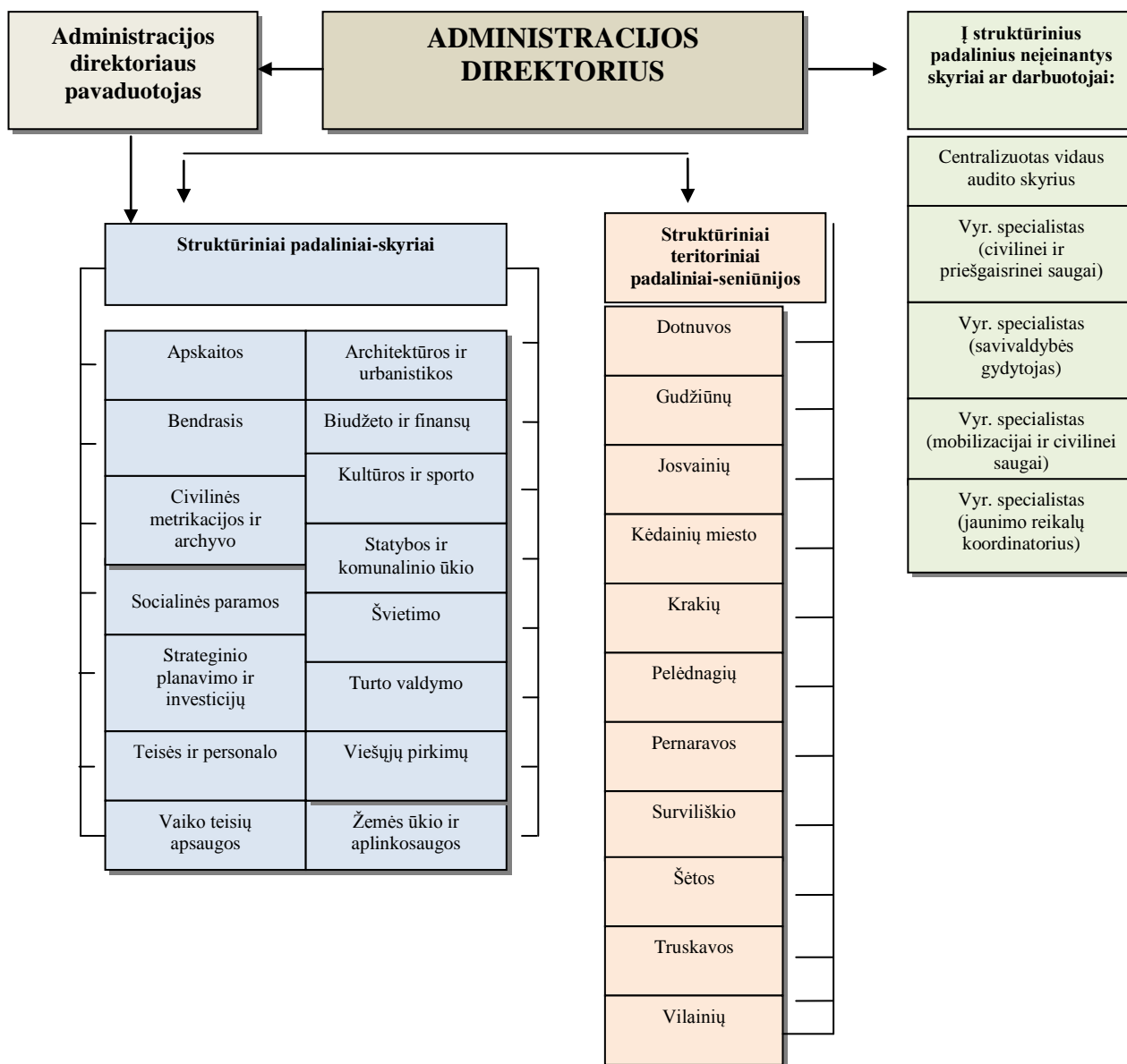
1 pav. Viešojo administravimo sritys

Šioje ataskaitoje pateikiami Savivaldybės administracijos 2014 metų veiklos rezultatai, tiesiogiai susiję su įstatymuose reglamentuotų funkcijų vykdymu.

2014 m. balandžio 25 d. Savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. TS-74, kuriuo **nauju Savivaldybės administracijos vadovu paskyrė Arūną Kacevičių**. Tos pačios dienos Savivaldybės tarybos posėdyje **administracijos direktoriaus pavaduotoju paskirtas Julius Lukoševičius**. Savivaldybės administracijos vadovai yra atsakingi už administracijos darbo organizavimą, atsako už Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jų kompetencijai priskirtais klausimais, vadovaudamiesi strateginio planavimo principais, administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą, atsako už Savivaldybės ūkinę bei finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą, koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų darbą bei atlieka kitas administracijos nuostatuose patvirtintas funkcijas.

2014 m. Savivaldybės administracijos struktūra nesikeitė. Savivaldybės administracijos struktūrą, jos veiklos nuostatus ir darbo užmokesčio fondą, didžiausią leistiną valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, skaičių mero teikimu tvirtina arba keičia Savivaldybės taryba, o pareigybes tvirtina administracijos direktorius.

Pagal 2013 m. gruodžio 13 d. Savivaldybės tarybos sprendimą Nr.TS-319, Savivaldybės administraciją sudaro 15 struktūrinių padalinių-skyrių, 4 į struktūrinius padalinius neįeinantys darbuotojai (civilinės ir priešgaisrinės saugos specialistas, mobilizacijos ir civilinės saugos specialistas, savivaldybės gydytojas, jaunimo reikalų koordinatorius) bei Centralizuotas vidaus audito skyrius ir 11 struktūrinių teritorinių padalinių – seniūnijų.

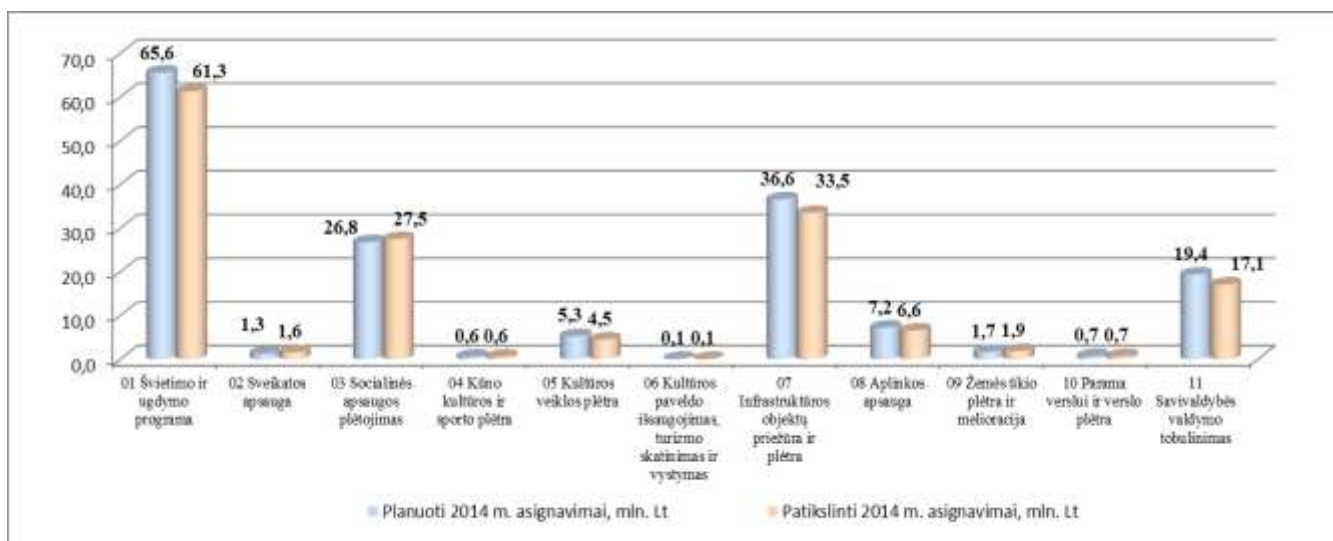
2 pav. Savivaldybės administracijos struktūra

2014 m. Savivaldybės administracija siekė efektyviai ir ekonomiškai organizuoti savo veiklą. Kaip ir kiekvienais metais daug dėmesio ir pastangų skirta racionaliam ir tikslingam biudžeto lėšų naudojimui, investicinių projektų įgyvendinimui, pradėtų darbų vykdymui, rajono gyventojų rūpimų klausimų sprendimui, Savivaldybės įstaigų, įmonių veiklos užtikrinimui. Kiekvienas Savivaldybės administracijos padalinys, vykdydamas pavestą užduotį, įgyvendina Lietuvos Respublikos įstatymus, Savivaldybės tarybos sprendimus, mero potvarkius, administracijos direktoriaus įsakymus bei kitus norminius teisės aktus.

2014 m. gruodžio 31 d. Duomenimis, Savivaldybės administracijoje (neįskaitant seniūnijų) didžiausias leistinas darbuotojų etatų skaičius – 133,5, iš kurių 108 – valstybės tarnautojai. Seniūnijose nustatytas didžiausias leistinas darbuotojų etatų skaičius – 191,15. 2014 m. panaikinti du valstybės tarnautojų etatai, patvirtinti dviejų darbuotojų pagal darbo sutartį etatai.

2014 m. Savivaldybės administracijos veikla buvo vykdoma atsižvelgiant į Kėdainių rajono savivaldybės 2014–2016 m. strateginį veiklos planą, kuris patvirtintas Savivaldybės tarybos 2013 spalio 25 d. sprendimu Nr.TS-293. Šis vidutinės trukmės planavimo dokumentas parengtas siekiant efektyviai vykdyti viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijas, užtikrinti bendruomenės viešųjų poreikių ir interesų tenkinimą, įgyvendinti Kėdainių rajono strateginiame plėtros plane iki 2020 metų numatytas priemones.

2014–2016 m. strateginį veiklos planą sudaro 11 programų, kurios apima švietimo, kultūros, sveikatos, socialinio, infrastruktūros, aplinkosaugos, žemės ūkio, verslo ir turizmo bei kt. sektorių veiklas. Kiekvienoje programoje yra iškelti tikslai, uždaviniai ir priemonės, nurodytos planuojamos lėšos joms įgyvendinti, numatyti vertinimo kriterijai programose numatytų priemonių įgyvendinimo stebėsenai vykdyti. 2014–2016 m. strateginiame veiklos plane numatytiems tikslams, uždaviniams ir priemonėms pasiekti 2014 m. buvo planuota 165,3 mln.Lt, 2015 m. – 168,1mln. Lt, 2016 m. – 174,3 mln. Lt.

3 pav. 2014–2016 m. strateginiame veiklos plane planuoti ir patikslinti 2014 m. asignavimai programoms vykdyti

Savivaldybės tarybai patvirtinus 2014 m. biudžetą, atsižvelgiant į tikslinių lėšų gavimą, Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo eigą, 2014 m. birželio 30 d. administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AD-1-820 patikslintas 2014–2016 m. strateginis veiklos planas 2014 metams. **Patikslinti asignavimai 2014–2016 m. strateginio veiklos plano programoms vykdyti 2014 m. yra 155,3 mln. Lt**, t. y. 6 proc. mažiau nei buvo planuota.

Savivaldybės administracija, šalia pagrindinių Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme apibrėžtų funkcijų, intensyviai ir nuosekliai prisideda prie 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos įgyvendinimo.

Įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinių fondų bei kitų programų finansuojamus projektus, kurių pareiškėja yra **Savivaldybės administracija, paramos projektams panaudojimas nuo skirto finansavimo siekia 96 proc.** (2013 m. – 75 proc.) T. y. daugiau nei Lietuvos vidurkis: Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenimis, iš viso nuo programavimo laikotarpio pradžios projektams išmokėta 87 proc. Lietuvai skirtų 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

2014 m. Lietuvos laisvosios rinkos institutas, kaip ir kasmet, skelbė **Lietuvos savivaldybių indeksą**. Lietuvos savivaldybių indeksas – vertybinis indeksas, matuojantis žmonių ekonominę laisvę savivaldybėse. Indekse savivaldybės vertinamos dešimtyje sričių: komunalinis ūkis, transportas, švietimas, sveikata, socialinė rūpyba, investicijos, mokesčiai, turto valdymas, administracija, biudžetas. Iš 100 galimų balų Kėdainių rajono savivaldybė (toliau – **Savivaldybė**), įvertinta 63,6 balo ir **yra geriausiųjų ne miestų savivaldybių penketuke**. 2013 m. mūsų Savivaldybė taip pat buvo toje pačioje pozicijoje – penkta, surinkusi 61,5 balo. Labai gerai Savivaldybė įvertinta komunalinio ūkio, valdymo, biudžeto bei investicijų ir plėtros srityse. Pastarasis rodiklis – **investicijos ir plėtra įvertinamas maksimaliu 100 balo vertinimu**. Tai rodo, kad Savivaldybėje yra

investuotojams paruoštų sklypų, bendradarbiaujama su privačiu sektoriumi per viešo ir privataus sektoriaus partnerystę, Savivaldybėje pritraukiama ne tik vietinių, bet ir užsienio investicijų. Taip pat pagerėjo tiesioginių užsienio investicijų, tenkančių vienam gyventojui, rodiklis.

2014 m. pabaigoje paskelbta Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės informacija, kad **tiesioginės užsienio investicijos Savivaldybėje 2013 m. pabaigoje sudarė 866,89 mln. Lt**, t. y. **8,7 proc. daugiau** nei 2012 m. (797,47 mln.Lt) ir beveik dvigubai daugiau nei 2011 m. (455,28 mln. Lt). **Vienam Savivaldybės gyventojui teko 17 039,6 Lt tiesioginių užsienio investicijų**, t. y. 2,5 karto daugiau nei tenka vienam gyventojui Kauno apskrityje (7 582,3 Lt). Kėdainių rajono tiesioginės užsienio investicijos yra 14 proc. didesnės ir už tiesioginių investicijų Lietuvos Respublikoje vidurkį vienam gyventojui.

Beveik maksimalius balus indekso sudarytojai skyrė Savivaldybei už biudžeto valdymą ir Savivaldybės administracijos darbą. Biudžeto srities įvertinimą gerino sumažėję įsiskolinimai kreditoriams. Be to, Savivaldybė yra viena iš mažiausiai turinti paskolų respublikoje. **Kėdainių rajono komunalinis ūkis vertinamas net 89,9 balo ir yra geriausiųjų vertinimų dešimtuke**. Indekso sudarytojai komentuoja, kad komunalinio ūkio vertinimas pakilo dėl Savivaldybės specialiajame šilumos ūkio plane numatytos konkurencinės zonos, t. y. vartotojas gali pasirinkti, koku kuru šildyti būstą. Taip pat paminėtina, kad Kėdainių rajone šildymo kaina yra žemesnė nei daugelyje kitų šalies rajonų.

Pagal gyventojams sudarytas sąlygas Kėdainiai yra apie vidurkį. Užimti aukštesnę poziciją Savivaldybei sutrukdė kiek žemiau įvertintos sveikatos, turto valdymo sritys. Sveikatos sritis blogiau įvertinta dėl didėjančio valstybinėse gydymo įstaigose dirbančių šeimos gydytojų skaičiaus. Kita vertus, Kėdainių įstaigose nėra jau tokios didelės pacientų eilės, o ir gydymo paslaugos dažniausiai suteikiamos laiku. Turto valdymo sričiai skirtas žemesnis įvertinimas dėl lėčiau vykstančio privatizavimo proceso. Tačiau reikia įvertinti ir tai, kad šiuo metu privatizuojamųjų objektų sąrašė lieka nepaklausūs objektai: katilinės, siurblinės, avarinės būklės butai, taip pat dideli pastatai atokiuose kaimuose. Paklausus nekilnojamasis turtas parduotas jau anksčiau.

2014 m., minint Lietuvos vietos savivaldos dieną, už ryškiausias iniciatyvas ir darbus buvo pagerbtos Lietuvos savivaldybės „**Auksinės krivulės 2014**“ renginyje. Savivaldybei įteiktas apdovanojimas „Už socialinių paslaugų plėtrą“.

Taip pat 2014 m. pirmą kartą buvo atliktas tyrimas ir pagal trisdešimt **švietimo sistemos kriterijų** sudarytas Lietuvos savivaldybių reitingas, atskleidžiantis, kurios savivaldybės švietimui skiria daugiausia dėmesio. Iš šešiasdešimties savivaldybių, surinkus didžiausią 64,05 balų sumą, mūsų Savivaldybė įvertinta geriausiai – skirta pirma reitingo vieta.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija bendradarbiaudama su Jaunimo reikalų departamentu už **indėlių į jaunimo politikos plėtrą 2014 m.** apdovanojo 6 savivaldybes. Tarp jų ir Kėdainių rajono savivaldybę, kuriai padėka skirta už svarų indėlių į jaunimo politikos plėtrą, išiklausymą į jaunų žmonių poreikius, jų skatinimą būti aktyviais, pilietiškais ir kūrybiškais visuomenės nariais bei už pritaikytos jaunimui infrastruktūros kūrimą.

Savivaldybės administracijos vykdoma veikla pateikta Savivaldybės interneto svetainėje **www.kedainiai.lt**. Pagal Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos (IVPK) atliktą Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių atitikimo bendriesiems reikalavimams 2014 m. tyrimą, Savivaldybės interneto svetainė, kaip ir 2013 m., 100 proc. atitiko nustatytus reikalavimus.

2014 m. Savivaldybės administracija ruošėsi euro įvedimui. Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta **Pasirengimo įvesti eurą savivaldybės koordinavimo darbo grupė**, kurios pirmininkas – administracijos direktoriaus pavaduotojas Julius Lukoševičius. Komisija parengė Nacionalinio euro įvedimo pasirengimo Kėdainių rajono savivaldybėje priemonių planą, numatė veiksmus, kuriuos Savivaldybė turi atlikti 2014–2015 m. Taip pat Savivaldybė prisijungė prie Geros verslo praktikos memorandumo, kuriuo siekiama, kad teisingai ir sąžiningai kainų perskaičiavimą ir valiutos konvertavimą vykdytų Savivaldybei pavaldžios įmonės, teikiančios paslaugas gyventojams bei privačios verslo įmonės. Savivaldybės administracijos specialistai rengė Savivaldybės tarybos priimtus teisės aktų, administracijos direktoriaus įsakymų projektų keitimus, susijusius su kainų perskaičiavimu eurais. Taip pat

Pasirengimo įvesti eurą savivaldybės koordinavimo darbo grupė rengė šviečiamojo pobūdžio renginius, seminarus verslininkams, teikė informaciją gyventojams, vykdė priežiūrą.

2014 m. Savivaldybė sertifikuota pagal tarptautinį kokybės vadybos standartą **ISO 9001:008**. Nepriklausomų auditorių išvada patvirtina, kad Savivaldybės administracijoje sėkmingai veikia Kokybės vadybos sistema, užtikrinanti vykdomų procesų nuoseklumą ir apibrėžtumą, sistemingą užsibrėžtų tikslų įgyvendinimą. 2014 m. Savivaldybės administracijoje kokybės vadybos sistemos procesai buvo tinkamai valdomi, proceso rezultatyvumui išskelti rodikliai buvo įgyvendinti. Pasiektas aukštas rodiklių įgyvendinimo procentas – 95 proc.

Įgyvendindama Kokybės vadybos metodus, Savivaldybės administracija siekia, kad būtų užtikrintas visapusiškas ir operatyvus įvairių asmenų grupių aptarnavimas. Teikiamų paslaugų kokybė Savivaldybėje vis gerėja, gyventojai vis labiau pasitiki Savivaldybės tarnautojų kompetencija. Asmenys, norintys gauti informaciją apie jiems aktualų klausimą, visuomet, pagal klausimo pobūdį, gali kreiptis tiek į administracijos direktorių, tiek į atitinkamą skyrių ar specialistą.

Pastebima, kad 2014 m. interesantų, tiesiogiai atvykstančių į Savivaldybės administraciją, skaičius padidėjo daugiau nei 5 proc., palyginti su 2013 m. Daugiausia asmenys kreipiasi dėl pirminės teisinės pagalbos, vaiko teisių apsaugos, įvairių rūšių pašalpų ar išmokų skyrimo, taip pat klausimais, susijusiais su žemės ūkiu, melioracija bei aplinkosauga. ***Vidutiniškai per mėnesį Savivaldybės administracijoje apsilanko apie 600 asmenų.***

Asmenims, neturintiems galimybių atvykti į Savivaldybės administraciją, informacija ir konsultacijos teikiamos alternatyviais būdais – telefonu, elektroniniu paštu, Savivaldybės interneto svetainės www.kedainiai.lt rubrikoje „Klausimai–atsakymai“.

Lyginant pastaruosius dvejus metus galima teigti, kad tiek gaunamų, tiek siunčiamų raštų kiekis yra panašus, o gautų gyventojų prašymų kiekis 2014 m. žymiai padidėjo – 49 proc.

1 lentelė. 2013–2014 m. dokumentų statistinis pokytis

Dokumentacijos pobūdis	2012 m.	2013 m.	2014 m.	Pokytis (+/-) proc., 2013–2014 m.
Gauti dokumentai	4064	5271	5119	-2,9
Išsiųsti dokumentai	6596	7294	6491	-11,0
Gyventojų prašymai, iš jų	440	463	690	+49,0
<i>Architektūros ir urbanistikos klausimais</i>	<i>101</i>	<i>183</i>	<i>194</i>	<i>+6,0</i>
<i>Statybų ir komunalinio ūkio klausimais</i>	<i>52</i>	<i>39</i>	<i>58</i>	<i>+48,7</i>
<i>Atliekų tvarkymo klausimais</i>	<i>30</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>+9,1</i>
<i>Aplinkosaugos klausimais</i>	<i>33</i>	<i>36</i>	<i>19</i>	<i>-47,2</i>
<i>Bendraisiais klausimais</i>	<i>24</i>	<i>17</i>	<i>13</i>	<i>-23,5</i>
<i>Kultūros klausimais</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>+200,0</i>
<i>Socialinės paramos ir socialinio būsto klausimais</i>	<i>96</i>	<i>92</i>	<i>302</i>	<i>+228,3</i>
<i>Transporto ir kelio ženklų statymo klausimais</i>	<i>20</i>	<i>11</i>	<i>16</i>	<i>+45,5</i>
<i>Mokesčių grąžinimo/atleidimo nuo mokesčių klausimais</i>	<i>16</i>	<i>22</i>	<i>19</i>	<i>-13,6</i>
<i>Švietimo klausimais</i>	<i>20</i>	<i>5</i>	<i>7</i>	<i>+40,0</i>
<i>Sveikatos klausimais</i>	<i>7</i>	<i>4</i>	<i>9</i>	<i>+125,0</i>
<i>Vaikų teisių klausimais</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>-50,0</i>
<i>Teisės klausimais</i>	<i>10</i>	<i>17</i>	<i>11</i>	<i>-35,3</i>
<i>Turto valdymo klausimais</i>	<i>0</i>	<i>12</i>	<i>16</i>	<i>+33,3</i>
<i>Žemės ūkio ir melioracijos klausimais</i>	<i>27</i>	<i>11</i>	<i>10</i>	<i>-9,1</i>

2014 m. didžioji dalis gyventojų prašymų (43,8 proc.) buvo susijusi su socialinės paramos klausimais. Jų skaičius, lyginant su praėjusiais metais, padidėjo daugiau kaip 3 kartus. Tai galima paaiškinti tuo, kad 2014 m. priėmus naują Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą į Socialinės

paramos skyrių kreipėsi daugiavaikės motinos, išauginusios penkis ir daugiau vaikų, dėl valstybinės pensijos joms skyrimo. Be to, nuo 2014 m. pasikeitus Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatomis, socialinių pašalpų skyrimas ir mokėjimas perduotas Savivaldybei kaip savarankiška funkcija. Apie 28 proc. gyventojų prašymų gauta siekiant spręsti architektūros ir urbanistikos klausimus, 8 proc. – statybos ir komunalinio ūkio klausimus.

Dokumentams tvarkyti ir valdyti, visose veiklos srityse bei bylų sudarymui užtikrinti, parengti dokumentacijos planai. Kad dokumentai būtų išsaugomi ir prieinami reikiamą laiką bei būtų užtikrinta jų paieška, sudaryta užbaigtų bylų apskaitos sistema.

2014 m. paruoštas 2015 m. Savivaldybės administracijos dokumentacijos planas bei registru sąrašas, įvestas į Elektroninio archyvo informacinę sistemą (EAIS).

2014 m. **Administracijos direktorius** savo kompetencijos klausimais išleido 1553 įsakymus (2013 m. – 1542) veiklos organizavimo ir 468 įsakymus (2013 m. – 328) bendraisiais personalo, 986 įsakymus (2013 m. – 936) atostogų, komandiruočių klausimais, suorganizavo ir vedė 10 skyrių vedėjų, 10 seniūnų ir 48 administracijos vadovų pasitarimus. Administracijos direktorius kiekvienos savaitės pradžioje rengdavo pasitarimus su direktoriaus pavaduotoju, miesto seniūnu, Statybos ir komunalinio ūkio, Strateginio planavimo ir investicijų, Architektūros ir urbanistikos, Biudžeto ir finansų, Turto valdymo bei Bendrojo skyrių vedėjais, kurių metu buvo aptariami savaitės darbai, sprendžiamos iškilusios problemos dėl vykdomų investicinių projektų, ieškoma bendrų sprendimų.

Administracijos direktoriaus veikla neapsiriboja Vietos savivaldos įstatymu, kitais teisės aktais, Savivaldybės tarybos sprendimais nustatytų funkcijų vykdymu. 2014 m. Administracijos direktorius dalyvavo **Savivaldybės komisijų, darbo grupių ir kitų institucijų**, į kurių sudėtį yra įtrauktas, **veikloje**, pirmininko ar nario teisėmis.

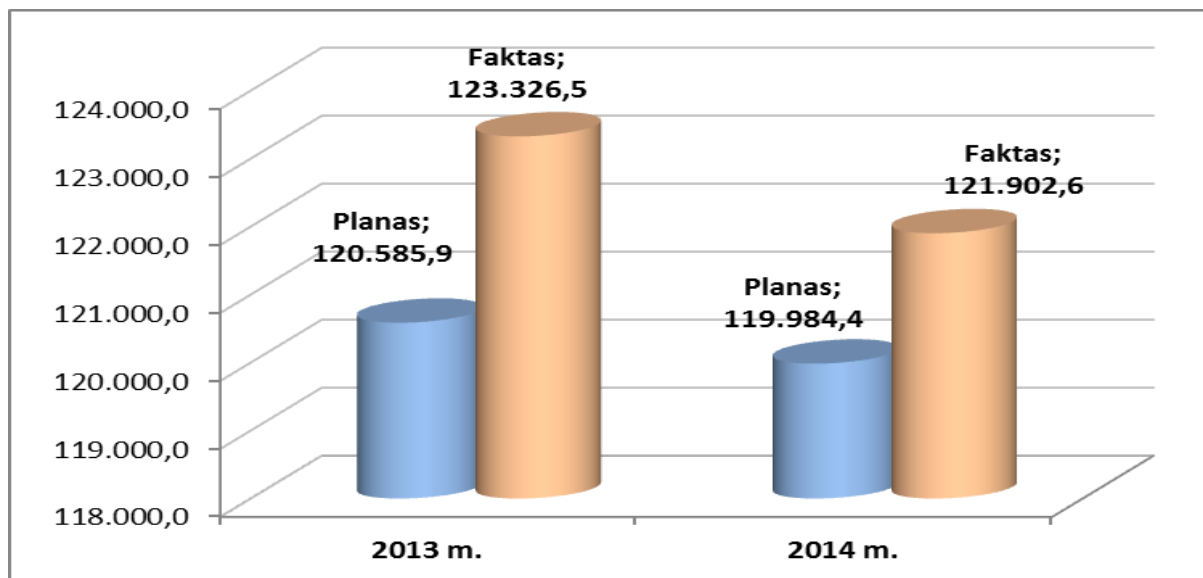
BIUDŽETAS, FINANSAI, APSKAITA

Biudžetas ir finansai. Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, kitais teisės aktais, rengė ateinančių metų Savivaldybės biudžeto projektus, nagrinėjo biudžeto vykdymą, siekiant, kad rajono biudžeto lėšos būtų naudojamos taupiai, racionaliai ir pagal paskirtį.

Savivaldybės biudžeto vykdymas. Patvirtintas 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas sudarė 124 mln. 785,4 tūkst. Lt, asignavimai – 129 mln. 25,9 tūkst. Lt (skirtumas 4 mln. 240,5 tūkst. Lt skolintos lėšos investicijų projektams finansuoti). Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtus sprendimus, į realius poreikius ir pokyčius, Savivaldybės biudžetas metų eigoje buvo tikslinamas. 2014 m. gruodžio 12 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-267 **patikslintas Savivaldybės biudžeto pajamų planas 124 mln. 784,4 tūkst. Lt,** asignavimai – 129 mln. 53,2 tūkst. Lt (skirtumas 4 mln. 268,8 tūkst. Lt skolintos lėšos investicijų projektams finansuoti, kurios per einamuosius biudžetinius metus padidėjo 28,3 tūkst. Lt dėl 2013 m. nepanaudotų ir grąžintų skolintų lėšų).

2 lentelė. 2014 metų biudžeto pajamų plano įvykdymas, tūkst. Lt

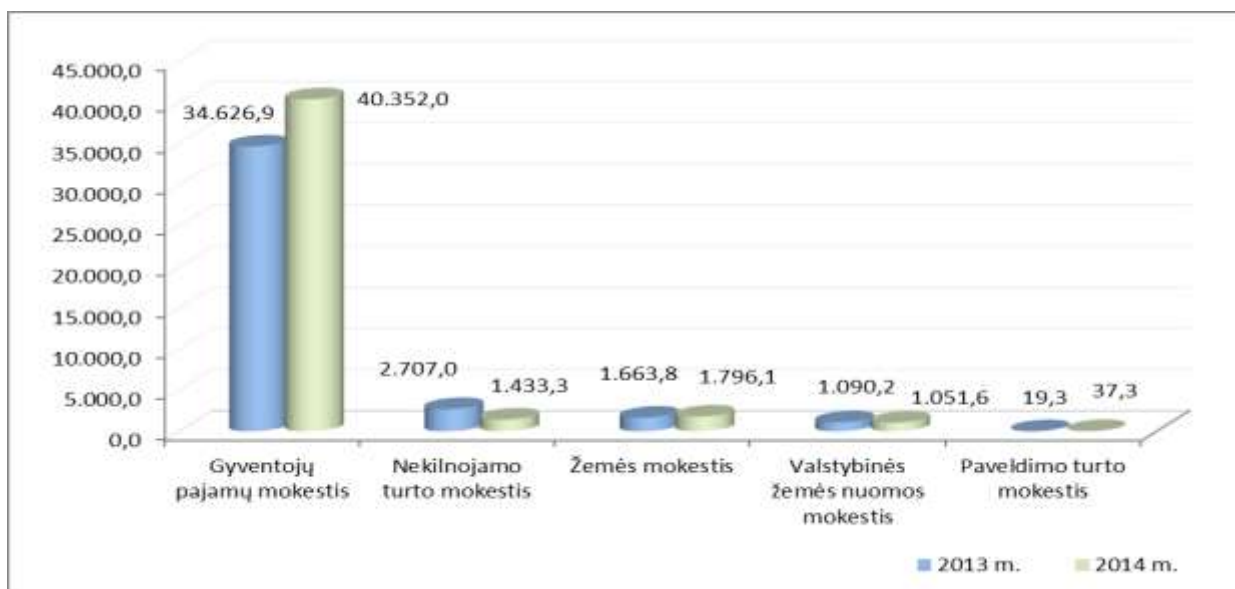
Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslintas planas	Įvykdyta	Pokytis	
				%	tūkst. Lt
1.	MOKESČIAI	58.689,6	60.334,9	102,8	1.645,3
2.	Gyventojų pajamų mokestis iš viso	50.707,0	53.004,0	104,5	2.297,0
3.	Gyventojų pajamų mokestis pajamoms iš gyventojų pajamų mokesčio išlyginti	4.908,0	3.179,0	64,8	-1.729,0
4.	Gyventojų pajamų mokestis išlaidų struktūros skirtumams išlyginti	8.792,0	9.473,0	107,7	681,0
5.	Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)	37.007,0	40.352,0	109,0	3.345,0
6.	Turto mokesčiai	4.415,0	3.266,8	74,0	-1.148,2
7.	Žemės mokestis	1.390,0	1.796,1	129,2	406,1
8.	Įmonių ir organizacijų nekilnojamojo turto mokestis	3.000,0	1.433,4	47,8	-1.566,6
9.	Paveldimo turto mokestis	25,0	37,3	149,2	12,3
10.	Prekių ir paslaugų mokesčiai	3.567,6	4.064,1	113,9	496,5
11.	Mokestis už aplinkos teršimą	982,6	982,1	99,9	-0,5
12.	Vietinės rinkliavos	2.500,0	2.957,8	118,3	457,8
13.	Valstybės rinkliava	85,0	124,2	146,1	39,2
14.	KITOS PAJAMOS	6.182,3	6.455,2	104,4	272,9
15.	Turto pajamos	1.634,5	1.718,9	105,2	84,4
16.	Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius	1.000,0	1.051,6	105,2	51,6
17.	Mokestis už medžiojamų gyvūnų išteklių naudojimą	95,4	95,5	100,1	0,1
18.	Mokestis už valstybinius gamtos išteklius	35,8	68,5	191,3	32,7
19.	Dividendai	503,3	503,3	100,0	0,0
20.	Pajamos už prekes ir paslaugas	4.430,8	4.419,8	99,8	-11,0
21.	Pajamos už patalpų nuomą	343,1	408,0	118,9	64,9
22.	Pajamos už atsitiktines paslaugas	665,6	629,6	94,6	-36,0
23.	Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	3.422,1	3.382,2	98,8	-39,9
24.	Kitos neišvardytos pajamos	87,0	102,5	117,8	15,5
25.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	30,0	214,0	7,2 k.	184,0
26.	Specialioji tikslinė dotacija, iš jos:	54.722,0	54.722,0	100,0	0,0
27.	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	12.426,0	12.426,0	100,0	0,0
28.	Mokinio krepšeliui finansuoti	35.654,0	35.654,0	100,0	0,0
29.	Valstybės investicijų 2014 m. programoje numatytiems kapitalo investicijoms	4.800,0	4.800,0	100,0	0,0
30.	Mokyklos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams	1.842,0	1.842,0	100,0	0,0
31.	Bendrosios dotacijos kompensacija	4.931,0	4.931,0	100,0	0,0
32.	Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių	259,5	259,5	100,0	0,0
33.	Iš viso:	124.784,4	126.702,6	101,5	1.918,2

4 pav. Biudžeto pajamų (be Valstybės investicijų programos lėšų ir be apyvartos lėšų biudžeto lėšų stygiui dengti) pokytis 2013–2014 m., tūkst. litų

Biudžeto pajamų surinkimo planas 2013 m. ir 2014 m. buvo vykdomas. 2014 m. jis įvykdytas 101,5 proc. ir viršytas 1 mln. 918,2 tūkst. Lt, o, palyginti su 2013 m., įvykdymas sumažėjo 1 mln. 423,9 tūkst. litų, arba 1,2 proc.

Mokesčių surinkimas. Gyventojų pajamų, nekilnojamojo turto, žemės ir paveldimo turto mokesčius administruoja centrinis mokesčių administratorius – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Ši institucija neteikia informacijos apie mokesčių neįvykdymo/viršijimo priežastis, atitinkamų mokesčių skolininkus ir kitus duomenis, reikalingus geresniam mokesčių surinkimui, nors Savivaldybės administracija ne kartą raštiškai į juos kreipėsi. 2014 m. gruodžio mėn. buvo parengtas *Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos ir Savivaldybės bendradarbiavimo sutarties projektas*, kuriuo siekiama, kad abi šalys teiktų viena kitai reikiamą informaciją.

5 pav. Mokesčių surinkimas 2013–2014 m., tūkst. Lt

Pateiktame grafike matoma, kad *gyventojų pajamų mokesčio* surinkimas kasmet auga. 2014 m. šio mokesčio surinkta 16,5 proc., arba 5 mln. 725,1 tūkst. Lt daugiau nei 2013 m. Šis mokestis sudaro didžiąją dalį – 88,4 proc. nuo visų Savivaldybės teritorijoje surenkamų mokesčių.

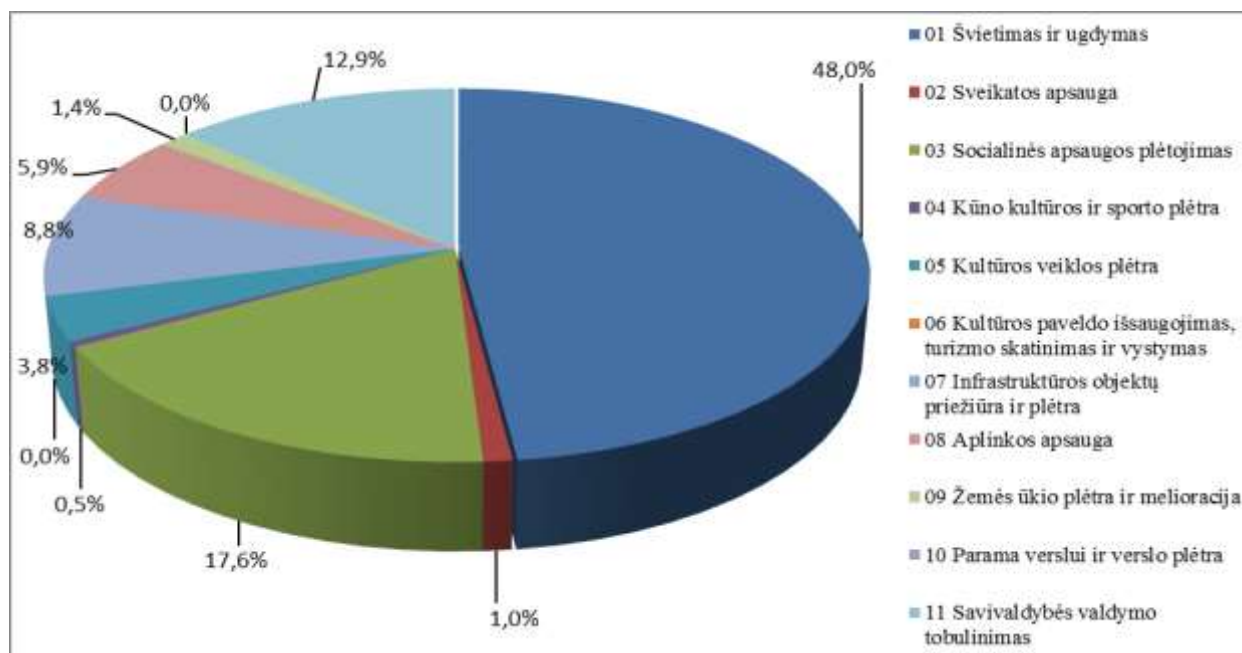
Nekilnojamojo turto mokesčio pajamų planas neįvykdytas 1 mln. 566,7 tūkst. Lt dėl 2013 m. pavėluotai patvirtintų 2014 metų nekilnojamojo turto tarifų, dėl ko buvo taikytas mažiausias mokesčių tarifas.

Įstatymų nustatyta tvarka savivaldybėms suteikta teisė administruoti **valstybinės žemės nuomos mokesčių**. Kasmet Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio tarifų ir lengvatų. Valstybinės žemės nuomos mokestis surenkamas beveik tolygiai.

Pajamos iš žemės mokesčio Savivaldybėje sudaro 1 mln. 796,1 tūkst. Lt, tai 29,2 proc., arba 406,1 tūkst. Lt, daugiau, nei planuota, ir 8 proc., arba 132,3 tūkst. Lt, daugiau nei 2013 m. Pagal iki 2012 m. galiojusį Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymą, savivaldybėms buvo suteikta teisė nustatyti tik lengvatas šio mokesčio mokėtojams. Vadovaudamasi įstatymais bei atsižvelgdama į mažas pajamas gaunančius savivaldybės gyventojus, Savivaldybės taryba kiekvienais metais nustato žemės mokesčio lengvatas. Nuo 2013 m. įsigaliojus naujoms Žemės mokesčio įstatymo nuostatoms, savivaldybėms suteikta teisė pačioms nustatyti konkrečius mokesčio tarifus bei lengvatas.

Mažiausiai Savivaldybėje surenkama **paveldimo turto mokesčio**, kuri reglamentuoja įstatymai. Tačiau 2014 m., palyginti su 2013 m., paveldimo turto mokesčio surinkta beveik dvigubai daugiau.

Asignavimai programoms. 2014 m. biudžete patvirtinta 11 visos savivaldybės veiklos sritis apimančių programų, kurias administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai. Minėtos programos buvo finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto, valstybės specialiųjų tikslinių dotacijų, valstybės investicijų programos bei paskolų lėšomis.

6 pav. 2014 m. biudžeto išlaidų vykdymas pagal programas, proc.

Daugiausia Savivaldybės biudžeto lėšų (neįskaitant Europos Sąjungos paramos) buvo skirta Švietimo ir ugdymo programai (48 proc.), Socialinės apsaugos plėtojimo programai (17,6 proc.), Savivaldybės valdymo tobulinimo programai (12,9 proc.), Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programoms (8,8 proc.), Aplinkos apsaugos programai (5,9 proc.).

3 lentelė. Savivaldybės biudžeto išlaidos pagal programas 2013–2014 m, tūkst. litų

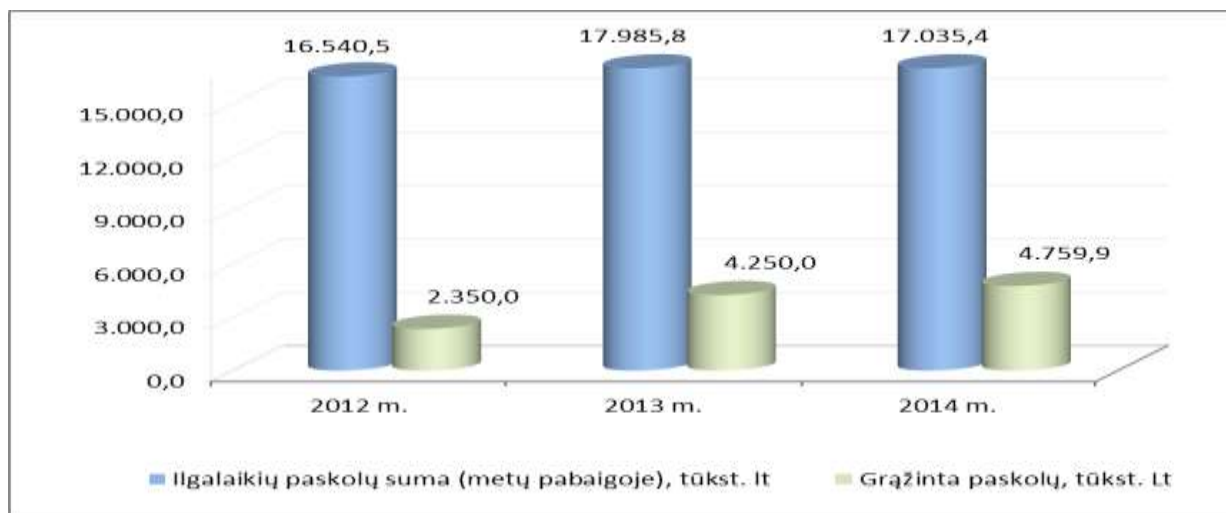
Programos kodas ir pavadinimas	2013 m. faktas	Lyginamasis svoris (%)	2014 m. faktas	Lyginamasis svoris (%)	Pokytis	
					%	tūkst. Lt
01 Švietimas ir ugdymas	64.639,3	49,3%	62.630,9	48,0%	96,9	-2.008,4
02 Sveikatos apsauga	626,9	0,5%	1.265,2	1,0%	201,8	638,3
03 Socialinės apsaugos plėtojimas	25.006,5	19,1%	22.992,5	17,6%	91,9	-2.014,0
04 Kūno kultūros ir sporto plėtra	658,1	0,5%	636,4	0,5%	96,7	-21,7
05 Kultūros veiklos plėtra	4.741,9	3,6%	4.965,8	3,8%	104,7	223,9
06 Kultūros paveldo išsaugojimas, turizmo skatinimas ir vystymas	50,0	0,0%	50,0	0,0%	100,0	0,0
07 Infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra	10.368,4	7,9%	11.496,2	8,8%	110,9	1.127,8
08 Aplinkos apsauga	6.855,6	5,2%	7.736,5	5,9%	112,8	880,9
09 Žemės ūkio plėtra ir melioracija	1.486,2	1,1%	1.883,7	1,4%	126,7	397,5
10 Parama verslui ir verslo plėtra	47,0	0,0%	47,0	0,0%	100,0	0,0
11 Savivaldybės valdymo tobulinimas	16.710,8	12,7%	16.800,1	12,9%	100,5	89,3
Kitoms savivaldybėms perduotos mokinio krepšelio lėšos	68,5	0,1%	0,0	0,0%	0,0	-68,5
Iš viso	131.190,7		130.504,3		99,5	-686,4

Paskolos. Siekiant užtikrinti bendrą privalomą projektų, finansuojamų iš ES struktūrinių ir kitų fondų lėšų, finansavimo dalį, taip pat investuojant į svarbius, didesnės apimties objektus, Savivaldybei tenka ieškoti kitų finansavimo šaltinių.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytais skolinimosi limitais bei Vyriausybės patvirtintomis savivaldybių skolinimosi taisyklėmis, 2014 m. kovo 28 d. Savivaldybės taryboje priimtas sprendimas Nr. TS-36 dėl **2 mln. 440 tūkst. Lt paskolos ėmimo** (5 m. grąžinimo laikotarpis) Savivaldybės vykdomiems investicijų projektams finansuoti.

Taip pat, vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. TS-79 „Dėl paskolos ėmimo“, nuspręsta paimti **686,0 tūkst. Lt trumpalaikę paskolą** (1 m. grąžinimo laikotarpis), užtikrinant apmokėjimą rangovams už vykdytus projektus, finansuojamus iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšų ir Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo lėšų, išlaidų kompensavimo būdu. Trumpalaikė paskola bus grąžinta gavus Europos Sąjungos paramos lėšas.

Negrąžintų ilgalaikių paskolų suma 2014 m. pradžioje buvo 17 mln. 985,8 tūkst. Lt, pabaigoje – 17 mln. 35,4 tūkst. Lt. Per 2014 m. grąžinta 4 mln. 759,9 tūkst. Lt, paimta – 3 mln. 809,5 tūkst. Lt paskolų. **Įsiskolinimai bankams per 2014 m. sumažėjo 950,4 tūkst. Lt.** Paskolos grąžinamos vadovaujantis pasirašytais sutartimis, laikantis paskolų grąžinimo terminų.

7 pav. Ilgalaikių paskolų sumos bei grąžintų paskolų pokytis 2012 –2014 m.

Per 2014 m. Savivaldybė neviršijo Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtinto skolinimosi limito. Skola 2014 m. gruodžio 31 dieną sudarė 24,7 proc. patvirtintų 2014 m. biudžeto pajamų, nuo kurių skaičiuojamas skolinimosi limitas.

Apskaita. Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius 2014 m. nuosekliai vykdė jam priskirtas funkcijas – buvo atsakingas už Savivaldybės administracijos ir Privatizavimo fondo vykdomų finansinių ir ūkinių operacijų teisėtumą, valstybės ir savivaldybės lėšų naudojimo nustatyta tvarka ir dokumentų įforminimo kontrolę; vykdė finansų kontrolę, kad Savivaldybės administracijos ir Privatizavimo fondo turto valdymas, naudojimas, apsauga bei disponavimas juo ir sutartiniai įsipareigojimai tretiesiems asmenims atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus; fiksavo apskaitos dokumentuose operacijas, susijusias su piniginių lėšų ir materialinių vertybių bei pagrindinių priemonių pokyčiais, apskaitė išlaidų sąmatų vykdymo operacijas, atliko ekonomiškai pagrįstus skaičiavimus šių operacijų tikslingumui patvirtinti ir ataskaitoms pildyti; apskaičiavo ir išmokėjo savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokestį, sudarė ir pateikė įvairias ataskaitas ir pažymas apie darbo užmokestį; sudarė suvestines Savivaldybės administracijos ir jos filialų (seniūnijų) finansines ataskaitas bei jas pateikė Finansų ministerijos sistemoje VSAKIS; bendravo su tikrinančiomis institucijomis ir užtikrino, kad jos gautų reikiamą informaciją ir ataskaitas.

Savivaldybės administracijoje apskaitai tvarkyti **naudojama buhalterinės apskaitos programa „Biudžetas VS“**. 2014 m. su programos kūrėja UAB „Nevda“ buvo aptartas programos atnaujinimas **pasirengiant euro įvedimui**, sudarytas atnaujinimo darbų grafikas. 2014 m. atlikta buhalterinių sąskaitų inventorizacija, pasirengta buhalterinės apskaitos duomenų litais perskaičiavimui į eurus.

2014 m. Savivaldybės patikslintame biudžete **Savivaldybės administracijai buvo skirta 34 mln. 441,2 tūkst. Lt asignavimų**, t. y. 25,86 proc. viso Savivaldybės biudžeto. 2013 m. Savivaldybės administracijai skirti asignavimai sudarė 26 proc. viso Savivaldybės biudžeto. Savivaldybės administracijai 2014 m. buvo skirta 623,3 tūkst. Lt, arba 1,77 proc., mažiau nei 2013 m.

4 lentelė. Savivaldybės administracijai skirti asignavimai 2013–2014 m.

Asignavimų paskirtis	2013 m. (tūkst. Lt)	2014 m. (tūkst. Lt)	Pokytis (+/-) tūkst. Lt
Istaigos veiklai	7.809,7	8.087,6	+277,9
Programoms vykdyti, iš jų	27.254,8	26.353,6	-901,2
<i>Valstybės investicijų programa</i>	2.250,0	4.800,0	+2.550,0
<i>Savivaldybės investicijų programa</i>	9.948,0	6.325,00	-3.623,0
<i>Administracijos direktoriaus rezervas</i>	40,0	40,0	0,0
<i>Kėdainių rajono savivaldybės mero fondas</i>	50,0	55,0	+5,0
<i>Melioracijos statinių priežiūra, remontas, taip pat kultūrtechninių, aglomeracinių ir agrocheminių dirvos gerinimo priemonių įgyvendinimas</i>	863,0	1.268,0	+405,0
<i>Kitos programos</i>	14.103,8	13.865,6	-238,2
Iš viso	35.064,5	34.441,2	-623,3

Savivaldybės administracijos veiklai skirti asignavimai 2014 m. padidėjo 277,9 tūkst. Lt, nes:

✓ 131 tūkst. Lt daugiau skirta valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti (vaikų teisių apsaugos, jaunimo teisių apsaugos, civilinės saugos organizavimo, pirminei teisinei pagalbai, socialinei globai su sunkia negalia);

✓ 146,9 tūkst. Lt daugiau buvo skirta savarankiškomis funkcijoms vykdyti.

Programų vykdymui skirtos lėšos sumažėjo 901,2 tūkst. Lt:

✓ Valstybės investicijų programa padidėjo 2 mln. 550 tūkst. Lt;

✓ Savivaldybės investicijų programa sumažėjo 3 mln. 623 tūkst. Lt;

- ✓ *Kėdainių rajono savivaldybės mero fondas padidėjo 5 tūkst. Lt;*
- ✓ *Melioracijos statinių priežiūrai ir remontui padidėjo 405 tūkst. Lt;*
- ✓ *Kitos programos sumažėjo 238,2 tūkst. Lt.*

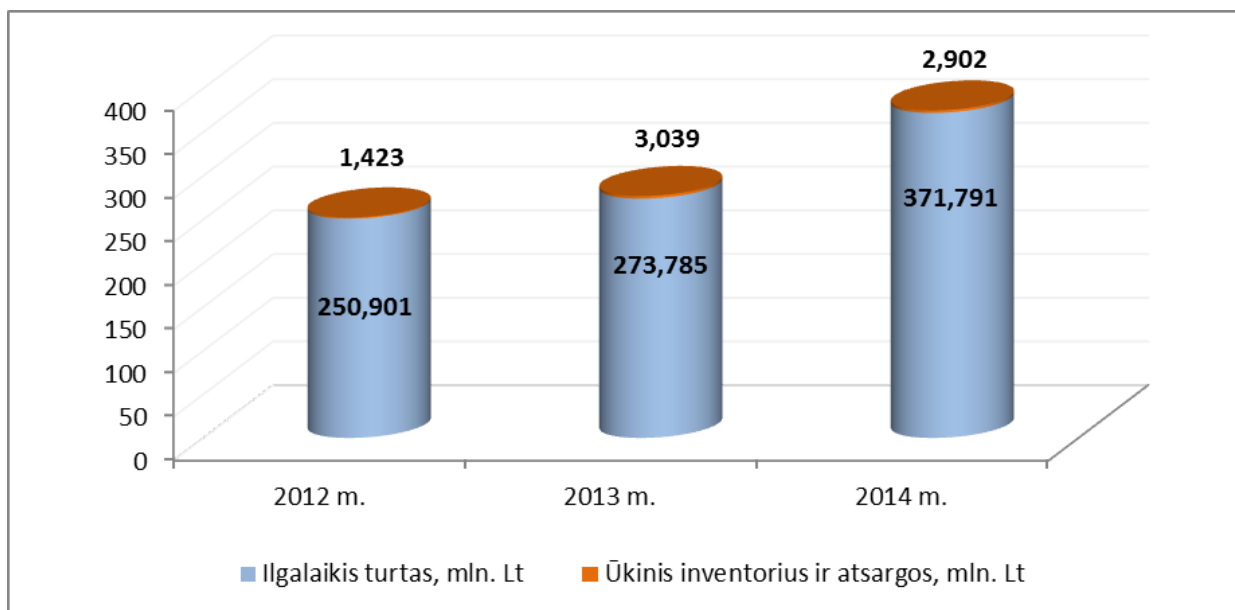
2014 m. Savivaldybės administracija gavo **valstybės lėšų iš ministerijų ir departamentų – 28 mln. 283 tūkst. Lt** šioms funkcijoms vykdyti (2013 m. – 25 mln. 333,87 tūkst. Lt):

<p>Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija 20 mln. 839,5 tūkst. Lt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Išmokoms vaikams mokėti ir administruoti – 4 mln. 979,1 tūkst. Lt ✓ Valstybinės šalpos išmokoms mokėti ir administruoti – 15 mln. 768,2 tūkst. Lt. ✓ Transporto išlaidų kompensacijoms mokėti – 53,4 tūkst. Lt. ✓ Išmokos ginkluoto pasipriešinimo dalyviams, sovietinėje armijoje sužalotiems asmenims bei žuvusiųjų šeimoms – 32,3 tūkst. Lt. ✓ Specialioji valstybės parama gyvenamiesiems namams, butams įsigyti – 6,5 tūkst. Lt.
<p>Neįgalųjų reikalų departamentas prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 269,9 tūkst. Lt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti ir administruoti – 261,8 tūkst. Lt. ✓ Būstų pritaikymui neįgaliesiems ir administravimui – 5,6 tūkst. Lt. ✓ Neįgaliesiems už komunalines paslaugas – 2,5 tūkst. Lt.
<p>Lietuvos Respublikos kultūros ministerija 3 tūkst. Lt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Europos paveldo dienos – 3 tūkst. Lt.
<p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 9,8 tūkst. Lt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Asbesto gaminių atliekų šalinimui – 9,8 tūkst. Lt.
<p>Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos respublikos Vyriausybės 2,0 tūkst. Lt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Seniūnijų sporto žaidynių organizavimui – 2 tūkst. Lt.
<p>Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 7 mln. 158,8 tūkst. Lt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kelių priežiūros ir plėtros programai įgyvendinti (svarbūs valstybei vietinės reikšmės keliai) – 1 mln. 614 tūkst. Lt. ✓ Kelių priežiūros ir plėtros programai įgyvendinti (vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti ir prižiūrėti bei saugaus eismo sąlygoms užtikrinti) – 5 mln. 544,8 tūkst. Lt.

TURTO VALDYMAS

Savivaldybės administracijos Turto valdymo skyrius 2014 m. sprendė Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir nuosavybės ar patikėjimo teise valdomo turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo klausimus; organizavo Valstybės turto perėmimą nuosavybės bei patikėjimo teise, nekilnojamojo turto teisinę registraciją, techninę inventorizaciją, turto vertinimą, vykdė Savivaldybės turto privatizavimą, rengė ir sistemino dokumentus individualios veiklos, turint verslo liudijimą, ir licencijoms bei leidimams išduoti mažmeninei prekybai alkoholiniais gėrimais, tabako gaminiais, nefasuotais naftos produktais, suskystintomis naftos dujomis, verstis kelių transporto veikla; administravo žemės nuomos mokesčių; formavo keleivinio kelių transporto maršrutinį tinklą, siekiant užtikrinti jo pritaikymą moksleiviams vežti, kintamiems keleivių srautams ir kitoms sąlygoms, pradėjo vykdyti daugiabučių namų butų ir kitų patalpų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos priežiūrą ir kontrolę.

Turtas. Savivaldybė 2014 m. turėjo 374 mln. 693 tūkst. Lt likutinės vertės turto, iš jų 371 mln. 791 tūkst. Lt likutinės vertės ilgalaikio turto ir 2 mln. 902 tūkst. Lt likutinės vertės ūkinio inventoriaus bei atsargų, o 2013 m. – 276 mln. 824 tūkst. Lt likutinės vertės turto, iš jų 273 mln. 785 tūkst. Lt likutinės vertės ilgalaikio turto ir 3 mln. 039 tūkst. Lt likutinės vertės ūkinio inventoriaus bei atsargų.

8 pav. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto vertės pokytis 2012–2014 m.

2014 m. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto duomenis palyginus su atitinkamais 2013 m. duomenimis, paminėtina, kad dėl naujai įsigyto, pastatyto, rekonstruoto ar renovuoto, neatlygintinai gauto, Savivaldybės nuosavybėn perimto priskirto turto jo vertė padidėjo 97 mln. 869 tūkst. Lt, arba apie 36 proc.

Turto vertės padidėjimą apie 69 proc. lėmė Savivaldybei priskirto, 2014 m. nuosavybėn perimto ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoto turto (gatvės, keliai, aikštelės ir kt. inžineriniai statiniai) vertė, apie 19 proc. iš UAB „Lifosa“ perimtos arenos su įranga ir inventorių vertė, apie 9 proc. naujai įsigyto, pastatyto, rekonstruoto ar renovuoto turto vertė ir kt.

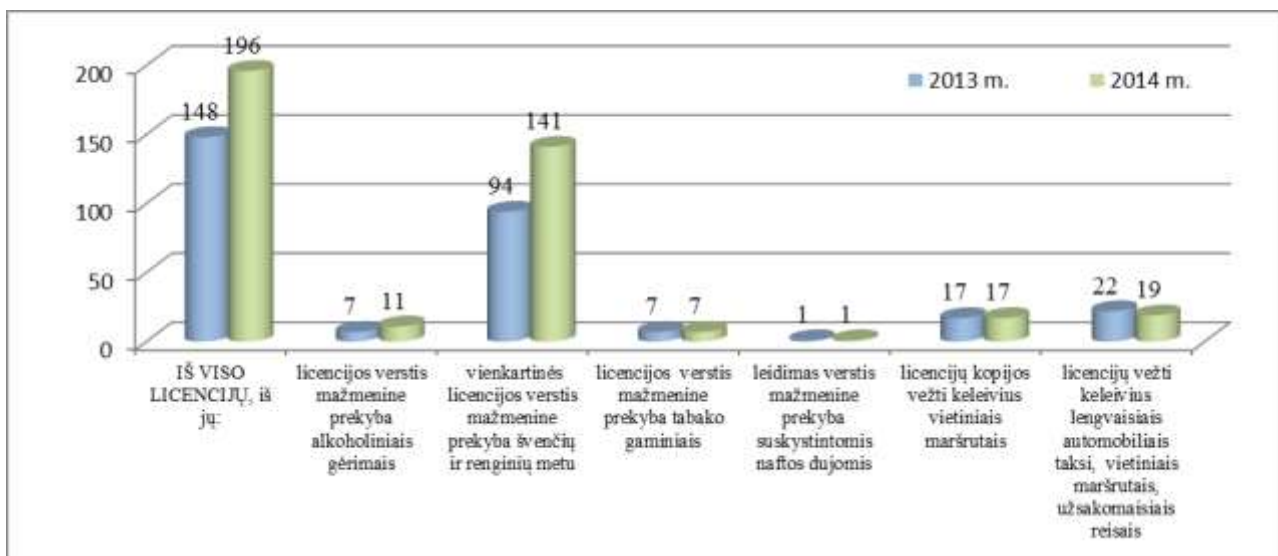
Savivaldybė 2014 m. patikėjimo teise valdė 61 mln. 841 tūkst. Lt likutinės vertės valstybės turto (2013 m. – 57 mln. 791 tūkst. Lt). 2014 m. valstybės turto Savivaldybės nuosavybėn perimti 2 mokykliniai autobusai, mokykliniai baldai, kompiuterinė įranga ir pan.

2014 m. Savivaldybė turėjo 5 uždarujų akcinių bendrovių 6 019 469 akcijas, kurių vertė 59 783 tūkst. Lt, buvo 19 viešųjų įstaigų dalininkė, perdavusi joms turimą natūra, 2 400 tūkst. Lt įnašų pinigais.

2014 m. parengta 130 kadastro bylų nekilnojamojo turto objektams (gatvėms, keliams, pastatams, statiniams ir kt.), teisiškai įregistruoti (ar keisti, pildyti registro duomenys) 482 objektai, nustatyta 6 objektų rinkos vertė, atlikta 10 objektų ekspertizė dėl pripažinimo avariniais. Šioms paslaugoms panaudota 141,0 tūkst. Lt, iš jų 70,9 tūkst. Lt iš Privatizavimo fondo, 50,0 tūkst. Lt iš Savivaldybės biudžeto, 20,2 tūkst. Lt iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų.

2014 m. privatizavimui parengta 9 Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių privatizavimo objektų dokumentacija. Siekiant suaktyvinti domėjimąsi Savivaldybės teritorijoje parduodamo nekilnojamojo turto objektais, 2014 m. skelbti vieši aukcionai. Informacija apie parduodamus Savivaldybės privatizavimo objektus buvo skelbiama Savivaldybės internetinėje svetainėje, spaudoje, oficialiame VĮ Valstybės turto fondo informaciniame biuletenyje bei VĮ Valstybės turto fondo internetinėje svetainėje. 2014 m. parduoti 4 privatizavimo objektai, už kuriuos į privatizavimo fondą gauta 19,6 tūkst. Lt. Dvi nuomininkų šeimos privatizavo nuomotas gyvenamąsias patalpas už 21,5 tūkst. Lt.

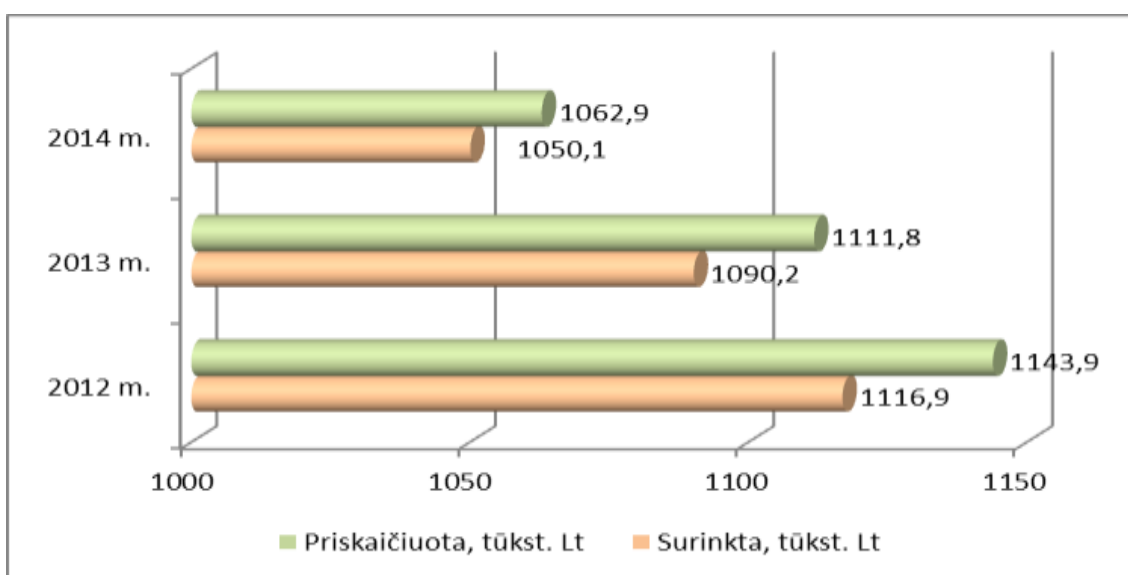
Licencijos. 2014 m. išduotos 196 licencijos ir leidimai, t. y. 32 proc. daugiau nei 2013 m. (148). Iš viso 2014 m. surinkta 33,6 tūkst. Lt valstybės rinkliavos, t. y. 28 proc. daugiau nei 2013 m. (26,2 tūkst. Lt).

9 pav. Išduotų licencijų ir leidimų pokytis 2013–2014 m.

Žemės nuomos mokesčiai. Vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu dėl žemės nuomos mokesčio tarifų ir lengvatų nustatymo, skaičiuotas žemės nuomos mokesčiai už 2014 m. juridiniams bei fiziniams asmenims.

2013 m. žemės nuomos mokesčio priskaičiuota 1.062,9 tūkst. Lt (fiziniams asmenims – 173,1 tūkst. Lt, juridiniams asmenims – 889,8 tūkst. Lt); 2013 m. žemės nuomos mokesčio priskaičiuota 1.111,8 tūkst. Lt; 2012 m. – 1 143,9 tūkst. Lt žemės nuomos mokesčio. 2014 m. iš viso žemės nuomos mokesčio surinkta 1.050,1 tūkst. Lt (iš fizinių asmenų – 181,3 tūkst. Lt, iš juridinių asmenų – 868,8 tūkst. Lt); 2013 m. iš viso žemės nuomos mokesčio surinkta 1.090,2 tūkst. Lt; 2012 m. – 1.116,9 tūkst. Lt.

10 pav. Žemės nuomos mokesčio dinamika 2012–2014 m.

Palyginus atitinkamus 2014 m. duomenis su 2013 m., 2014 m. žemės nuomos mokesčio priskaičiuota 48,9 tūkst. Lt, arba apie 4,4 proc., mažiau, surinkta 40,1 tūkst. Lt, arba apie 3,7 proc., mažiau. Pagrindinės žemės nuomos mokesčio sumažėjimo priežastys buvo vidutinės rinkos vertės mažėjimas ir nuomojamų plotų mažėjimas dėl nuosavybės įteisinimo.

Skola už žemės nuomą 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė 653,8 tūkst. Lt (fizinių asmenų – 95,4 tūkst. Lt, juridinių asmenų – 558,4 tūkst. Lt). 2013 m. skola – 634,6 tūkst. Lt (fizinių asmenų – 100,0 tūkst. Lt, juridinių asmenų – 534,6 tūkst. Lt).

Palyginus atitinkamus 2014 m. duomenis su 2013 m., pakitimai nedideli: bendra skola už žemės nuomą padidėjo apie 2,9 proc., tai galima paaiškinti tuo, kad dalis nuomininkų laiku nesumokėjo žemės nuomos mokesčio už einamuosius metus.

2014 m. įteikti raginimai susimokėti žemės nuomos mokesčio skolas 572 fiziniams asmenims ir 19 juridinių asmenų, 13 fizinių ir 2 juridiniai asmenys perduoti teismui, iš jų priteista 28,0 tūkst. Lt. Iš 2015 m. sausio 1 d. likusios 558,4 tūkst. Lt juridinių asmenų skolos 302,0 tūkst. Lt arba apie 54 proc. sudaro bankrutavusios UAB „DAUKŠIŲ AERODROMAS“ skola, 55,7 tūkst. Lt – UAB „Daumantų verslai“, 48,4 tūkst. Lt – AB „Progresas“ skolos, kurios perduotos antstoliams išieškoti.

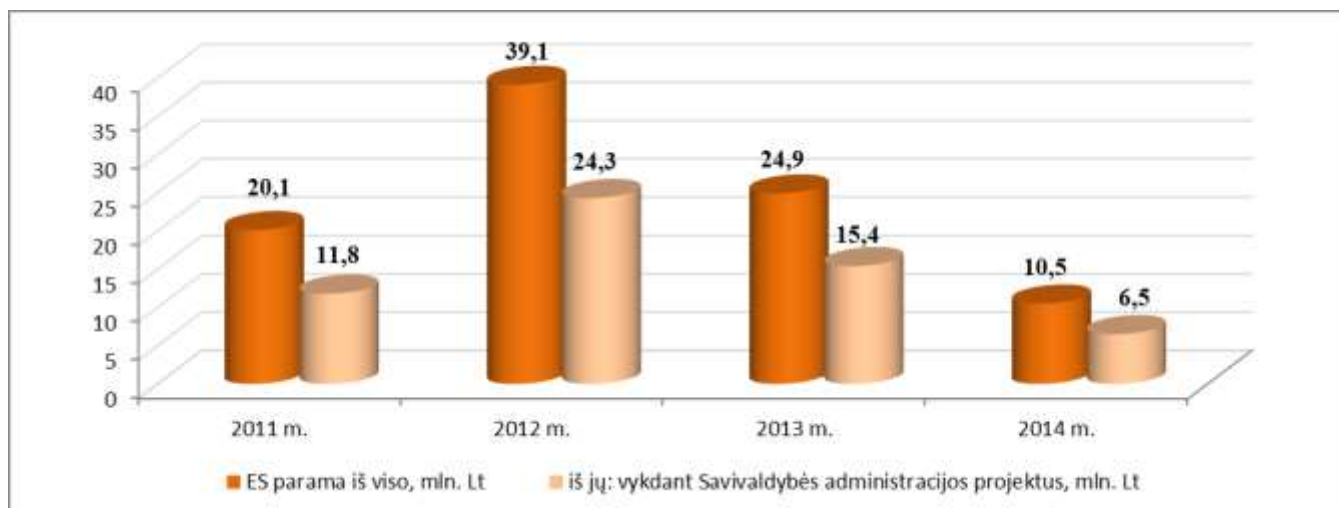
INVESTICIJOS, STATYBA IR KOMUNALINIS ŪKIS

Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyrius buvo atsakingas už Savivaldybės vidutinės trukmės strateginio plano rengimą, jo įgyvendinimo koordinavimą, analizavo galimybes gauti Europos Sąjungos paramą dalyvaujant įvairiose programose, teikė pasiūlymus projektams ir programoms ruošti; koordinavo Savivaldybės projektų paraiškų rengimą ir teikimą finansinei paramai gauti, rengė paraiškas, investicinius projektus, koordinavo projektų įgyvendinimo eigą gavus paramą; koordinavo, rengė ir derino Valstybės investicijų programos projektą.

Projektų įgyvendinimas ir Europos Sąjungos parama. 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos įgyvendinimo laikotarpiui einant į pabaigą, 2014 m. buvo tęstas pradėtų projektų vykdymas ir inicijuotos naujos veiklos, siekiant kiek įmanoma efektyviau investuoti sutaupytas ir nepanaudotas 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšas bei pasiekti didesnių projekto veiklų įgyvendinimo rodiklių.

2014 m. buvo įgyvendinama 30 Europos Sąjungos fondų gavusių projektų (2013 m. – 34) švietimo, sveikatos, socialinės apsaugos, kultūros ir sporto infrastruktūros objektų rekonstravimo, plėtros, susisiekimo gerinimo, aplinkos apsaugos įgyvendinimo srityse. Bendra įgyvendinamų projektų **vertė siekia per 41,7 mln. Lt** (2013 m. – 46,6 mln. Lt).

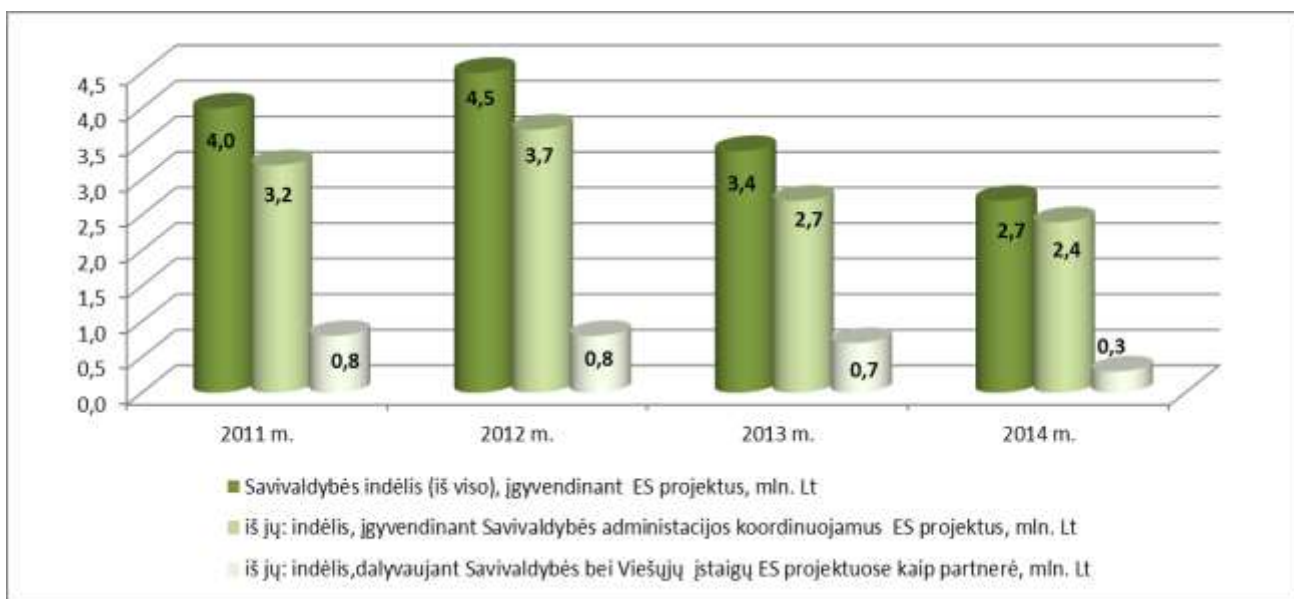
Jeigu minėtume Europos Sąjungos finansuojamus **projektus, kurių pareiškėja yra Savivaldybės administracija**, 2014 m. Europos Sąjungos lėšų **investuota beveik 6,5 mln. Lt**. Jeigu taip pat vertintume projektus, kuriuose Savivaldybės administracija dalyvauja kaip partnerė (pvz., su UAB „Kėdainių vandenys“, Kėdainių rajono vietos veiklos grupe, VšĮ Kėdainių ligonine ir pan.) ir iš Savivaldybės biudžeto skiriamas kofinansavimas, **iš viso 2014 m. rajono gyventojų gyvenimo kokybei gerinti investuota per 10,5 mln. Lt Europos Sąjungos lėšų**.

11 pav. Europos Sąjungos ir kitų užsienio fondų investicijos 2011–2014 m., įgyvendinant projektus, kuriuose dalyvauja Savivaldybės administracija

Didžioji dalis projektų yra iš dalies finansuojama Europos Sąjungos lėšomis, t. y. dažniausiai parama skiriama iki 85 proc. Projektų įgyvendinimui skiriama lėšų iš Savivaldybės biudžeto.

Europos Sąjungos projektų, kurių pareiškėja yra Savivaldybės administracija, **kofinansavimui bei objektų užbaigtumui pasiekti iš Savivaldybės biudžeto 2014 m. skirta beveik 2,4 mln. Lt** (2013 m. – 2,7 mln. Lt, 2012 m. – 3,7 mln. Lt, 2011 m. – 3,2 mln. Lt). Taip pat Savivaldybės administracija dalyvauja Savivaldybės bei viešųjų įstaigų ES finansuojamų projektų įgyvendinime kaip partnerė. Šiems projektams Savivaldybės administracija iš 2014 m. Savivaldybės biudžeto skyrė 267,4 tūkst. Lt (2013 m. – 671 tūkst. Lt, 2012 m. – 755 tūkst. Lt, 2011 m. – 799 tūkst. Lt).

12 pav. Savivaldybės indėlis, įgyvendinant tiek Savivaldybės administracijos, tiek Savivaldybės ar viešųjų įstaigų Europos Sąjungos finansuojamus projektus 2011–2014 m.

Kaip matyti, 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos laikotarpiu, intensyviausiai projektai buvo įgyvendinami 2011–2013 m. Tuo metu buvo vykdomos 60 projektų veiklos, iš kurių didžioji dalis – rajono infrastruktūros bei gyventojų gerbūvio gerinimo srityje.

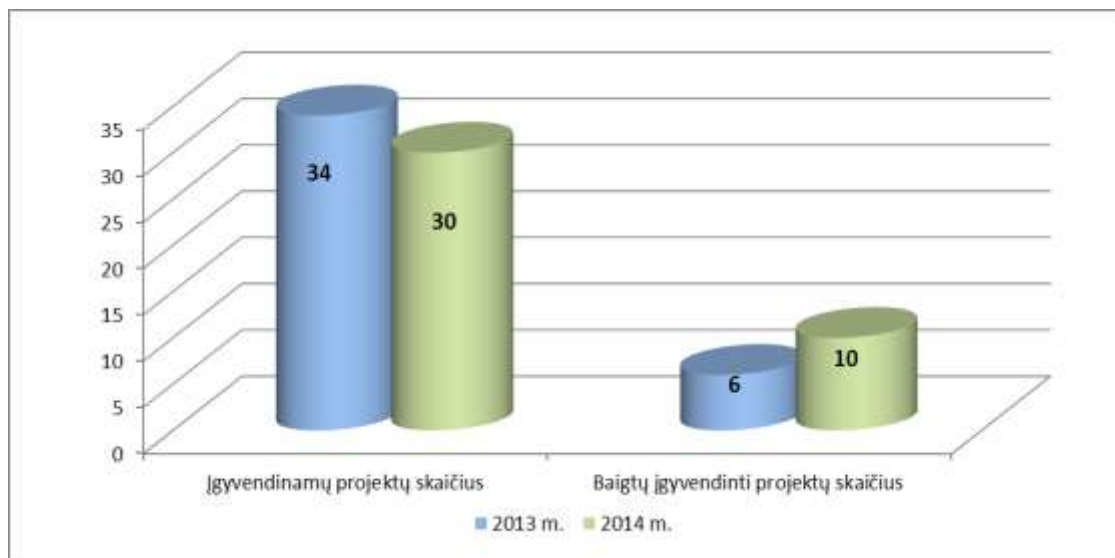
Atsižvelgiant į tai, kad 2014 m. jau nebuvo galima teikti naujų projektų paraiškų pagal 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos įgyvendinimo laikotarpį, buvo **ieškoma kitų galimybių gauti finansinę paramą planuojamiems projektams**. 2014 m. dalyvaujant Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų programoje buvo *parengtos ir pateiktos 2 naujos projektų paraiškos*, kurių bendra vertė siekia 1,6 mln. Lt.

Taip pat paminėtina, kad Savivaldybės administracija siekdama, kad projektams skiriamos Europos Sąjungos lėšos būtų naudojamos efektyviai, ypatingai sekė informaciją dėl Kauno regione sutaupytų ir nepanaudotų 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšų. Siekiant maksimaliai tikslingai panaudoti regionui skirtą finansinę paramą, buvo *inicijuotos ir pateiktos 5 papildomo finansavimo paraiškos* (2013 m. taip pat 5), siekiant didinti įgyvendinamų projektų pasiekimo rodiklius bei projektų vertę.

2014 m. baigta įgyvendinti, t. y. galutinai atsiskaityta už 10-ies projektų veiklas (2013 m. – 6) – Kėdainių pramoninis parkas, Kėdainių pramoninio parko rinkodaros projektas, Nestacionarių socialinių paslaugų centro „Saulutė“ steigimas, Labūnavos kaimo detaliojo plano parengimas, Kėdainių miesto Gegučių gatvės rekonstrukcija, Kėdainių J. Paukštelio pagrindinės mokyklos ir Kėdainių kalbų mokyklos pastatų rekonstrukcija, Laukagalio gatvės sutvarkymas Paežerių k., Kėdainių r., Pernaravos seniūnijos pastato remontas, Kėdainių mokyklos-darželio „Vaikystė“ pastato modernizavimas, taip pat patvirtintos Arnetų namo pritaikymo visuomeninei paskirčiai ir viešiesiems turizmo poreikiams bei Kėdainių lopšelio-darželio „Pasaka“ pastato rekonstrukcijos

projektų galutinės ataskaitos. *Igyvendintų projektų bendra vertė pagal pasirašytas finansavimo administravimo sutartis siekia beveik 20 mln. Lt, iš jų apie 18 mln. Lt – Europos Sąjungos parama.*

Dar trijų projektų (Universalus daugiafunkcio centro steigimas Pajieslio kaime, Universalus daugiafunkcio centro steigimas Pagirių kaime, Ramybės skvero sutvarkymas Kėdainiuose) veiklos 2014 m. yra baigtos, tačiau galutinės ataskaitos bus tvirtinamos 2015 m.

13 pav. Europos Sąjungos ir kitų programų finansuojamų projektų įgyvendinimas 2013–2014 m.

Įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinių fondų bei kitų programų finansuojamus projektus, kurių pareiškėja yra Savivaldybės administracija, **paramos projektams panaudojimas nuo skirto finansavimo siekia 96 proc.** (2013 m. – 75 proc.)

2014 m. daugiausia (63 proc.) buvo įgyvendinama „kietųjų“ infrastruktūrinių projektų – Savivaldybės bendruomenei ir svečiams būtinos infrastruktūros atnaujinimo ir 37 proc. visų vykdytų projektų buvo „minkštieji“ – detaliųjų, specialiųjų planų, sektorialių studijų rengimas, investicinės aplinkos rinkodaros vykdymas.

2014 m. galutinai atsiskaityta už vieno iš didžiausių Europos Sąjungos paramą gavusių projektų – **Kėdainių pramoninis parkas** (beveik 11,5 mln. Lt). Siekiant kurti palankią rajono investicinę aplinką, dabartinėje Kėdainių laisvosios ekonominės zonos (toliau – Kėdainių LEZ) teritorijoje įrengta infrastruktūra, reikalinga investuotojams, pasirinkusiems savo verslą plėtoti būtent čia: įrengti gatvių, apšvietimo, elektros, vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklai. 2014 m. Kėdainių LEZ sulaukė dviejų naujų investuotojų, su kuriais pasirašytos verslo sutartys. Taip pat intensyviai vykdytas Kėdainių LEZ rinkodarinis projektas – 2014 m. dalyvauta keturiuose tarptautiniuose susitikimuose (forumuose), siekiant didinti Kėdainių LEZ žinomumą, pristatyti investavimo galimybes užsienio investuotojams.

Siekiant gerinti vaikų ugdymo sąlygas, 2014 m. tęsti švietimo įstaigų atnaujinimo projektai. Sudarant palankias sąlygas ugdymo proceso organizavimui ir įgyvendinimui baigti įrengti Pajieslio bei Pagirių daugiafunkciniai centrai, atlikti „Ryto“, J.Paukštelio pagrindinių mokyklų bei Kalbų mokyklos pastatų rekonstrukcijos darbai, mokykloje-darželyje „Vaikystė“ sutvarkytos aktų, sporto salės, įrengtas pedagogų metodinis kabinetas.

14 pav. Kėdainių „Ryto“ pagrindinė mokykla prieš ir po rekonstrukcijos

15 pav. Kėdainių „Paukštelio“ pagrindinės mokyklos pastatas prieš ir po rekonstrukcijos

16 pav. Kėdainių Kalbų mokyklos pastatas prieš ir po rekonstrukcijos

17 pav. Pagirių daugiafunkcis centras prieš ir po rekonstrukcijos

18 pav. Pajieslio daugiavfunkcis centras prieš ir po rekonstrukcijos

Didelis dėmesys skirtas *kultūros, architektūros bei istorinio paveldo objektų išsaugojimui, jų pritaikymui turizmui bei rekreacijai*. Gerinant bendruomeninės veiklos sąlygas, vykdyti baigiamieji Akademijos bei Josvainių miestelių kultūros centrų atnaujinimo darbai, įsigyti kultūrinei veiklai reikalingi baldai bei inventoriūs, atnaujintos didžiosios scenos. Siekiant tęsti XVII a. Kėdainių krašto amatų tradicijas, pradėtos vykdyti tradicinio Amatų centro įkūrimo Arnetų name veiklos. Taip pat sutvarkyta viešoji miesto erdvė – Ramybės skveras, kuriame planuojama rengti įvairius renginius.

19 pav. Akademijos kultūros centras prieš ir po atnaujinimo

20 pav. Josvainių kultūros centras prieš ir po atnaujinimo

21 pav. Amatų centro įkūrimas Arnetų name

22 pav. Ramybės skvero erdvė: prieš ir po

Gerinant socialines paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą įgyvendintas nestacionarių socialinių paslaugų centro „Saulutė“ steigimo projektas. Šiame centre bus teikiamos kompleksinės socialinės paslaugos – trumpalaikė socialinė globa vaikams, laikinas apgyvendinimas motinoms ir vaikams, vaikų socialinė priežiūra dienos metu. Taip pat vykdyti baigiamieji Kėdainių vaikų globos namų „Saulutė“ remonto ir vaikų darželio pastato pritaikymo slaugos namams Dotnuvoje darbai, įsigytas veiklai reikalingas inventorių, baldai.

23 pav. Naujai pastatytas nestacionarių socialinių paslaugų centras „Saulutė“

24 pav. Vaikų globos namai „Saulutė“ prieš ir po remonto

25 pav. Buvę ir naujai įrengti Dotnuvos slaugos namai

Gerinant gyvenamą aplinką, sutvarkyta Paežerių kaimo Laukagalio gatvė, suremontuotas Pernaravos seniūnijos pastatas. Mažinant aplinkos vizualinę taršą, kaimiškiosiose seniūnijose tęsti apleistų (bešeimininkų) pastatų likvidavimo ir jų teritorijų sutvarkymo darbai. 2013 m. nugriauti 42 pastatai, 2014 m. – dar 25 objektai.

26 pav. Apleistų (bešeimininkų) pastatų likvidavimas rajone

Siekiant **sudaryti sąlygas infrastruktūros plėtrai**, rengti teritorijų planavimo dokumentai, rengtos sektorinės studijos.

Europos Sąjungos finansuojamų projektų įgyvendinimas yra ne tik rimtas finansinis įsipareigojimas, bet ir skaidrios bei efektyvios, stebėsenos rodikliais pagrįstos veiklos vykdymas. Todėl Savivaldybės administracijos įgyvendinamus projektus nuolat tikrina agentūros, ministerijos, valstybės kontrolė ir kitos kontrolės funkcijas atliekančios institucijos. **2014 m. atlikta 12 Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų patikrų.**

2014 m. buvo patvirtinta Lietuvos Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos 2014–2020 m. veiksmų programa. Savivaldybės administracija aktyviai dalyvavo šiame pasirengimo etape, dalyvavo pristatymuose, rinko informaciją apie planuojamus finansuoti projektus, teikė 2014–2020 m. Europos Sąjungos lėšų paramos teisės aktų rengėjams informaciją apie finansavimo poreikį Kėdainių rajonui. Tikėtina, kad **savivaldybėms kvietimai teikti paraiškąs 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansavimui gauti bus skelbiami ne anksčiau kaip 2015 m. viduryje.**

Statyba ir komunalinis ūkis. Savivaldybės administracijos Statybos ir komunalinio ūkio skyrius vykde užsakovo funkcijas savivaldybės statomuose ir remontuojamuose objektuose, atliko arba organizavo vykdomų statybos darbų techninę priežiūrą, kontroliavo ir koordinavo komunalines paslaugas (šilumos ir vandens tiekimo bei nuotekų šalinimo) tiekiančių įmonių veiklą.

2014 m. infrastruktūros objektams modernizuoti, renovuoti ir remontuoti naudota ne tik Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, infrastruktūros gerinimo darbai buvo atliekami **Savivaldybės bei Valstybės biudžetų lėšomis.**

Valstybės investicijos. 2014 m. iš **Valstybės biudžeto 9 (devynių) infrastruktūros objektų priežiūrai ir plėtrai investuota 4 mln. 800 tūkst. Lt**, t. y. 2 kartus daugiau nei 2013 m. ir 3 kartus daugiau nei 2012 m. (2013 m. – 4 projektai už 2 mln. 250 tūkst. Lt; 2012 m. – 4 projektai už 1mln. 540 tūkst. Lt).

Valstybės biudžeto lėšomis 2014 m. buvo vykdomi šie darbai: parengtas Kėdainių kultūros centro pastato rekonstravimo techninis projektas (97,8 tūkst. Lt), pradėti Kėdainių šviesiosios gimnazijos pastato, Didžioji g. 60, modernizavimo darbai (300,0 tūkst. Lt), „Atžalyno“ gimnazijos sporto aikštyno rekonstrukcija (400 tūkst. Lt valstybės lėšos, 200 tūkst. Lt – Savivaldybės lėšos), parengus techninį projektą, pradėti Didžiosios Rinkos aikštės 4 esančio pastato rekonstravimo, įrengiant M. Daukšos viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrių, rangos (800,0 tūkst. Lt) bei Šėtos gimnazijos pastato rekonstravimo darbai (200 tūkst. Lt).

Kėdainių miesto stadione įrengtas apšvietimas (792,0 tūkst. Lt), vykdyta Akademijos gimnazijos priestato statyba (1 410,0 tūkst. Lt), remontuotas VšĮ Kėdainių ligoninės Terapijos skyrius, vykdamas Slaugos palaikomojo gydymo ligoninės integracijos į VšĮ Kėdainių ligoninę, antro 40 lovų slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus įkūrimo, pertvarkant traumatologijos ir

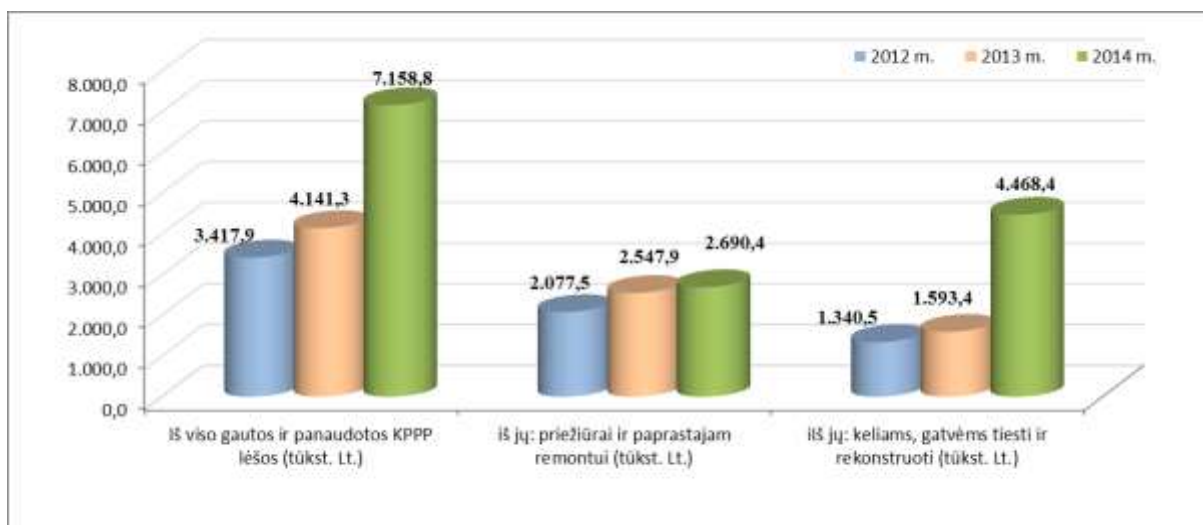
psichiatrijos skyrius, projektą (300,0 tūkst. Lt), tęsti Šėtos g. 93 pastato rekonstrukcijos darbai (500,0 tūkst. Lt).

Savivaldybės biudžetas. Kaip ir kasmet, Savivaldybės administracija vykdė nedidelės apimties projektus (darbus) iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

2014 m. Savivaldybės biudžeto lėšomis buvo vykdomi šie pagrindiniai darbai: apšvietimo rekonstrukcija Mantviliškio k. (117 tūkst. Lt) ir miesto Žydų g. (12,7 tūkst. Lt), Kėdainių specialiosios mokyklos 3 a. langų keitimas ir sanitarinių mazgų remontas (111,4 tūkst. Lt), Šėtos kultūros centro remontas (100,0 tūkst. Lt), mokyklos-darželio „Puriena“ sporto salės remontas (75,0 tūkst. Lt), Rotušės pagalbinių patalpų remontas (79,1 tūkst. Lt), Evangelikų reformatų bažnyčios remontas (78,4 tūkst. Lt), Šviesiosios gimnazijos vėdinimo sistemos įrengimas (75,0 tūkst. Lt), neprivatizuotų butų remontas (54,5 tūkst. Lt), langų keitimas socialiniuose būstuose (39,4 tūkst. Lt), Pelėdnagių mokyklos-darželio „Dobiliukas“ pastato remontas (29,3 tūkst. Lt), švietimo įstaigų stogų remontas (22,7 tūkst. Lt).

Siekiant inžinerinės infrastruktūros plėtros rajone, 2014 m. Savivaldybės biudžeto lėšomis buvo vykdomi vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų įrengimo, rekonstrukcijos ar plėtros darbai Miegėnuose, Surviliškyje, Truskavoje, miesto vakariniame kvartale bei Aušros ir Laisvės g., Angirių k. Beržų g., Šėtos miestelyje įrengta, o Aristavos k. rekonstruota buitinių nuotekų valykla, įrengta vandens gerinimo stotis Petkūnų k., parengtas Algirdo, Parakinės ir Rūtų gatvių buitinių nuotekų tinklų techninis projektas. Iš viso iš Savivaldybės biudžeto minėtiems darbams atlikti buvo skirta beveik 1,4 mln. Lt.

Kelių priežiūros ir plėtros programa. 2014 m. Kėdainių rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, remontui bei plėtrai, saugaus eismo užtikrinimui iš **Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – KPPP) skirta 7 mln. 159 tūkst. Lt, t. y. 1,7 karto daugiau nei 2013 m. ir 2 kartus daugiau nei 2012 m.**

27 pav. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimas 2012–2014 m.

2014 m. didžiausios apimties darbai buvo vykdomi rekonstruojant miesto Babėnų kvartalo Ažuolų skersgatvio, Draugystės, Ateities, Kosmonautų, Jubiliejaus gatves. Gatvių būklės gerinimui investuota 2 mln. 380,8 tūkst. Lt (iš jų 44,3 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto lėšos). Taip pat 2014 m. rekonstruota Kėdainių miesto Juodkiškio gatvė (676 tūkst. Lt), pradėta Didžiosios Rinkos aikštės rekonstrukcija (100 tūkst. Lt), rekonstruotos Kėdainių miesto Ramybės skvero prieigos (457 tūkst. Lt). Kėdainių rajono kelių ir gatvių priežiūros, remonto (taisymo) ir rekonstrukcijos darbams atlikti buvo panaudota 3 mln. 604 tūkst. Lt.

2014 m. Josvainiuose baigta rekonstruoti Labūnavos g. (134,5 tūkst. Lt), pradėti Skaistgirių k. Sakuonos g. rekonstrukcijos darbai (48,9 tūkst. Lt), Šėtoje rekonstruota Žilvičių g. (23,1 tūkst. Lt), Pelėdnagiuose tęsti Ateities g. rekonstrukcijos darbai (80 tūkst. Lt), kooperuotomis lėšomis su gyventojais asfaltuota Šaltalankių g. Labūnavos kaime (39,4 tūkst. Lt, iš jų 14,0 tūkst. Lt

gyventojų lėšos), Kalnaberžės kaime išasfaltuota dalis Šermukšnių g. (80,3 tūkst. Lt), mieste išasfaltuota Skroblų g. (nuo Eglių g. iki Gedimino g.) (129,7 tūkst. Lt) ir dalis Šviesos g. (271,2 tūkst. Lt). Europos Sąjungos kaimo plėtrai bei KPPP lėšomis kapitališkai suremontuota Truskavos seniūnijos Paežerių kaimo Laukagalio gatvė (220,7 tūkst. Lt).

Miesto ir kaimiškose seniūnijose atlikti gatvių priežiūros remonto darbai už 2 mln. 393,2 tūkst. Lt. Pagrindiniai iš jų – greideriuota 4 779 678 kv. m kelių ir gatvių su žvyro danga už 273,4 tūkst. Lt, naujomis medžiagomis sustiprinta 6 305 kub. m žvyruotų kelių ir gatvių už 417,9 tūkst. Lt, užtaisyta 9 581 kv. m duobių ir išdaužų už 731,3 tūkst. Lt, atnaujinta 17 532 kv. m asfaltbetonio dangos Dotnuvos, Gudžiūnų, Krakų, Pelėdnagių, Pernaravos, Šėtos, Vilainių seniūnijose už 833,2 tūkst. Lt, Dotnuvos mstl. Vytauto g. atnaujinta šaligatvio danga už 43 tūkst. Lt, miesto Gedimino g. (nuo J. Basanavičiaus g. iki Dvaro g.) atnaujinta šaligatvio danga už 87,4 tūkst. Lt, Gudžiūnų mstl. Dotnuvėlės g. atnaujinta šaligatvio danga už 7 tūkst. Lt.

Eismo saugumui gerinti buvo skirta 215,3 tūkst. Lt. Rajono seniūnijose pastatyti informaciniai ir kiti kelio ženklai (79,6 tūkst. Lt), atliktas horizontalus gatvių ženklinimas (35,4 tūkst. Lt), remontuotas šviesoforinės signalizacijos įrenginys (24,9 tūkst. Lt), pastatyti plieniniai kelio apsauginiai atitvarai miesto Lakštingalų g., Gudžiūnų k. Pilonių g., Paaluonio k. Aluonos g. (37,9 tūkst. Lt), pradėta įrengti automobilių stovėjimo aikštelė Akademijos mstl. Ruokio g. (7 tūkst. Lt) ir kt.

Taip pat KPPP lėšomis vykdyta miesto gatvių priežiūra žiemą, atliktos objektų techninės priežiūros, projektų ekspertizės, gatvių inventorizacijos, laboratorinių kokybės bandymų paslaugos.

Savivaldybės biudžeto lėšomis atnaujintos šaligatvių atkarpos miesto J. Basanavičiaus g. nuo S. Dariaus ir S. Girėno g. iki Kėdainių arenos, į miesto parką, nuo PC „Giraitė“ iki Rasos g. už 505,3 tūkst. Lt, remontuotos daugiabučių namų kiemų dangos už 200 tūkst. Lt, remontuotos biudžetinių įstaigų kiemų dangos už 150 tūkst. Lt.

Šilumos ūkis. Siekiant organizuoti ir kontroliuoti šilumos tiekimą savivaldybės įstaigoms, rinkta ir sisteminta informacija apie ruošimąsi 2014–2015 m. šildymo sezonui, kiekvieną šildymo mėnesį tikrintas UAB „Izobara“ ir UAB „Stiloma“ šilumos kainų skaičiavimas, apskaičiuotos šildymo lėšų poreikis visoms rajono įstaigoms, tarpininkauta sprendžiant įvairius nesutarimus tarp šilumos energiją ir karštą vandenį tiekiančių bei vartojančių fizinių bei juridinių asmenų.

Daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijų rėmimo fondas. 2014 m. specialiojo daugiabučių namų savininkų bendrijų rėmimo fondo sąmata, kaip ir 2013 m., sudarė 150 tūkst. Lt. 61 daugiabučių namų savininkų bendrijai skirta fondo parama. 2014 m. bendrijų prašymai buvo teikti didesnės apimties darbams, todėl parama skirta mažesnei daliai bendrijų nei 2013 m. (80).

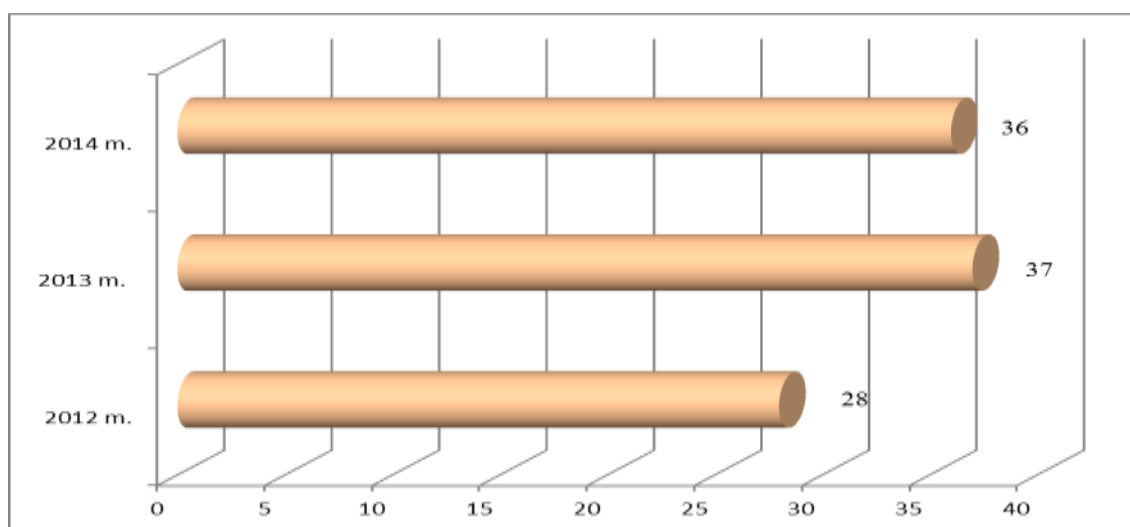
Vykdamas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos **Energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programą**, 2013 m. modernizavimui buvo atrinkti 43 socialiai ir ekonomiškai jautrūs daugiabučiai namai. Įgyvendinant I etapą, kuriame buvo numatyta renovuoti 17 daugiabučių, įvykdyta 11 konkursų, patvirtinti laimėtojai, pasirašyta 10 rangos sutarčių. Vykdamas II etapą, kuriame buvo numatyta renovuoti 26 daugiabučius, parengti ir suderinti 26 investicijų planai, įvykdyti 5 konkursai. Daugiabučių namų atnaujinimo programą administruoja Savivaldybės paskirta UAB „Kėdainių butai“.

ARCHITEKTŪRA IR URBANISTIKA, KULTŪROS PAVELDAS

Savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vykdoma veikla apėmė teritorijų planavimo ir žemėtvarkos, statybos, statinių naudojimo priežiūros ir nekilnojamojo kultūros paveldo sritis.

Teritorijų planavimas ir žemėtvarka. Nuo 2014 m. sausio 1 d. pasikeitus Teritorijų planavimo įstatymui, neberengiami planavimo sąlygų sąvadai vieno sklypo detaliajam planui rengti. Vietoje jų miestuose ir miesteliuose rengiami žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo (žemės valdų) projektai, kuriems rengti išduodami reikalavimai. Parengtus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo (žemės valdų) projektus, detaliuosius planus tvirtina Administracijos direktorius. 2014 m. nebuvo rengiami Savivaldybės tarybos sprendimai dėl teritorijų planavimo dokumentų tvirtinimo. Administracijos direktorius, vadovaudamasis Savivaldybės teritorijos bendruoju planu, priima sprendimus dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo keitimo.

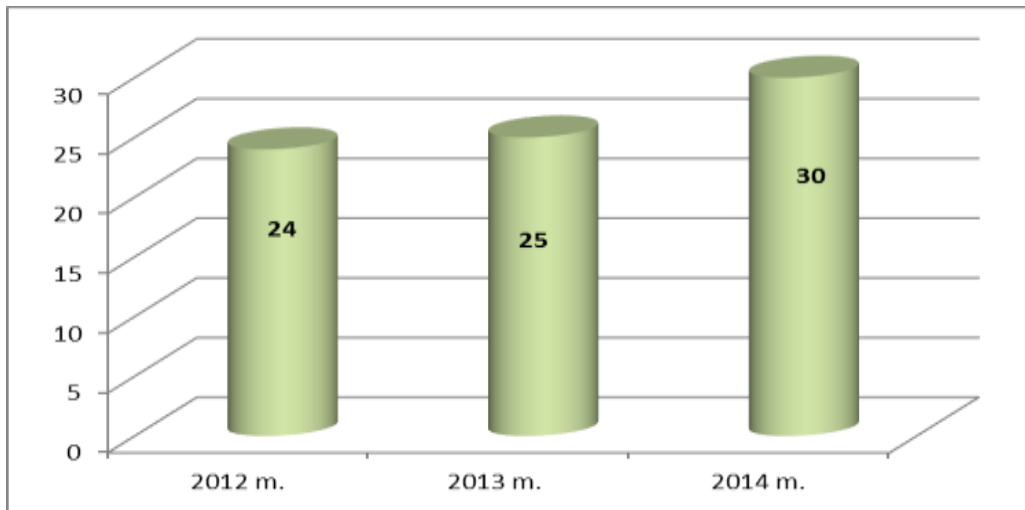
2014 m. patvirtinti 36 teritorijų planavimo dokumentai – 20 sena tvarka parengtų detaliųjų planų ir 16 pagal naują tvarką parengtų žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo (žemės valdų) projektų.

28 pav. Patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų dinamika 2012–2014 m.

Savivaldybės tarybos sprendimu pritarta 2 specialiųjų planų rengimui. Atsižvelgiant į seniūnų prašymus, parengti 5 Savivaldybės tarybos sprendimų projektai dėl siūlymų neprivatizuoti žemės sklypų reikalingų bendroms gyventojų reikmėms tenkinti. 2014 m. parengti 45 Administracijos direktoriaus įsakymai dėl žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo keitimo, 72 įsakymai dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo (žemės valdų) projektų rengimo miesto ir miestelių teritorijose bei išduoti 146 reikalavimai šiems projektams rengti rajone; išduota 20 planavimo sąlygų kaimo plėtros žemėtvarkos projektams ir 9 teritorijų planavimo sąlygos kompleksinio teritorijų planavimo dokumentams rengti; pratęstos 7 sutartys dėl detaliojo plano organizatoriaus funkcijų perdavimo bei sudaryta 1 inicijavimo sutartis dėl detaliojo plano koregavimo; parengta 11 skelbimų į rajono spaudą dėl teritorijų planavimo dokumentų viešinimo ir surengti 6 teritorijų planavimo dokumentų svarstymo su visuomene posėdžiai. Dalyvauta 19 žemės reformos žemėtvarkos projektų viešuosiuose svarstymuose ir šie projektai suderinti.

2014 m. įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, parengtas Labūnavos kaimo detalusis planas, rengti penkių senamiesčio kvartalų, daugiabučių namų sklypų, Pelėdnagių, Vilainių, Paobelio kaimų detalieji planai, žemės sklypų, prilyginamų teritorijų planavimo dokumentams planai Savivaldybės objektams (iš 20 – 14 parengta ir patvirtinta, 6 – rengimo stadijoje), žemėvaldų planai kaimiškose teritorijose (iš 25 – 18 parengta ir patvirtinta, 7 – rengimo stadijoje).

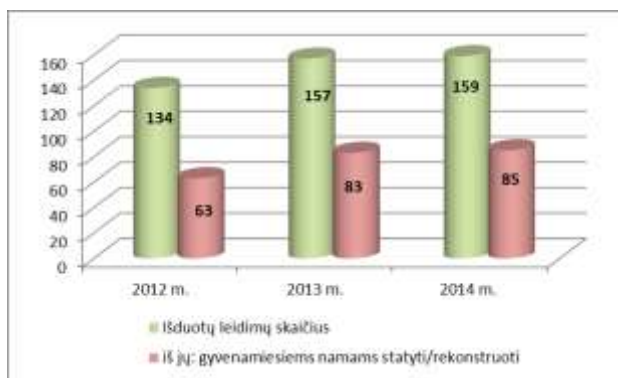
29 pav. Patvirtintų žemės sklypo planų, prilyginamų detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, skaičius 2012–2014 m.

2014 m. patikrinta ir suderinta 16 kaimo plėtros žemėtvarkos projektų ūkininko sodybos vietai parinkti, parengta 30 Administracijos direktoriaus įsakymų dėl žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, tvirtinimo, 15 dėl žemės sklypų vertės priedo dėl inžinerinių statinių tvirtinimo ir 25 dėl žemės sklypo ir vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo.

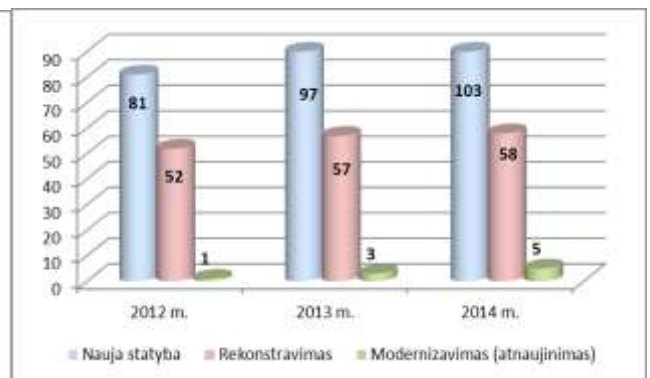
2014 m. sisteminta topografinė medžiaga, patikrintos ir suderintos 206 topografinės nuotraukos, 154 kontrolinės geodezinės nuotraukos, atlikti 23 ir užsakyti 94 žemės sklypų kadastriniai matavimai Savivaldybės objektams.

Statybos sritis. Siekiant užtikrinti galimybę vykdyti statybos veiklą Savivaldybės teritorijoje, 2014 m. parengta 118 specialiųjų architektūrinių reikalavimų, išduoti 159 leidimai statiniams statyti/rekonstruoti/atnaujinti (modernizuoti). Svarbiausi iš jų – UAB „LIDL“ prekybinio pastato J. Basanavičiaus g. 87 B statyba, UAB „TAKADA“ prekybinio pastato nauja statyba J. Basanavičiaus g. 91 c, Kėdainiuose.

Vertinant 2012–2014 m. laikotarpį matyti, kad labai suaktyvėjusi gyvenamųjų namų statyba bei modernizavimas. Tai rodo augantis išduotų leidimų skaičius.

30 pav. Išduotų leidimų statyti/rekonstruoti statinius, skaičius 2012–2014 m.

31 pav. Išduotų statybos leidimų, pagal statybos rūšį, skaičius 2012–2014 m.

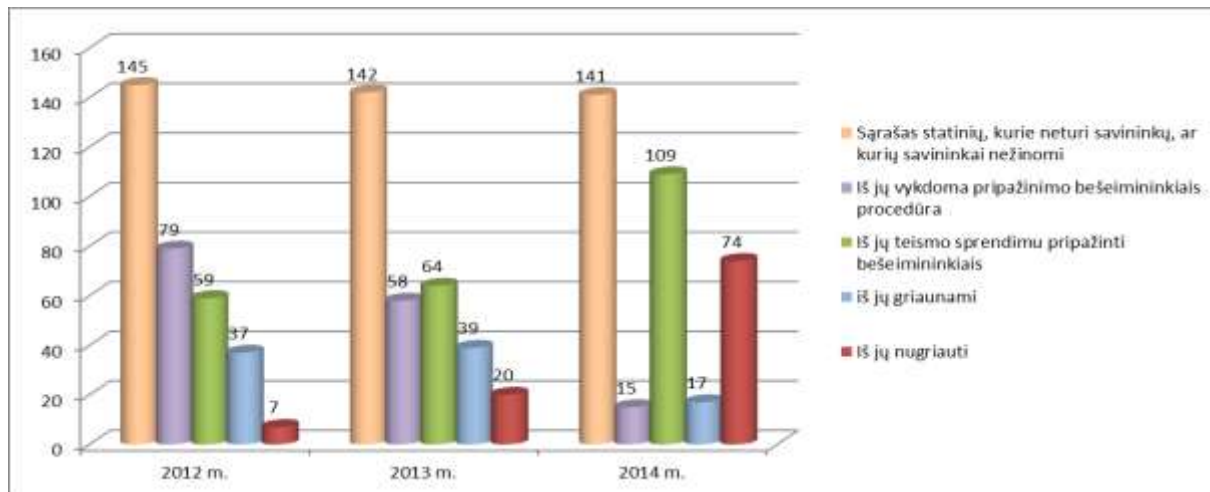
2014 m. išduoti 165 rašytiniai pritarimai statinio projektams, išduoti 29 leidimai įrengti iškabas ir išorinę reklamą, įregistruoti 97 teritorijų planavimo dokumentai teritorijų planavimo dokumentų registre, suorganizuoti 8 Nuolatinės statybos komisijos posėdžiai.

Statinių naudojimo priežiūra. Viena iš Savivaldybės administracijos savarankiškų funkcijų yra statinių naudojimo priežiūra. Jos metu kontroliuojama, ar statinio techninė priežiūra atitinka Statybos ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. 2014 m. sudarytame sąrašė yra 874 statiniai (2013 m. – 886), iš kurių 196 – ypatingi. Ataskaitiniu laikotarpiu *patikrinti 52 statiniai* (2013 m. – 44), iš jų 29 – ypatingi.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pavojingų objektų tikrinimo programa ir Lietuvos Respublikos pavojingų objektų, kuriuose pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta nustatytųjų kvalifikacinių kiekių II lygiui ar jį viršija, 2014 m. buvo atliktas UAB „Lukoil Baltija“, UAB

„Litagros prekyba“ ir AB „Lifosa“ statinių patikrinimas. Ataskaitos pateiktos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos apie šių pavojingų objektų statinių būklę.

Kaip ir kiekvienais metais gyventojams teikta informacija dėl statinių techninės priežiūros, iškilus problemoms daugiabučių namų bendrijose (dėl pastatų priežiūros) dalyvauta bendrijų susirinkimuose. Taip pat rajono gyventojams teikta informacija apie statinius, kurie neturi savininkų arba jie yra nežinomi. 2014 m. sąrašas – 141 statinys.

32 pav. Statiniai, kurie neturi savininkų arba kurių savininkai nėra žinomi 2012–2014 m.

Vertinant Lietuvos mastu, Savivaldybės administracija intensyviausiai vykdo statinių pripažinimo šeimininkiu turtu procedūras ir vienintelė šalyje įgyvendina net 91 apleistų (šeimininkų) pastatų likvidavimo ir jų teritorijų sutvarkymo projektus, kuriuos iš dalies finansuoja Europos Sąjunga.

Kultūros paveldas. 2014 m. į Kultūros vertybių registrą įrašytas V.Svirskio ir K. Rameikos kapai, Gelnų koplytstulpis, keturios mozaikos, pastato sienų tapyba ir Dvarčininkų senosios kapinės.

2014 m. parengta 2015 metų paveldosaugos programa, organizuoti Europos paveldo dienų renginiai, išleista brošiūra „Tarpukario Kėdainių modernas“, įgyvendintos priemonės Tarptautinei paminklų apsaugos dienai, parengtas 51 kultūros paveldo objektų būklės patikrinimo aktas su fotofiksacija ir 31 kultūros paveldo objektų būklės patikrinimo aktas rajono gyventojams dėl sandorių, parengti 6 nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo aktai.

Kultūros paveldo departamentui parengtos 2015 m. paraiškos Sinagogos (Smilgos g. 5A) pritaikymo Dailės mokyklai tvarkybos darbų projektui parengti ir Lietuvos kario Justino Kibirskšcio kapo restauravimo darbams atlikti bei finansinei paramai gauti. Taip pat teikta metodinė pagalba privatiems savininkams, rengiant paraiškas Kultūros paveldo departamentui trijų V. Svirskio kryžių konservavimo – restauravimo darbams finansuoti iš Valstybės biudžeto lėšų.

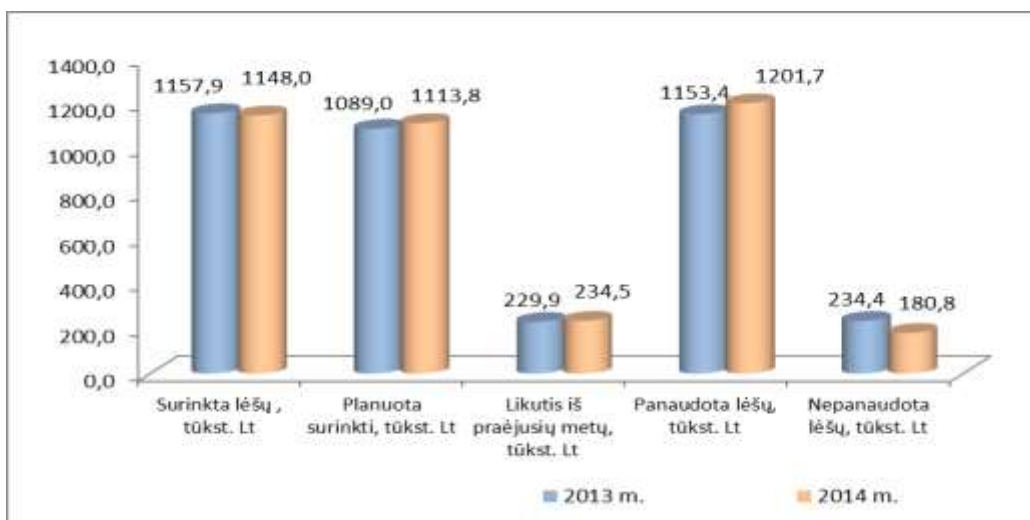
Savivaldybės internetinės svetainės skyrelyje „Kultūros paveldas“ nuolat skelbiama informacija apie rajone esantį nekilnojamąjį kultūros paveldą, teisės aktus, tvarkomus kultūros paveldo objektus ir kita aktuali informacija.

APLINKOS APSAUGA

Savivaldybės administracija siekia, kad Kėdainiuose būtų užtikrinta švari, patraukli ir saugi aplinka rajono gyventojams bei svečiams. Žemės ūkio ir aplinkosaugos skyrius 2014 m. veiklą vykdė ne tik žemės ūkio ir melioracijos srityse, bet ir aplinkosaugos srityje.

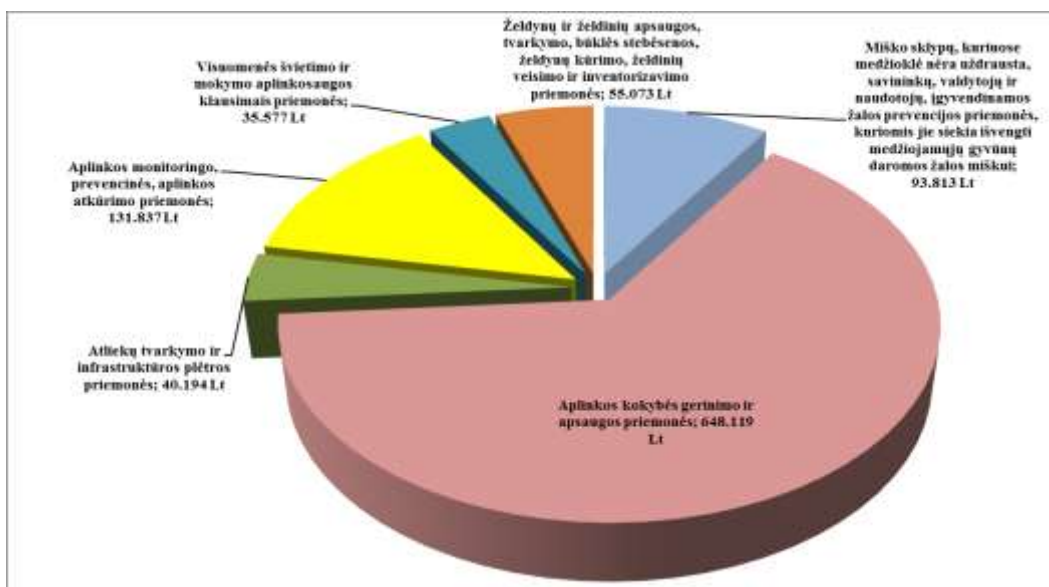
Aplinkosauga. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos tikslas – finansuoti aplinkos apsaugos priemones, siekiant sukurti ir išsaugoti subalansuotą ir sveiką aplinką Kėdainių rajone.

Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos 2014 m. sudarė 1 148,0 tūkst. Lt (už taršą surinkta 982,1 tūkst. Lt, už valstybinius gamtos išteklius – 70,4 tūkst. Lt; mokesčiai už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą – 95,5 tūkst. Lt).

33 pav. Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas 2013–2014 m.

2014 m. *įgyvendinant Aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą atlikta darbų ir suteikta paslaugų už 1 201,7 tūkst. Lt, t. y. 4,2 proc. daugiau nei 2013 m.* Vykdamas minėtą programą buvo įgyvendinamos aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos, aplinkos monitoringo, prevencinės, atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros, želdinių ir želdinių apsaugos, tvarkymo, viešuomenės švietimo ir mokymo aplinkosaugos klausimais priemonės.

34 pav. 2014 m. finansuotos gamtosauuginės priemonės iš Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos, Lt.

Didžioji lėšų dalis, įgyvendinant Aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą buvo skirta *aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonėms vykdyti* – 2014 m. suprojektuoti ir įrengti buitinių nuotekų tinklai Šėtos k., įrengti buitinių nuotekų tinklai Miegėnų k. ir Angirių k. Beržų g., įrengta vandens gerinimo stotis Petkūnų k.

2014 m. parengti Finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencijos priemonėms įgyvendinti komisijos nuostatai ir teikimo tvarkos aprašas, dalyvauta medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, miškams, vandenų telkiniams ir hidrotechnikos įrenginiams įvertinti komisijos veikloje.

Želdynų ir želdinių tvarkymas. Pagal šiuo metu galiojančią tvarką saugotiniams medžiams ir krūmams kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti Kėdainių rajone želdynų ar želdinių savininkas ar valdytojas (įskaitant ir seniūnijas), kitas fizinis ar juridinis asmuo turi gauti Savivaldybės administracijos išduotą leidimą.

2014 m. pareiškėjų dėl želdinių kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo bei genėjimo darbų kreipėsi kiek mažiau nei 2013 m.

5 lentelė. Želdynų ir želdinių tvarkymas 2013–2014 m.

	2013 m.	2014 m.
GAUTI PRAŠYMAI DĖL ŽELDINIŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO BEI GENĖJIMO DARBŲ:	281	229
<i>fizinių asmenų</i>	28	20
<i>privatūs juridiniai asmenys (įmonių)</i>	13	12
<i>viešųjų juridinių asmenų (seniūnijų)</i>	240	197
IŠDUOTI LEIDIMAI:	234	209
<i>fiziniam asmeniui</i>	22	15
<i>privatiems juridiniams asmenims (įmonėms)</i>	13	11
<i>viešiesiems juridiniams asmenims (seniūnijoms)</i>	199	183
SUDERINTI IŠDUODAMI LEIDIMAI SU:	28	22
<i>Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritoriniu padaliniu</i>	16	19
<i>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento Kėdainių rajono agentūra</i>	11	2
<i>Krekenavos regioninio parko direkcija</i>	1	1
NEIŠDUOTI LEIDIMAI	47	20
Lėšos, gautos kompensavus atkuriamą želdinių vertę fizinių ir juridinių asmenų pageidavimu, Lt	20.454	9.800

Savivaldybės administracija atsakingai vertino prašymus leisti kirsti želdinius, genėti ar persodinti. 2014 m. buvo gauti 229 prašymai dėl želdinių tvarkymo. Dėl argumentuotų priešasčių nebuvo išduota 20 leidimų, kadangi:

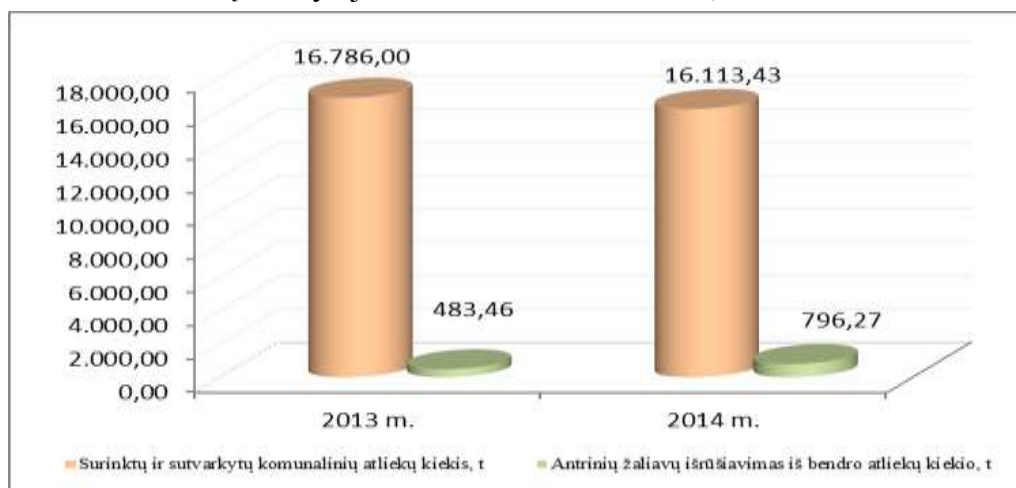
- ✓ buvo prašoma genėti medžius neleistinu būdu;
- ✓ medeliai buvo geros būklės, vešlūs, augantys toli nuo pastatų;
- ✓ medžiai augo miško paskirties žemėje;
- ✓ prašymą pateikė ne želdinių savininkas ar valdytojas;
- ✓ želdiniai nebuvo saugotini, nes augo namų valdoje (įregistruotoje nekilnojamojo turto registre) ir nebuvo nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje.

2014 m. buvo surinkta 9,8 tūkst. Lt tikslinių lėšų, gautų kompensavus atkuriamą saugotinių želdinių vertę, kai fiziniai asmenys bei įmonių atstovai pateikė prašymus, kad želdiniai trukdo vykdyti suplanuotus žemės kasimo darbus, statybas.

Atliekų tvarkymas. Siekiant užtikrinti atliekų tvarkymą, nesukeliant grėsmės aplinkai ir žmonių sveikatai, Savivaldybės teritorijoje įgyvendinama atliekų tvarkymo sistema.

2014 m. bendras surinktas atliekų kiekis buvo **16 113,43 tonos**, t. y. 672,57 tonomis mažiau nei 2013 m. (16 786 t). Bendrą komunalinių **atliekų kiekį sumažino sėkmingai 2014 m. vykdytas antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų rūšiavimas** (2013 m. sudaryta bendradarbiavimo sutartis su pakuočių tvarkymo organizacijomis, kurios komunalinių atliekų turėtojus aprūpino individualiomis pakuočių atliekų kaupimo priemonėmis).

2014 m. rinkliavos **už komunalines paslaugas surinkta 2 909,3 tūkst. Lt**, t. y. 279,4 tūkst. Lt mažiau nei 2013 m. Atliekų tvarkytojui 2014 m. sumokėta 2 674,7 tūkst. Lt.

35 pav. Surinktų ir sutvarkytų komunalinių atliekų kiekis, t., 2013–2014 m.

Savivaldybės gyventojams išdalinti konteineriai skirti namudiniam kompostavimui (išdalinta 4400 vnt.). Į bendrą komunalinių atliekų srautą 2013 m. pateko 483,46 tonos pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų, o 2014 m. –796,27 t.

2014 m. *sutvarkyta 123,16 t bešeimininkių padangų atliekų*, jų transportavimui iki atliekų tvarkytojo buvo panaudota 7 142,70 Lt. Taip pat sutvarkyta 234,56 t *asbesto gaminių atliekų* panaudojant 9 754,64 Lt. Paminėtina, kad Savivaldybės administracijos darbuotojai aktyviai dalyvauja atliekų rūšiavimo procese rūšiuodami *antrines žaliavas*. Savivaldybės administracijos patalpose pastatyti antrinių atliekų surinkimo konteineriai. Per 2014 m. iš viso išrūšiuota 10,45 m³ antrinių žaliavų.

2014 m. gauti ir išnagrinėti 9 gyventojų prašymai dėl atleidimo nuo metinės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą. Administracijos direktoriaus sudaryta komisija patenkino 5 gyventojų pateiktus prašymus dėl atleidimo nuo metinės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, 4 prašymai buvo atmesti, kadangi pateikti dokumentai neįrodė, kad gyventojai nesinaudojo komunalinių atliekų surinkimo ir sutvarkymo paslaugomis.

SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose savivaldybėms numatytą pirminę sveikatos, visuomenės sveikatos priežiūrą, valstybės deleguotą antrinę sveikatos priežiūrą, iš Savivaldybės biudžeto *Sveikatos apsaugos programai vykdyti 2014 m. lėšų skirta 4,6 proc. daugiau nei 2013 m.* (2014 m. – 623,9 tūkst. Lt; 2013 m. – 595,3 tūkst. Lt).

Įgyvendinant Visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą (finansuojama Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis) 2014 m. visuomenės sveikatos stiprinimo srityje įgyvendintos 37 priemonės, skirta 219,7 tūkst. Lt (2013 m. – 32 priemonės už 213,8 tūkst. Lt). Šiai programai finansuoti skirtos lėšos padidėjo beveik 2,8 proc. Palyginti su 2013 m.

6 lentelė. Sveikatos apsaugos programos asignavimai 2013–2014 m.

Eil. Nr.	Sveikatos apsaugos programos priemonės	2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt
1.	Medžiotojų ir žvejų draugijos Kėdainių skyriaus pasiutligės prevencijos programa	35,0	40,0
2.	Odontologinės priežiūros /pagalbos kokybės gerinimo Kėdainių rajono gyventojams 2011–2015 m. programa	20,0	40,0
3.	VšĮ Kėdainių ligoninės dantų protezavimo pensininkams ir neįgaliesiems programa	40,0	35,0
4.	Vaikų slaugos programa	40,0	40,0
5.	VšĮ Kėdainių ligoninės įrangos pirkimas	138,0	133,0
6.	Vaikų otorinolaringologinės pagalbos kokybės gerinimo Kėdainių rajono savivaldybės gyventojams 2013–2018 m. programa	25,0	19,4
7.	Krūties vėžio prevencijos efektyvumo didinimo Kėdainių rajono savivaldybėje 2013–2018 m. programa	75,0	55,0
8.	Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos efektyvumo didinimo Kėdainių rajono savivaldybėje 2014 m. programa	–	56,4
9.	Laparoskopinės ir artroskopinės chirurginės pagalbos kokybės gerinimo Kėdainių rajono savivaldybės gyventojams 2014 m. programa	–	47,9
10.	Būtiniosios medicinos pagalbos teikimo nedraustiems privalomuoju sveikatos draudimu Kėdainių rajono gyventojams programa	61,0	–
11.	Metų medicinos darbuotojo apdovanojimas	3,0	3,0
12.	Kėdainių rajono visuomenės sveikatos biuro veiklos finansavimas	158,3	154,2
	Iš viso	595,3	623,9

Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis buvo finansuojamos *bendruomenės sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo, sveikatos žinių populiarinimo, alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos, užkrečiamųjų ligų profilaktikos tikslinės, neinfekcinių ligų ir traumų profilaktikos, gyvenamosios aplinkos sveikatinimo ir triukšmo prevencijos priemonės.*

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymus sveikatos apsaugos srityje, 2014 m.:

✓ Administracijos direktoriaus įsakymu *patvirtintas rajono pasirengimo gripo pandemijai planas*, kuriame numatytos priemonės, galinčios stabdyti gripo viruso atmainos plitimą, sumažinti

susirgimų gripu atvejų, hospitalizacijų ir mirčių skaičių, užtikrinti tarnybų, būtinų viešajam saugumui palaikyti ir visuomenės poreikiams tenkinti funkcionavimą bei būtinų paslaugų teikimą gripo pandemijos metu;

✓ vykdyta Kėdainių rajono maudyklų vandens kokybės stebėseną. Į stebimų maudyklų sąrašą įtraukta Babėnų karjero maudykla, Ašarėnos tvenkinys, Dotnuvėlės, Nevėžio upė (Biliūno gatvės pabaigoje);

✓ Savivaldybės tarybos sprendimu, patvirtintos trys tyliosios viešosios zonos Savivaldybės teritorijoje, viena tylioji gamtos zona ir triukšmo prevencinė zona. Iš viso buvo stebimi 5 aplinkos triukšmo stebėsenos objektai: VšĮ Kėdainių ligoninės teritorija, lopšelio-darželio „Pasaka“, Skongalio g. 23A, Babėnų miško teritorija ir Mindaugo g. atkarpa. Atlikti triukšmo lygio matavimai – normos nebuvo viršytos;

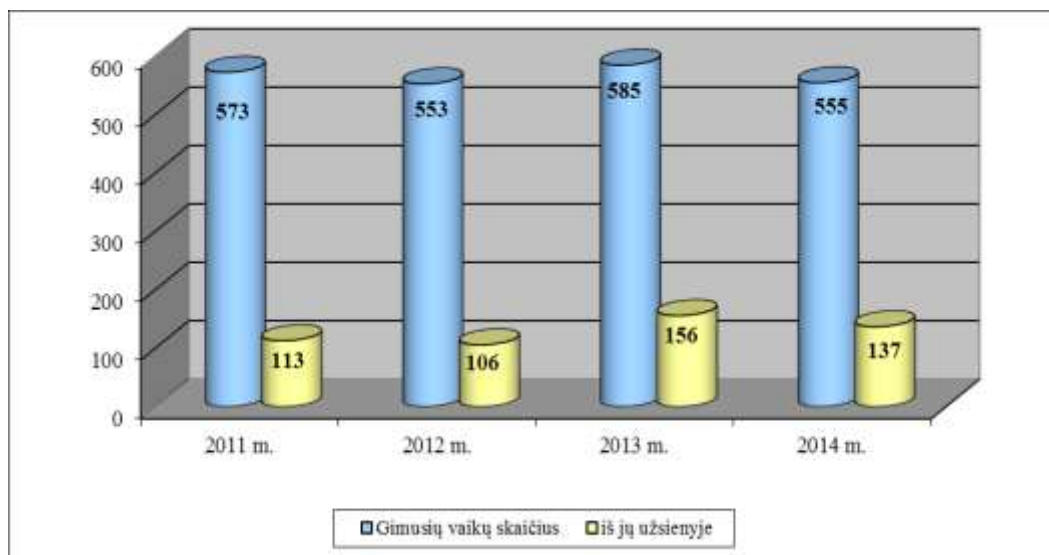
✓ Administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintas Kėdainių rajono bešeimininkų gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo, bešeimininkų gyvūnų laikinosios globos, bepriežiurių gyvūnų gražinimo savininkams, bešeimininkų kačių kastravimo programos įgyvendinimo tvarkos aprašas, Leidimų įvežti, išigyti, laikyti, veisti, parduoti pavojingus šunis Kėdainių rajono savivaldybėje išdavimo tvarkos aprašas, Kovinių šunų, kovinių šunų mišrūnų, pavojingų šunų ir pavojingų šunų mišrūnų paėmimo Kėdainių rajono savivaldybėje tvarkos aprašas.

2014 m. nagrinėta 11 piliečių ir juridinių asmenų skundų sveikatos apsaugos, sanitarijos, bešeimininkų ir bepriežiurių gyvūnų klausimais (2013 m. – 14). Bendradarbiaujant su atitinkamomis tarnybomis susiklosčiusios problemos buvo išspręstos.

ŠVIETIMAS IR UGDYMAS

Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius dalyvavo formuojant Savivaldybės švietimo politiką, teisės aktų nustatyta tvarka vykdė viešąjį švietimo administravimą Savivaldybės švietimo įstaigose, prižiūrėjo kitų Savivaldybės įstaigų, kuriose organizuojamas vaikų ir suaugusiųjų neformalusis švietimas bei tęstinis mokymasis, vaikų užimtumą.

Gimusiųjų skaičiaus pokytis. Savivaldybėje gimstančiųjų skaičius 2011–2014 m. nesiekia 600.

36 pav. Savivaldybėje ir užsienyje gimusiųjų skaičiaus pokytis 2011–2014 m.

Kėdainių civilinės metrikacijos skyriaus padarytuose gimimo įrašuose išskiriami vaikai, registruoti užsienio valstybėje, o vėliau įtraukti į apskaitą Lietuvoje. Duomenys leidžia prognozuoti, kad ir toliau švietimo įstaigose vaikų skaičius mažės.

Mokyklų tinklo pertvarka. 2014 m. Švietimo skyrius koordinavo 29 švietimo įstaigų (2013 m. – 30) veiklą. Savivaldybėje veikė 6 gimnazijos, Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras, 8 pagrindinės mokyklos, Specialioji mokykla, 3 mokyklos-darželiai, 5 lopšeliai-darželiai, 4 neformaliojo švietimo mokyklos ir Švietimo pagalbos tarnyba.

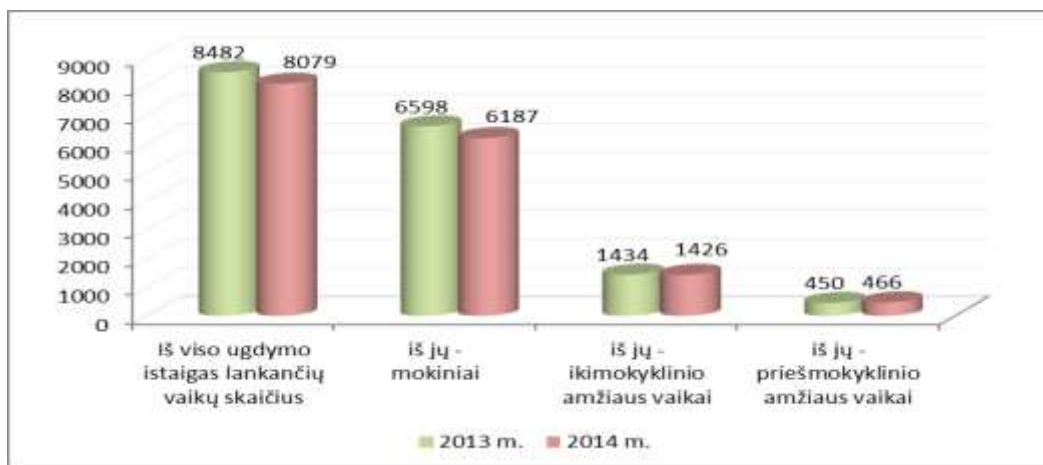
Savivaldybėje veikė ir kitos švietimo įstaigos, kurių savininkas nėra Savivaldybės taryba. Tai Kėdainių profesinio rengimo centras, Kauno kolegijos Kėdainių Jonušo Radvilos studijų centras, Lietuvos Broniaus Oškino vaikų aviacijos mokykla.

Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2012–2015 m. bendrasis planas patvirtintas 2012 m. vasario 10 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-4. Kompleksinės mokyklų tinklo pertvarkos priemonės 2014 m. vykdytos nuosekliai, nepažeidžiant nustatytų terminų. Jei 2013 m. buvo pertvarkytos 6 Savivaldybės mokyklos, tai 2014 m. – tik viena įstaiga. Nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. Pelėdnagių mokykla-darželis „Dobiliukas“ reorganizuotas į Labūnavos pagrindinės mokyklos Pelėdnagių „Dobiliuko“ skyrių, kuriame ir toliau vykdomos ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programos. Dabar Labūnavos pagrindinė mokykla turi tris skyrius – „Ažuoliuko“, Nociūnų ir Pelėdnagių „Dobiliuko“.

2014 m. vidaus struktūros pertvarkymai atlikti 11 mokyklų:

- ✓ Šviesiojoje gimnazijoje atidarytas Neformaliojo vaikų švietimo skyrius;
- ✓ Suaugusiųjų ir jaunimo mokykla tapo Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centru, kuriame yra keturi skyriai – Suaugusiųjų, Jaunimo, Neformaliojo vaikų švietimo (turintis Vairavimo mokymo struktūrinį padalinį), Neformaliojo suaugusiųjų švietimo (turintis Trečiojo amžiaus universitetą);
- ✓ Muzikos mokykla išplėtė savo veiklą, atidarė skyrius Akademijos ir Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijose;
- ✓ Sporto mokykla pertvarkyta į Sporto centrą, kuriam priklauso Kėdainių arena, miesto stadionas, sporto ir sveikatingumo kompleksas Vilainiuose;
- ✓ Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos Pajieslio skyrius pertvarkytas į Pajieslio skyrių-daugiafunkcij centrą;
- ✓ Šėtos gimnazijos Pagirių Adomo Jakšto skyrius pertvarkytas į Pagirių Adomo Jakšto skyrių-daugiafunkcij centrą;
- ✓ mokyklose-darželiuose „Puriena“ ir „Vaikystė“ nesukomplektuotos pirmosios klasės;
- ✓ „Aušros“ sveikatinimo ir sporto, „Ryto“ ir Juozo Paukštelio pagrindinėse mokyklose nesukomplektuotos devintosios klasės.

Vaikų ugdymas. 2014 m. vaikų, lankančių ugdymo įstaigas, buvo 8079, t. y. 4,7 proc. mažiau nei 2013 m. Lyginant 2013 ir 2014 m. pastebėta, kad lankančių mokyklas mokinių skaičius mažėjo, bet didėjo vaikų, kurie lanko priešmokyklinio ugdymo grupes, skaičius.

37 pav. Ugdymo įstaigas lankančių vaikų skaičius 2013–2014 m.

Ikimokyklinis ugdymas. 2014 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, pagal *ikimokyklinio ugdymo programą ugdyti 1 426 vaikai* (8 vaikais mažiau negu 2013 m.). Tai sudaro 48,2 proc. visų vaikų, gimusių 2009–2013 m. Savivaldybėje. Veikė 71 ikimokyklinio ugdymo grupė. Be to, ikimokyklinio amžiaus vaikai buvo ugdomi ir 12 priešmokyklinio ugdymo grupių, kurios veikė prie gimnazijų ir pagrindinių mokyklų. 12 ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdomi nevalstybinėje ugdymo įstaigoje VŠĮ „Mažylių Akademijoje“.

2014 m. rugsėjo 1 d. atidarytos dvi ikimokyklinio ugdymo grupės, po vieną mokyklose-darželiuose „Puriena“ ir „Vaikystė“. Savivaldybėje buvo 42 laisvos vietos, iš jų 15 – mieste. Ši statistika rodo, kad tėvų poreikis vaikus ugdyti ugdymo įstaigose yra patenkintas.

Priešmokyklinis ugdymas. Suformuota ir įsteigta 36 priešmokyklinio ugdymo grupės, iš jų 11 įsteigta lopšeliuose-darželiuose, 25 – prie bendrojo ugdymo mokyklų. **Pagal priešmokyklinio ugdymo programą ugdoma 466 vaikai** (76 proc. visų Savivaldybėje 2008 m. gimusių vaikų). Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Bendrąją priešmokyklinio ugdymo (ugdymosi) programą. Iš 479 pirmokų, pradėjusių 2014 m. rugsėjo 1 d. lankyti mokyklą, 450 (94 proc.) buvo ugdyti priešmokyklinio ugdymo grupėse

Mokiniai. 2014 m. rugsėjo 1 d. Savivaldybės teritorijoje esančiose **bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 6 187 mokiniai** (2013 m. – 6 598), iš jų 170 – Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro Suaugusiųjų skyriuje, 86 – Jaunimo skyriuje, 125 – Specialiojoje mokykloje, 2 – VŠĮ „Mažylių Akademija“. **Bendras mokinių skaičius, palyginti su 2013 m. rugsėjo 1 d., sumažėjo 411 mokinių.** Visi mokiniai mokosi vienoje pamainoje.

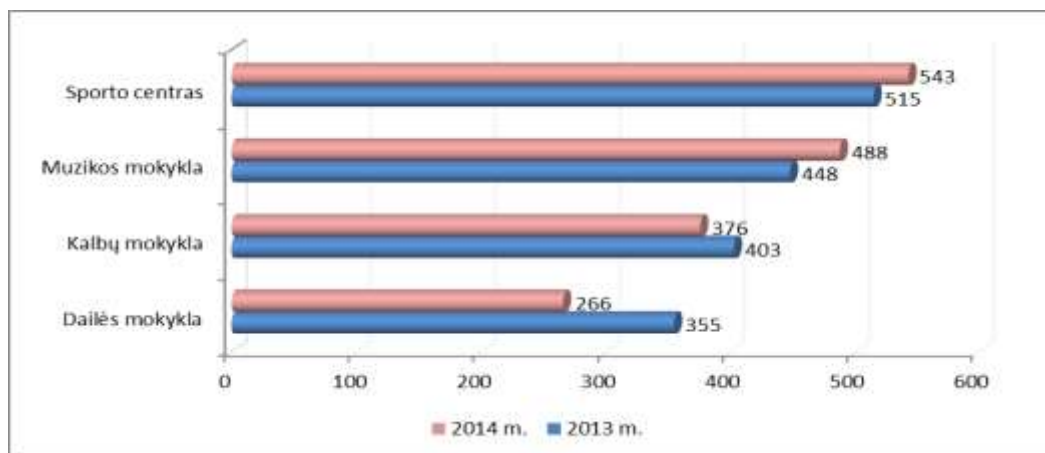
Mažėjant mokinių skaičiui, keitėsi ir klasių skaičius bei klasės užpildymo vidurkis. 2014 m. sukomplektuota 419 klasių (grupių), t. y. 13 mažiau negu 2013 m. Mokyklose suformuota 20 jungtinių klasių (5,8 proc.) Mokinių skaičiaus vidurkis klasėje (be Specialiosios mokyklos) – 18,7 (2013 m. – 18,5): mieste – 23,7; kaime – 13,9. Daugiausiai mokinių lanko Kėdainių „Ryto“ pagrindinę mokyklą, mažiausiai – Miegėnų pagrindinę mokyklą.

Specialiųjų poreikių vaikų ugdymas ir mokymas. Nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose (neįskaičiuojant ikimokyklinio amžiaus vaikų) ugdomi 964 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. Tai yra 15,1 proc. nuo visų besimokančiųjų mokinių skaičiaus. Paskutinių trejų metų bendras mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, vidurkis yra 15,3 proc. Galima teigti, kad **mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, dalis pastaruosius keletą metų Savivaldybėje išlieka stabili.**

Savivaldybės švietimo įstaigose ugdomi 275 ikimokyklinio amžiaus vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. Iš jų 252 vaikams švietimo pagalbą teikė logopedai, 43 – psichologai, 42 – socialiniai pedagogai ir 17 – specialieji pedagogai (kai kuriems vaikams buvo teikiama kelių specialistų pagalba).

Suaugusiųjų švietimas. Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centre Suaugusiųjų skyriuje mokėsi 170 mokinių (2013 m. – 245). Dėl pasikeitusių mokymosi formų ir mokymo proceso organizavimo būdų šioje įstaigoje mažėjo besimokančiųjų suaugusiųjų skaičius. Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras yra Savivaldybės bazinė mokykla, kuri gali organizuoti ir vykdyti valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus asmenims, siekiantiems gauti Lietuvos Respublikos pilietybę. Taip pat čia plėtojama 2014 m. įsteigto Trečiojo amžiaus universiteto veikla, 2 fakultetuose studijos nemokamos.

Neformalusis švietimas. Nors mokinių skaičius rajone mažėja, bet neformaliojo vaikų švietimo mokyklos išlieka populiarios. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų tinklas Savivaldybėje yra pakankamas, tenkina gavėjų poreikius. Nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. padidintas savaitinio pedagoginio darbo valandų skaičius Muzikos mokyklai – 20 val. Bendrojo ugdymo mokyklose veikia 15 pailgintos darbo dienos grupių, kuriose po pamokų užimami 368 mokiniai, patvirtinti 8 auklėtojo etatai. **2014 m. neformaliojo vaikų švietimo mokyklose ugdyti 1 673 vaikai (2013 m. – 1721).**

38 pav. Mokinių skaičius neformaliojo švietimo įstaigose

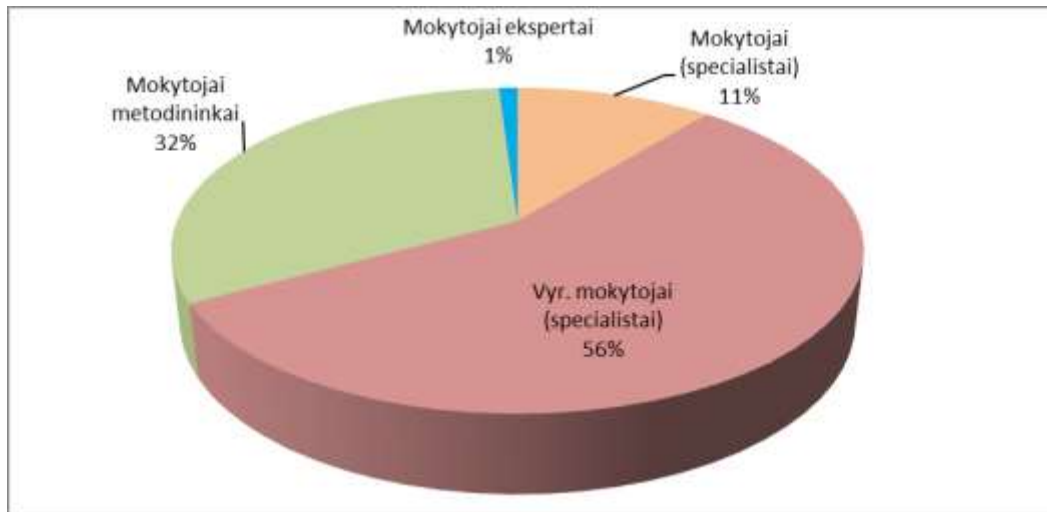
Vaikai lanko ne tik savo mokyklose veikiančius būrelius ar Muzikos, Dailės, Sporto, Kalbų mokyklas, bet ir lavino savo gebėjimus, tenkino saviraiškos poreikius kultūros centruose ir jų skyriuose, įvairiuose sporto klubuose, privačių asmenų organizuojamoje veikloje. Mokiniai dalyvavo ir nevyriausybinių organizacijų, kaimo bendruomenių centrų, bibliotekų, policijos, Visuomenės sveikatos biuro organizuojamuose renginiuose.

Nesimokantys vaikai. 2014 m. rudenį, kaip ir 2013 m., nesimokančių vaikų ir mokyklos nelankančių mokinių informacinėje sistemoje (NEMIS) buvo pateikti 362 Savivaldybėje (pagal deklaruotą gyvenamąją vietą) nesimokantys vaikai. Tai sudaro 5,7 proc. nuo bendro mokinių skaičiaus. Atlikus šių vaikų paiešką, buvo nustatyta, kad 318 vaikų yra išvykę į užsienį, 22 yra pradėję mokytis ir 22 – mokslas yra nebeprivalomas. Bendras NEMIS pateikiamas nesimokančių vaikų skaičius per trejus metus beveik nesikeičia – vidurkis 360 vaikų. Stebima tendencija, kad beveik 90 proc. sistemoje užfiksuotų nesimokančių vaikų yra išvykę į užsienį ir tik labai nedidelė dalis (12,8 proc.) vaikų būna pradėję mokytis arba nukreipiami mokytis į artimiausią mokyklą.

Mokinių pavėžėjimas. Vidutiniškai į mokyklas ir iš jų mokyklų darbo dienomis pavežami 2 204 mokiniai (34,5 proc.), gyvenantys Savivaldybės teritorijoje toliau kaip 3 km nuo bendrojo ugdymo mokyklos ir besimokantys pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas. Pavežami maršrutiniu transportu 1 115 (50 proc.) mokinių, mokyklų transportu – 88 (4 proc.), geltonaisiais autobusais – 674 (31 proc.), privačiu transportu – 123 (6 proc.) ir kitais vežiojimo būdais – 204 (9 proc.) mokiniai. Už mokinių kelionę į neformaliojo vaikų švietimo mokyklas visuomeniniu transportu yra apmokama.

Nemokamas maitinimas. Bendrojo ugdymo mokyklose buvo nemokamai maitinami 2 790 mokiniai (39,6 proc.) (2013 m. – 2456). Užmokestis už ikimokyklinio amžiaus vaikų maitinimą buvo sumažintas 443 vaikams (31,1 proc.). 2014 m. suorganizuota **21 dieninė vasaros poilsio stovykla**.

Pedagogai. Savivaldybės švietimo įstaigose pagrindinėse pareigose dirbo 943 pedagogai, iš jų 699 – bendrojo ugdymo mokyklose, 168 – ikimokyklinio ugdymo grupėse, 76 – neformaliojo vaikų švietimo mokyklose. Iš viso atestuoti 868 pedagogai, t. y. 92 proc. visų pedagogų.

39 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal įgytą kvalifikacinę kategoriją 2014 m.

Vasaros stovyklos. Savivaldybės taryba jau 5 metus iš eilės skiria lėšų vaikų vasaros poilsio finansavimui per viešai skelbiamą Vaikų vasaros poilsio ir užimtumo bei nusikalstamumo prevencijos programų konkursą. 2014 m., kaip ir paskutinius dvejus metus, buvo skirta 50 tūkst. Lt. Ši suma po paraiškų įvertinimo buvo paskirstyta 21 iš 40 pareiškėjų. Iš viso vasarą veikė 21 stovykla, kuriose buvo užimti 650 vaikų, iš jų – 207 vaikai iš mažas pajamas turinčių šeimų. Be šių stovyklų dar buvo organizuota 21 stovykla nemokamą maitinimą gaunantiems priešmokyklinio amžiaus vaikams ir pirmų-penktų klasių mokiniams. Penkių dienų bendro pobūdžio, kūrybinėse-meninėse, turistinėse-sportinėse, sveikatos stiprinimo, etnokultūrinėse ar kraštotyrinėse stovyklose dalyvavo 450 vaikų (2013 m. – 396 vaikai).

SOCIALINĖ PARAMA

Socialinės paramos teikimą Savivaldybės administracijoje organizavo Socialinės paramos skyrius, kurio pagrindinis tikslas – įgyvendinti valstybinę ir savivaldybės bendruomeninę socialinės apsaugos politiką rajono savivaldybės teritorijoje. Skyrius vykdė valstybės deleguotas ir savivaldybės funkcijas, teikė paramą, skyrė ir mokėjo išmokas, planavo ir organizavo socialinių paslaugų teikimą.

Socialinės piniginės paramos sistemą sudaro trys pagrindinės dalys: piniginė parama, socialinės paslaugos, aprūpinimas socialiniu būstu.

Piniginė socialinė parama. Iš Savivaldybės biudžeto lėšų piniginės socialinės paramos programai 2014 m., kaip ir 2013 m., buvo skirta 505,0 tūkst. Lt. Didžioji dalis šios programos lėšų buvo panaudota paslaugoms ir paramai teikti.

Per 2014 m. vienkartinė parama išimties atvejais (liga, skurdas ir kt.) buvo skirta 87 asmenims (2013 m. – 80), iš viso panaudota 24,3 tūkst. Lt (2013 m. – 22,5 tūkst. Lt).

Per 2014 m. vienkartinė parama gaisro atveju buvo skirta 15 šeimų (2013 m. – 8), iš viso panaudota 16,0 tūkst. Lt (2013 m. – 12,9 tūkst. Lt).

Per 2014 m. per mėnesį vidutiniškai 270 asmenų (2013 m. – 101) skirti talonai maisto produktams įsigyti, iš viso paslaugai panaudota 134,8 tūkst. Lt (2013 m. – 131,4 tūkst. Lt).

Per 2014 m. aplinka ir būstas buvo pritaikytas 6 neįgaliesiems (2013 m. – 9) už 34,8 tūkst. Lt (2013 m. – 46,0 tūkst. Lt).

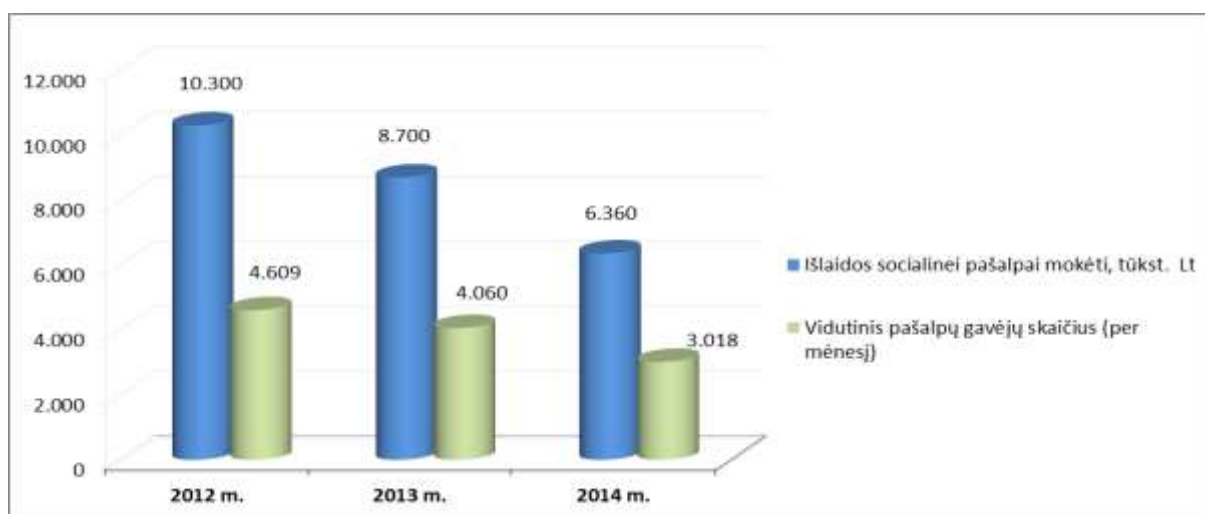
2014 m. gyventojai pirties paslauga naudojosi žymiai aktyviau nei 2013 m. – vidutiniškai 230 asmenų per mėnesį (2013 m. – 129 asmenys). Paslaugai iš viso panaudota 37,0 tūkst. Lt.

2014 m. iki hemodializės atlikimo vietos buvo pavežėta 30 asmenų (2013 m. – 35), paslaugai iš viso panaudota 130,0 tūkst. Lt (2013 m. – 130,9 tūkst. Lt).

2014 m. neįgaliųjų socialinės integracijos programoje įgyvendinti 6 Kėdainių rajono neįgaliųjų draugijų projektai, panaudojant 25,0 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto lėšų ir 247,0 tūkst. Lt Valstybės biudžeto lėšų. 490 asmenų gavo paslaugas, iš jų – 413 suaugusiųjų neįgalių asmenų, 26 neįgalūs vaikai, 51 šeimos narys. 2013 m. rajone buvo įgyvendinti 6 socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai, kurių vykdymui panaudota 28 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto lėšų ir 280 tūkst. Lt Valstybės biudžeto lėšų. Paslaugas gavo 579 neįgalieji.

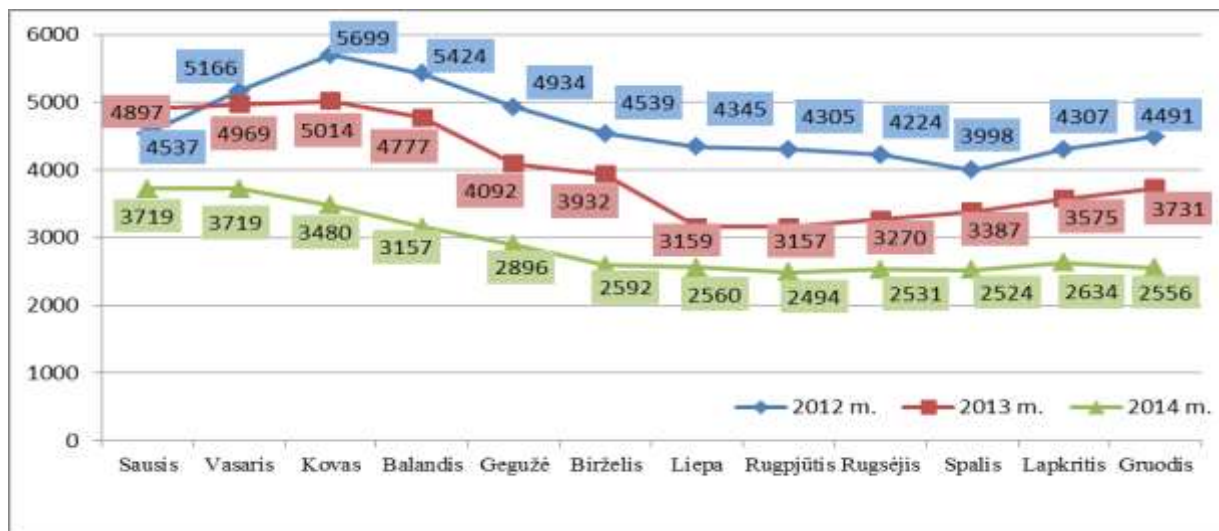
2014 m. panaudota 30,0 tūkst. Lt 252 neįgalių asmenų pavežimui iki gydymo ir rehabilitacijos įstaigų esančių ne Kėdainių rajone. 2013 m. šia paslauga pasinaudojo 110 neįgalių asmenų. Skirta 30 tūkst. Lt.

2014 m. socialinė pašalpa skirta vidutiniškai 3018 asmenų per mėnesį (2013 m. – 4060), iš viso panaudota 6 mln. 360 tūkst. Lt (2013 m. – 8 mln. 700 tūkst. Lt).

40 pav. Išlaidų socialinei pašalpai mokėti ir vidutinio pašalpų gavėjų skaičiaus pokytis 2012–2014 m.

Socialinių pašalpų gavėjų skaičius 2014 m., palyginti su 2013 m., sumažėjo apie 25,6 proc., o jeigu lygintume su 2012 m. – sumažėjo apie 35 proc. Išlaidos socialinei pašalpai mokėti 2014 m., palyginti su 2013 m., sumažėjo beveik 27 proc., o jeigu lygintume su 2012 m. – sumažėjo virš 38 proc.

41 pav. 2012–2014 m. socialinių pašalpų gavėjų skaičius Savivaldybėje per mėnesį

Socialinių pašalpų gavėjų skaičiaus mažėjimą lėmė tai, kad:

- ✓ nuo 2014 m. pasikeitusios Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatos (socialinių pašalpų skyrimas ir mokėjimas buvo perduotas Savivaldybei kaip savarankiška funkcija);

- ✓ sustiprinta individualių atvejų analizė, siekiant mažinti galimybes piktnaudžiauti socialine parama bei užtikrinti Savivaldybės biudžeto lėšų tikslingą panaudojimą. Buvo tikrinami ne tik pateikti dokumentai, bet ir vykstant į vietą, aiškinantis ar tikrai asmenys gyvena tik iš gaunamų socialinių išmokų. Kiekvienoje seniūnijoje sudarytos Socialinės paramos teikimo komisijos.

2014 m. kompensacijos už būsto šildymą, karštą ir šaltą vandenį skirtos 4 824 asmenims (2013 m. – 5 175), iš viso panaudota 1 mln. 957 tūkst. Lt (2013 m. – 2 mln. 735 tūkst. Lt).

2014 m. išmoka vaikui skirta 2 396 asmenims, iš viso panaudota 1 mln. 815 tūkst. Lt. Globos (rūpybos) išmoka skirta 321 šeimai (2013 m. – 328), panaudota 1 mln. 641 tūkst. Lt. (2013 m. – 1 mln. 684 tūkst. Lt).

2014 m. šalpos išmokas gavo 3 792 asmenys (2013 m. – 2 854), iš viso panaudota 15 mln. 368 tūkst. Lt (2013 m. – 14 mln. 451 tūkst. Lt).

2014 m. nuo liepos 1 d. socialinė parama skirta 2 221 mokiniui, iš viso panaudota 1 mln. 612 tūkst. Lt. Mokinio reikmenims įsigyti panaudota 326,5 tūkst. Lt. 2013 m. socialinė parama skirta 2254 mokiniams, iš viso panaudota 2 mln. 124 tūkst. Lt.

Socialinės paslaugos. Socialinės paslaugos teikiamos įvairioms socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms. Socialinės paramos skyrius administruoja socialinių paslaugų teikimą. 2014 m. į senų žmonių globos įstaigas nukreipti 38 asmenys (iš viso prašymų gauta 59), 2013 m. – 38 asmenys.

2014 m. surinkti ir perduoti Neįgaliųjų reikalų departamentui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 4 asmenų dokumentai dėl apgyvendinimo ne savivaldybės pavaldumo senų, neįgalių asmenų bei vaikų globos įstaigose, apgyvendinti – 5 asmenys.

Socialinis būstas. 2014 m. laukiančiųjų socialinio būsto buvo 548 asmenys (šeimoms), turintys teisę ir pageidaujantių išsinuomoti socialinį būstą (butą), t. y. 3 asmenimis (šeimomis) daugiau nei 2013 m.

7 lentelė. Socialinio būsto laukiančiųjų skaičius 2013–2014 m.

Eil. Nr.	Sąrašas	Metai	
		2013	2014
1.	Jaunų šeimų	210	215
2.	Šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų	50	49
3.	Našlaičių ir likusių be tėvų globos asmenų	23	23
4.	Neįgaliųjų asmenų (šeimų)	92	96
5.	Bendrajame	160	158
6.	Socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą	10	7
Iš viso		545	548

8 lentelė. Būsto nuoma 2013–2014 m.

Eil. Nr.	Sąrašas	Metai	
		2013	2014
1.	Jaunų šeimų	4	5
2.	Šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų	2	5
3.	Našlaičių ir likusių be tėvų globos asmenų	3	3
4.	Neįgaliųjų asmenų (šeimų)	2	3
5.	Bendrajame	5	1
6.	Socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą	2	2
7.	Tarybos sprendimu nustatytais atvejais	0	–
Iš viso		18	19

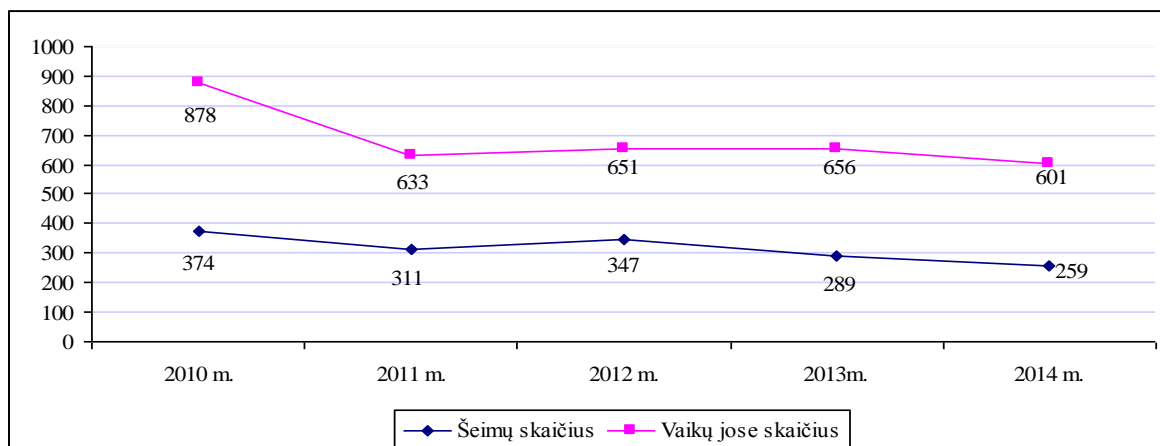
Šiuo metu trūksta socialinių būstų, ypač butų. Tai – problematiška sritis, kuriai įtaką daro keletas priežasčių: valstybė per mažai lėšų skiria socialinių būstų plėtrai ir jų nuomai, jaunos šeimos, gaunančios nedideles pajamas, iš bankų negauna lengvatinių paskolų nuosavam būstui įsigyti ir kt. Mūsų rajone socialinių būstų laukia per pusę tūkstančio asmenų ar šeimų, o per metus galime patenkinti tik apie dvidešimt gyventojų prašymų.

VAIKO TEISIŲ APSAUGA

Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius, vykdydamas valstybės deleguotą funkciją, siekė užtikrinti vaiko teisių apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą ir priežiūrą Kėdainių rajone, vykdė vaiko teisių apsaugos administravimą ir atstovavimą, rengė ir įgyvendino priemones vaiko teisių apsaugai ir jo teisių pažeidimų prevencijai gerinti, organizavo likusių be tėvų globos vaikų globą (rūpybą) bei įvaikinimą.

Socialinės rizikos šeimų apskaita ir kontrolė. 2014 m. rajone buvo įregistruotos 259 socialinės rizikos šeimos, t. y. 30 šeimų mažiau nei 2013 m. Šiose šeimose augo 601 nepilnametis vaikas (2013 m. – 656). **Socialinės rizikos šeimų mažėjo visose seniūnijose**, išskyrus Kėdainių miestą – čia padaugėjo 3 šeimomis.

Nuo 2010 m. įsteigus socialinių darbuotojų etatus darbui su socialinės rizikos šeimomis ir organizuojant socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų teikimą, pastebimas socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimas, išskyrus 2012 m. (padidėjimą tais metais lėmė didesnis gimusių vaikų skaičius jauniems tėvams, kurie patys yra augę socialinės rizikos šeimose).

42 pav. Socialinės rizikos šeimų skaičiaus kaita 2010–2014 m.

Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistai kartu su seniūnijų socialiniais darbuotojais, Kėdainių bendruomenės socialinio centro darbuotojais ir policijos pareigūnais aplankė **259** šeimas, kai kurias po keletą kartų. Bendro visų institucijų (Vaiko teisių apsaugos skyriaus, socialinių darbuotojų, mokytojų, medikų) darbo dėka, **2014 m. iš socialinės rizikos šeimų apskaitos išbrauktos 78 šeimos** (2013 m. – 67). Šiemet net 48 šeimos išbrauktos, nustačius teigiamus šeimos pokyčius: per metus nebuvo užfiksuota vaiko teisių pažeidimų, išnyko įrašymo į apskaitą priežastys (2013 metais tokių šeimų buvo 42 šeimos).

Vaikų, likusių be tėvų globos, laikinosios ar nuolatinės globos nustatymas. 2014 m. globojamų (rūpinamų) vaikų rajone buvo 291 (2013 m. – 323), iš jų laikinojoje globoje (rūpyboje) – 36 vaikų (2013 m. – 70), nuolatinėje globoje (rūpyboje) – 255 vaikai (2013 m. – 253).

9 lentelė. Vaikų, likusių be tėvų globos, laikinosios ar nuolatinės globos dinamika 2012–2014 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2013–2014 m. pokytis (+/-) proc.
Globėjų šeimose augantys vaikai	202	208	195	-6,3
Šeimynoje „Kampučiai“ augantys vaikai	12	12	12	0,0
Vaikų globos įstaigose augantys vaikai	117	104	84	-19,2
Savivaldybės globos įstaigose augantys vaikai	80	78	62	-20,5
Apskritis pavaldumo globos įstaigose augantys vaikai	35	26	22	-15,4
Globos (rūpybos) vaikams, netekusiems tėvų globos (pirmą kartą), nustatymo atvejai	51	48	19	-60,4
Vaikai, grąžinti į biologinę šeimą	6	20	20	0,0
Pakeista globėjų (iš vaikų globos įstaigos į globėjų šeimas)	4	11	6	-45,5
Vaikų, iš globėjų šeimų perkeltų į globos namus, nes globėjai atsisakė toliau globoti, skaičius	11	8	0	-100,0
Laikinoji globa (rūpyba) tėvų prašymu nustatymo atvejai	83	76	79	+3,9

2014 m. globojamų vaikų skaičius mažėjo 22 vaikais, nes dėl teigiamų pokyčių socialinės rizikos šeimose pagerėjusio socialinių paslaugų teikimo šioms šeimoms, mažėjo vaikų paėmimų iš šeimos, net **20 vaikų buvo grąžinti į biologines šeimas**.

Nustatant vaikui globą, vadovautasi prioritetiniu vaiko globos nustatymo šeimoje principu. Daugiau vaikų gyvena globėjų šeimose nei institucijose. Jau daugelį metų išlieka ta pati tendencija – daugiausia šeimose vaikus globoja jų giminaičiai. Dėl ne itin palankios materialinės padėties, išvykimo į užsienį, taip pat kai be tėvų globos lieka didelis skaičius tos pačios šeimos vaikų, norinčių ir galinčių globoti vaikus savo šeimose daugėja nežymiai, tuomet tenka ieškoti globos įstaigos.

2013–2014 m. vaikų, kuriems nustatyta laikinoji globa tėvų prašymu, skaičius beveik nesikeitė. Didžioji dauguma vaikų paliekama giminaičiams yra paauglystės amžiaus, kai yra labiausiai pažeidžiami ir reikalinga tėvų priežiūra, kontrolė, tačiau tokio amžiaus vaikui sudėtinga su tėvais kartu išvykti į užsienį, kadangi nenori prarasti įprastos aplinkos, draugų, jiems sunkiau adaptuotis kitoje šalyje, mokytis užsienio kalba.

Įvaikinimas. 2014 m. įvaikintas 1 vaikas, o 2013 m. buvo įvaikinti 7 vaikai. Užsienio piliečių šeimos 2014 m. neįsivaikino nė vieno vaiko (2013 m. – 2). Įvaikinimo sumažėjimo priežastys tos pačios: lietuviai turi išankstinių baimių – „genai atsilieps“, nori visiškai sveiko vaiko, kad jis būtų iki 3 metų amžiaus, neturėtų brolių ir seserų. Tai visiškai neatitinka šios dienos situacijos, retas kuris galimas įvaikinti vaikas yra visiškai sveikas, taip pat dažniausiai jie turi brolių ir seserų. Dėl šių priežasčių įvaikinimas tiek Lietuvoje, tiek ir mūsų rajone nėra aktyvus.

Vaiko teisių atstovavimas teismo posėdžiuose. Vykdamas vaiko teisių ir teisėtų interesų atstovavimo teisėtvarkos ir teisėsaugos institucijose funkciją, 2014 m. dalyvauta 10 teismo posėdžių daugiau nei 2013 m. (2014 m. – 467; 2013 m. – 457). Vaiko teisių apsaugos skyrius 2014 m. pateikė 56 ieškinius (2013 m. – 65), 285 išvadas (2013 m. – 193), 144 atsiliepiamus (2013 m. – 193) teismui, dalyvavo 42 nepilnamečių apklausose prokuratūroje ar policijoje.

2013 m. pasirašytos 3 bendradarbiavimo sutartys (su Kėdainių moterų krizių centru, VšĮ Saugaus vaiko centru ir VšĮ Šeimos santykių institutu), siekiant organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą vaikams, nukentėjusiems nuo smurto ar netiesioginio šeimyninio smurto aukoms (liudininkams) ir jų šeimų nariams. 2014 m. specialistai konsultavo 25 vaikus, jų tėvus bei globėjus.

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Psichologinės paramos ir konsultavimo centru, siekiant teikti paslaugas vaikams, nukentėjusiems nuo psichologinio bei seksualinio smurto bei jų šeimoms, taip pat globėjų (rūpintojų) ir įtėvių rengimo. Į globėjų ir įtėvių rengimo kursus nukreiptos 9 šeimos, konsultacijai – 26 asmenys.

JAUNIMO POLITIKA. NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS POLITIKA

Jaunimo politika. Jaunimo politiką Savivaldybėje formuoti ir įgyvendinti padeda Savivaldybės jaunimo reikalų taryba ir Savivaldybės administracijos vyr. specialistas (jaunimo reikalų koordinatorius), kuris yra tarpininkas tarp savivaldybės politikų, tarnautojų bei jaunimo.

2014 m. Savivaldybės jaunimo politikos numatytiems tikslams bei jaunimo teisių apsaugos įgyvendinimui iš Savivaldybės biudžeto buvo skirta 38 tūkst. Lt, iš jų 8 tūkst. Lt skirta rajono jaunimo veiklos projektų finansavimo konkursui, 28 tūkst. Lt – nuolatinėms ir ilgalaikėms vaikų ir jaunimo užimtumo programoms finansuoti, 2 tūkst. Lt – Kėdainių jaunimo forumo organizavimui.

Siekdama skatinti ir palaikyti jaunimo iniciatyvas bei plėtoti veiklas, skirtas jaunimo situacijai gerinti, užimtumui ir saviraiškai skatinti, Jaunimo reikalų taryba kasmet skelbia jaunimo veiklos projektų finansavimo konkursą. 2014 m. jaunimo veiklos projektų finansavimo konkursui buvo pateiktos 6 projektų paraiškos, finansavimas iš rajono biudžeto skirtas 5 projektų įgyvendinimui. Projektams įgyvendinti skirta 8 tūkst. Lt.

10 lentelė. Jaunimo veiklos projektų konkurso rodikliai 2013–2014 m.

	Finansuotų projektų skaičius	Savivaldybės lėšos (Lt)	Lėšos iš kitų finansavimo šaltinių, Lt	Vykdytojų skaičius (14–29 m.)	Tikslinė grupė (dalyvių skaičius) (14–29 m.)	Abstrakti auditorija (žiūrovų skaičius) (14–29 m.)
2013 m.	5	10 000,00	6 400,00	34	250	900
2014 m.	5	8 000,00	6 150,00	34	214	1240

Papildomai projektų vykdytojai iš kitų šaltinių pritraukė 6 150,0 Lt. Lyginant su 2013 m. įgyvendintais projektais, 2014 m. jaunimo veiklos projektai išsiskyrė savo unikalumu ir veiklų apimtimi. Rajono jaunimui, jaunų žmonių informavimui ir jų vykdomos veiklos pristatymui ypač naudingas buvo Jaunimo organizacijos „Darbas“ Kėdainių skyriaus vykdytas projektas laida jaunimui „Kėdainietis TV“. Projekto metu patraukliomis priemonėmis buvo pateikiama jaunimui aktuali informacija.

Didelis dėmesys rajone yra skiriamas vaikų ir jaunimo užimtumui laisvalaikio metu, kai jauni žmonės yra „ne šeimoje“, „ne pamokose/paskaitose“ ir „ne darbe“. 2014 m. iš Savivaldybės biudžeto finansuotos 2 programos: VŠĮ „Laiptai į viltį“ Vaikų ir jaunimo užimtumo programai įgyvendinti skirta 26 tūkst. Lt, labdaros ir paramos fondo „Tavo svajonė“ programai skirta 2 tūkst. Lt, iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vaikų dienos centrų programos skirta 13,9 tūkst. Lt. Prasminga veikla buvo užimta apie 230 jaunų žmonių (7–20 m.). Vaikų dienos centruose kasdien vidutiniškai apsilankė apie 40 jaunų žmonių.

11 lentelė. Vaikų ir jaunimo užimtumo programų rodikliai 2013–2014 m.

	Finansuotų programų skaičius	Savivaldybės lėšos	Lėšos iš kitų finansavimo šaltinių (Lt)	Vidutiniškai per dieną Vaikų dienos centre apsilankusiųjų skaičius (7–14 m.)	Programos veiklose dalyvavusiųjų skaičius (7–20 m.)	Šeimų, kurioms suteikta socialinė pagalba, skaičius
2013 m.	2	28 tūkst. Lt	13,9 tūkst. Lt	40	233	62
2014 m.	2	28 tūkst. Lt	13,9 tūkst. Lt	45	230	54

Atsižvelgiant į jaunimo poreikius, buvo sudarytos galimybės rajono jaunų žmonių įsitraukimui į „*Volume of democracy*“, „*Jaunimo profesinių, socialinių ir verslumo kompetencijų stiprinimas bedarbių tarpe*“ ir „*Piliečiai reporteriai*“ projektų veiklas, kuriose Savivaldybės administracija dalyvavo kaip partnerė.

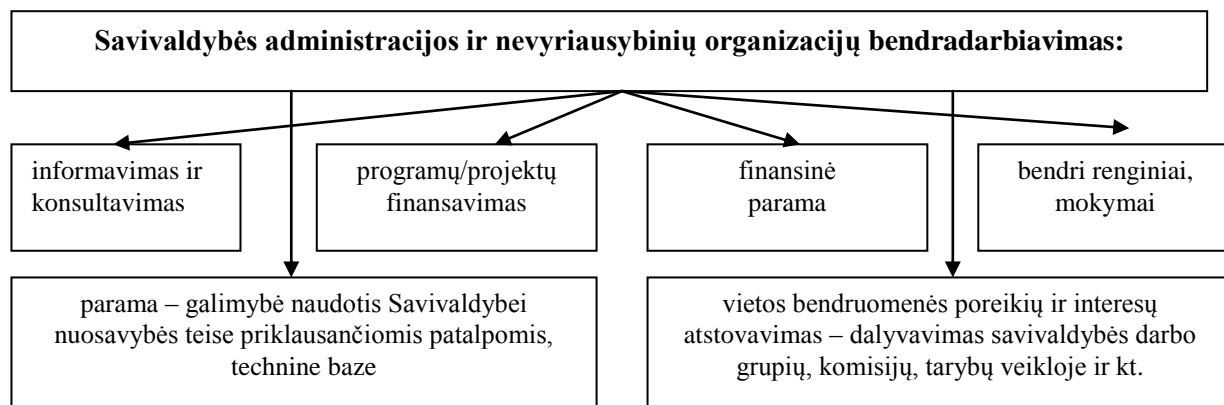
2014 m. vyko Kėdainių jaunimo forumas, įgyvendinant jaunimo demokratiškumo projektą „Volume of democracy“, finansuojamą Europos Komisijos programos „Veiklus jaunimas“ lėšomis. Forume dalyvavo rajono bendrojo ugdymo mokyklų mokinių savivaldos institucijų nariai, jaunimo grupė iš Brodnicos (Lenkija) savivaldybės ir jaunimo veiklos ekspertai iš Lietuvos, Anglijos ir Norvegijos.

Viena iš naujausių bei patraukliausių darbo su jaunimu formų yra atviras darbas su jaunimu, kuris vykdomas atvirajame jaunimo centre arba atvirojoje jaunimo erdvėje. 2014 m. rajone veikė **5 atvirosios jaunimo erdvės**: VšĮ „Liptai į viltį“ patalpose, Krakių ir Šėtos kultūros centruose, Kėdainių policijos centre ir 2014 m. pradėjusi veiklą atviroji jaunimo erdvė labdaros ir paramos fondo „Tavo svajonė“ patalpose.

2014 m. vyko miestų dvynių ir savivaldybių, turinčių bendradarbiavimo sutartis su Svaliovo (Svalöv) komuna, jaunimo susitikimas. Susitikime dalyvavo jauni žmonės iš Švedijos, Vokietijos, Prancūzijos, Lenkijos bei Lietuvos (Kėdainiai) savivaldybių. Susitikime dalyvavo 7 jauni žmonės iš Kėdainių krašto.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros politika. Kuriant palankią aplinką nevyriausybinių organizacijų plėtrai ir veiklai rajone, taip pat siekiant kuo efektyviau formuoti ir įgyvendinti nevyriausybinių organizacijų plėtros politiką, Savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 12 d. sprendimu Nr. TS-275 sudaryta Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba, Savivaldybės bendradarbiavimo su nevyriausybėmis organizacijomis koordinavimo funkcija priskirta Savivaldybės administracijos vyr. specialistui (jaunimo reikalų koordinatoriui).

Savivaldybės teritorijoje registruota daugiau nei 200 nevyriausybinių organizacijų (įskaitant ir bendruomenines organizacijas). Nevyriausybinių organizacijų pagrindinis veiklos tikslas yra visuomenės intereso gynimas, viešosios gerovės kūrimas.

43 pav. Savivaldybės administracijos ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimas

2014 m. iš Savivaldybės biudžeto įvairių programų buvo skirta beveik 861 tūkst. Lt, finansuojant 196 rajono nevyriausybinių organizacijų projektus, programas ir kitų veiklų įgyvendinimą.

2014 m. buvo suorganizuotas rajono nevyriausybinių organizacijų forumas „Viešojo ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimas ir partnerystė teikiant viešąsias paslaugas“ bei bendruomenių organizacijų renginys „Kūrybinė diena“.

Bendruomeninės organizacijos. 2014 m., kaip ir 2013 m., rajone veikė 54 kaimo bendruomeninės organizacijos ir 2 Kėdainių miesto teritorijoje susikūrusios bendruomeninės organizacijos, atstovaujančios apibrėžtos teritorijos gyventojų interesams, padedančios identifikuoti vietos gyventojų poreikius bei įgyvendinti vietos gyventojų tikslus.

Savivaldybės Kaimo bendruomenių veiklos projektų konkursui buvo pateiktos 26 paraiškos. Kaimo bendruomenių veiklos projektų vertinimo komisijai įvertinus paraiškas, **finansuotos 23 projektų paraiškos**, kurių įgyvendinimui skirta 24,5 tūkst. Lt. 2013 m. finansuota 17 paraiškų, jų įgyvendinimui skirta 20 tūkst. Lt. 2014 m. vidutinė projektų vertė siekė 1 065 Lt, o 2013 m. – 1 176 Lt.

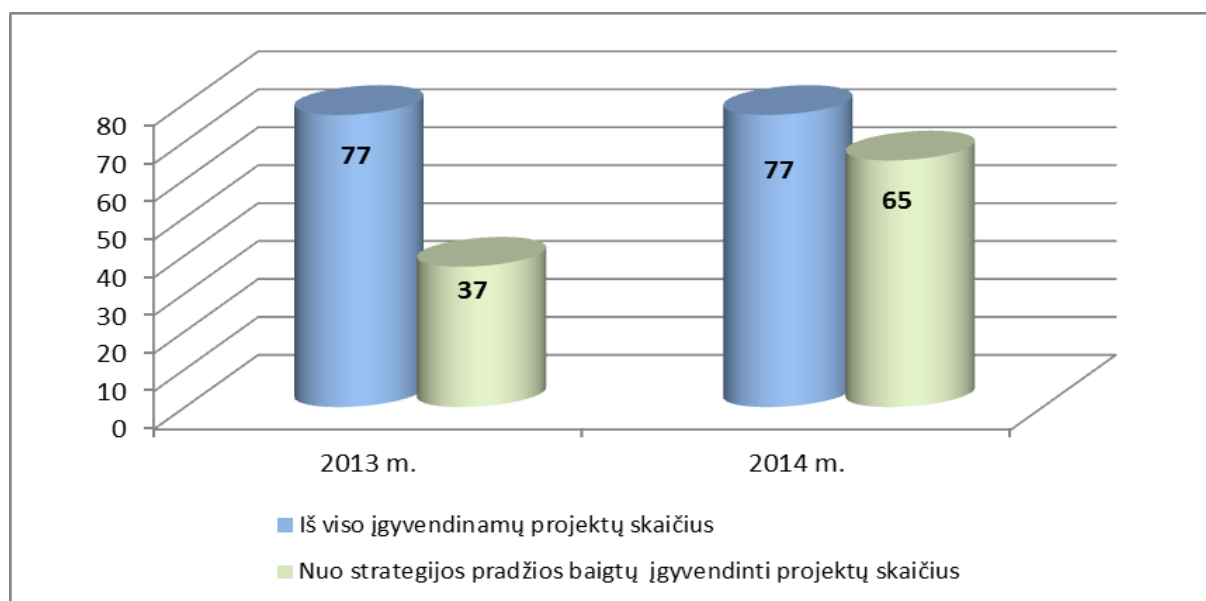
2014 m. iš Vaikų vasaros poilsio ir užimtumo bei nusikalstamumo prevencijos programos skirtas finansavimas 2 rajono kaimo bendruomenių projektams, jų įgyvendinimui skirta 2,7 tūkst. Lt (2013 m. – 6 projektai už 10 tūkst.Lt).

Pagal Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios 2012–2015 m. programos 2014 m. sąmatą, finansuoti 3 kaimo bendruomenių projektai, jų įgyvendinimui skirta 9,4 tūkst. Lt (2013 m. – 2 projektai už 5,3 tūkst.Lt).

2014 m. Vietos bendruomenių savivaldos programos, finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimui iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skirta 131,9 tūkst. Lt (2013 m. – 129,1 tūkst. Lt). Pagrindinės finansuojamos veiklos buvo viešųjų erdvių ir aplinkos kokybės gerinimas, vietos bendruomenės gyvenimo kokybę gerinančios iniciatyvos, įvairių kultūrinių, sportinių ir sveikatinimo renginių organizavimas.

2014 m. rajono bendruomeninės organizacijos, kaip ir 2013 m. aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos organizuojamame kaimo bendruomenių veiklos rėmimo konkurse. 2014 m. konkursui buvo pateikta 18 paraiškų, iš kurių 5 buvo skirta 117,2 tūkst. Lt ministerijos parama (2013 m. – 156,7 tūkst.Lt; 10 projektų). Atkreiptinas dėmesys, kad 2014 m. finansuoti didesnės apimties (vertės) projektai.

Kėdainių rajono vietos veiklos grupė įgyvendina *Kėdainių rajono kaimiškųjų vietovių plėtros strategiją*. Savivaldybės tarybos sprendimu iš Savivaldybės biudžeto skirta 10 proc. tinkamų išlaidų sumos kaimo bendruomenių infrastruktūros projektams (2014 m. – 216,1 tūkst. Lt; 2013 m. – 162,3 tūkst. Lt).

44 pav. Projektų įgyvendinimas pagal Kėdainių rajono kaimiškųjų vietovių plėtros strategiją iki 2015 m.

Nuo Kėdainių rajono kaimiškųjų vietovių plėtros strategijos įgyvendinimo pradžios (2011 m.) iki 2014 m. pabaigos jau įgyvendinti 65 projektai iš 77, t. y. beveik du kartus daugiau nei 2013 m. Įgyvendintų projektų vertė siekia daugiau nei 7 mln. Lt.

Galima teigti, kad projektų įgyvendinimo procesas paspartėjo dėl to, kad 2012–2013 m. buvo rengiama projektų įgyvendinimo techninė dokumentacija, vykdytos pirkimo procedūros, o 2014 m. intensyviai vykdyti projektuose numatyti darbai.

Nacionalinės mokėjimo agentūros duomenimis, ataskaitiniu laikotarpiu kaimiškųjų bendruomenių socialinės ir ekonominės aplinkos gerinimui investuota apie 7,2 mln. Lt. Iš viso pagal Kėdainių rajono vietos veiklos grupės vykdomą vietos plėtros strategiją skirta beveik 8,6 mln. Lt.

KULTŪRA IR SPORTAS

Savivaldybės administracijos Kultūros ir sporto skyrius formavo ir įgyvendino rajono savivaldybės kultūros politiką muziejų, bibliotekų, etninės kultūros, meno mėgėjų veikloje bei kitose kultūros srityse, rūpinosi gyventojų bendrosios kultūros ugdymu, užtikrino dalyvavimą šalies, tarptautiniame sportiniame ir olimpiniame judėjimuose.

Kultūra. Siekiant kultūrinės veiklos gerinimo ir prieinamumo rajono bendruomenei, 2014 m. pradėta rengti Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų kultūros poreikių studija.

2014 m., įgyvendinant Kėdainių rajono savivaldybės bibliotekų **2014–2017 metų tinklo pertvarkos planą**, Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos Ažuolaičių filialo aptarnaujamas mikrorajonas priskirtas Dotnuvos filialui, Keleriškių filialo aptarnaujamas mikrorajonas – pagrindinei bibliotekai, sujungti viešosios bibliotekos Vikaičių ir Gudžiūnų filialai, Okainių ir Truskavos filialai, viešosios bibliotekos Dotnuvos filialas ir Dotnuvos pagrindinės mokyklos biblioteka.

2014 m. toliau įgyvendinamas **Etninės kultūros plėtros 2013–2015 m.** Kėdainių rajono savivaldybėje planas, t. y. fiksuoti rajono gyvieji tradiciniai kultūros židiniai, sukurta ir toliau pildoma etninės kultūros elektroninė duomenų bazė, kaupiamas ir pildomas tradicinės kultūros vertybių sąvadas, organizuoti folkloro festivaliai ir kiti renginiai bei etninės kultūros seminarai, parengti ir įgyvendinti etninės kultūros projektai.

Savivaldybės administracijos vykdomoms **kultūrinės veiklos priemonėms įgyvendinti** 2014 m. buvo **skirta 158,6 tūkst. Lt** (2013 m. – 119,5 tūkst. Lt), iš jų Savivaldybės renginiams organizuoti ir kultūrinėms iniciatyvoms skatinti – 136,5 tūkst. Lt (2013 m. – 100,45 tūkst. Lt). Racionaliai naudojant finansinius resursus, Savivaldybės biudžeto lėšomis, skirtomis kultūrinei veiklai, buvo finansuojamas rajono mėgėjų meno kolektyvų dalyvavimas 2014 m. Lietuvos dainų šventėje „Čia – mano namai“, įvairių žanrų regioniniuose, respublikiniuose konkursuose ir renginiuose, finansuota rajono dainų ir šokių šventė „Metų laikai“, Savivaldybės Kultūros ir meno dienų renginiai, advento renginiai rajono seniūnijose ir folkloro ansamblių šventė „Sekminės Paberžėje“, Kėdainių miesto šventė „Kėdainiams – 642“, žemdirbių ir ūkininkų šventės, Europos kultūros paveldo dienos, Česlovo Milošo festivalio renginiai ir kt.

Savivaldybės administracija kasmet organizuoja rajono kultūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų kultūros projektų konkursą. 2014 m. konkursui buvo pateikta 21 paraiška, kurių prašoma suma – 54 637 Lt. Kultūros projektų vertinimo komisija konkurso būdu pasiūlė finansuoti 7 projektus, o jiems įgyvendinti buvo skirta 10 tūkst. Lt (2013 m. 8 projektams skirta taip pat 10 tūkst. Lt).

Kultūros ir sporto skyrius koordinavo Savivaldybei pavaldžių įstaigų kultūrinę veiklą. 2014 m. rajone veikė 8 savarankiškos kultūros įstaigos: Kėdainių krašto muziejus ir 5 jo skyriai, Mikalojaus Daukšos viešoji biblioteka ir 36 jos filialai, Akademijos, Josvainių, Kėdainių, Krakių, Šėtos ir Truskavos kultūros centrai bei 12 kultūros centrų skyrių. Kėdainių rajono bendruomenės nariai aktyviai dalyvauja kultūrinėje veikloje, naudojasi kultūros įstaigų teikiamomis paslaugomis, lankosi muziejų, bibliotekų, kultūros centrų organizuojamuose renginiuose.

Kėdainių rajono kultūros įstaigos teikė kultūros paslaugas bei vykdė veiklą, vadovaudamosios Administracijos direktoriaus patvirtintomis 2014 m. veiklos programomis. Programų tikslai, uždaviniai įgyvendinti, o numatyti rezultatai pasiekti.

12 lentelė. Kultūros centrų organizuojamos veiklos rodikliai

Metai	Renginiai		Renginių lankytojų skaičius	Mėgėjų meno kolektyvai		
	Iš viso	iš jų organizavo kultūros centrų darbuotojai		Iš viso	dalyviai	koncertai
2014	1 171	1 033	125 815	86	998	645
2013	1 336	1 185	103 549	85	990	651
2012	1 280	1 140	98 000	85	1 013	583

13 lentelė. Kėdainių krašto muziejaus organizuojamos veiklos rodikliai

Metai	Muziejaus lankytojai	Renginiai	Renginių lankytojų skaičius	Edukaciniai užsiėmimai	Edukacinių užsiėmimų dalyviai
2014	21 145	93	8 590	158	3 412
2013	24 604	115	8 840	191	3 821
2012	18 973	106	7 000	171	3 986

14 lentelė. Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos organizuojamos veiklos rodikliai

Metai	Registruotų vartotojų sk.	Proc. nuo visų rajono gyventojų	Išduotų dokumentų skaičius	Apsilankymų bibliotekoje skaičius	Renginiai		
					Iš viso	iš jų spaudinių parodos	Lankytojų skaičius
2014	12 165	23,9	469 793	239 763	1 358	693	63 241
2013	12 323	23,7	451 247	237 718	1 204	681	54 400
2012	12 310	23,2	433 111	233 512	923	807	42 700

Kultūros įstaigų darbuotojai, racionaliai naudodami lėšas, aktyviai dirbdami su rajono bendruomene, keisdami gerą patirtimi tarpusavyje ir su kitų rajonų kultūros įstaigomis, pasiekė geresnių rezultatų ugdant bendrąją kultūrą.

Kūno kultūra ir sportas. Siekiant kūno kultūros ir sporto veiklos gerinimo ir prieinamumo rajono bendruomenei, 2014 m. pradėta rengti Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų kūno kultūros ir sporto poreikių studija.

2014 m. buvo organizuotas Kėdainių rajono sportinis judėjimas, rajono gyventojai skatinti reguliariai ir aktyviai dalyvauti rajono sportiniame gyvenime, keliamas rajono sportininkų meistriškumas, dalyvauta šalies sportiniame ir olimpiniam judėjime. Kūno kultūros ir sporto plėtrai finansuoti iš Savivaldybės biudžeto 2014 m. buvo skirta 3,7 proc. lėšų daugiau nei 2013 m.

15 lentelė. Kūno kultūros ir sporto plėtros programos priemonės

Priemonės pavadinimas	Skirta tūkst. Lt	
	2013 m.	2014 m.
Organizuoti ir dalyvauti sveikatingumo, seniūnijų „Sportas visiems“ renginiuose, šventėse, konkursuose, skatinti veteranų sportą	15,0	10,9
Organizuoti rajoninius, respublikinius, tarptautinius renginius ir dalyvauti juose	58,0	75,6
Finansuoti perspektyvių rajono sportininkų ir sporto šakų rinkitinių pasiruošimą ir dalyvavimą varžybose	33,0	30,0
Finansuoti prioritetinių sporto šakų projektus (krepšinis, boksas, futbolas)	350,0	350,0
Finansuoti kitus kūno kultūros ir sporto projektus	41,0	41,0
Neįgaliųjų integracija per kūno kultūrą ir sportą	2,0	9,9
Iš viso	499,0	517,4

Savivaldybės administracija kasmet konkurso būdu finansuoja kūno kultūros ir sporto projektus. **2014 m. Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuoti 7 prioritetinių sporto šakų projektai** (2013 m. – 6) **ir 13 kitų kūno kultūros ir sporto veiklos projektų** (2013 m. – 10).

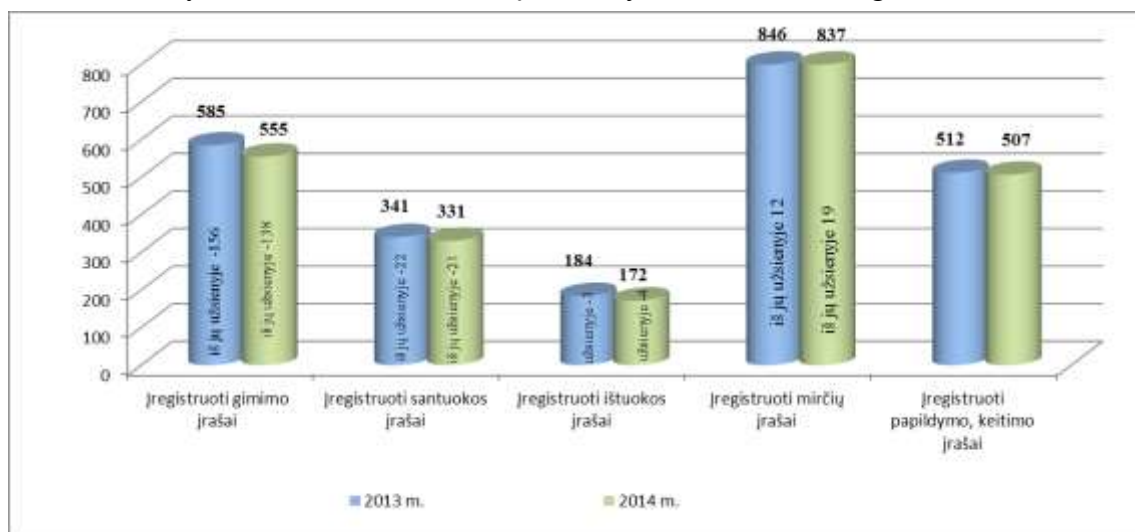
2014 m. vyko 3 sveikatingumo „Sportas visiems“ renginiai. Šiuose renginiuose dalyvavo daugiau kaip 1100 rajono gyventojų. Rajono seniūnijų žaidynėse „Sportas visiems“ dalyvavo visų 11 seniūnijų sportininkai. Dešimtyje sporto šakų savo jėgas išmėgino 386 (2013 m. – 378) miesto ir kaimo seniūnijų gyventojai.

2014 m. rajone buvo organizuotos krepšinio, futbolo, bokso, sportinės ir poledinės žūklės, žirginio sporto, moto kroso, šachmatų, šaškių, teniso, stalo teniso, turizmo, sportinių šokių, lengvosios atletikos, tinklinio, plaukimo, kvadrato, dziudo imtynių, karate, kultūrizmo, aerobikos ir kitų sporto šakų varžybos, respublikiniai, tarptautiniai renginiai.

2014 m. Sporto mokykla pertvarkyta į Sporto centrą, kuriam priklauso Kėdainių arena, miesto stadionas, sporto ir sveikatingumo kompleksas Vilainiuose. Visi šie objektai, būdami vienose rankose, reikalauja mažesnių išlaidų. Kėdainių Arenos ir stadiono užimtumas priklauso nuo sezoniškumo – žiemą daugiau lankytojų pritraukia arena, vasarą – stadionas. 2014 m. arenoje vyko 151 kultūrinis – pramoginis ir sportinis renginys, apsilankė 65,7 tūkst. lankytojų.

CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMAS IR ARCHYVŲ TVARKYMAS

Igyvendinant civilinės būklės aktų registravimo funkciją, registruojami asmenų gimimai, mirtys, santuokų sudarymai, ištuokos, papildomi, keičiami ir ištaisomi civilinės būklės aktų įrašai. 2014 m. buvo sudaryti 2 402 civilinės būklės įrašai, t. y. 2,7 % mažiau negu 2013 m. (2468).

45 pav. Civilinės būklės aktų įrašai 2013–2014 m.

2014 m. ištuokos įrašų įregistruota 6,5 proc., gimimo įrašų – 5,1 proc., santuokos įrašų – 2,9 proc., mirčių įrašų – 1,1 proc. mažiau nei 2013 m.

2014 m. išduoti 2887 (2013 m. – 2933), t. y. 1,6 proc. mažiau civilinės būklės liudijimų blankų, priimti 4077 piliečiai dėl klausimų, susijusių su civilinės būklės aktų įrašų registracija.

2014 m. Civilinės metrikacijos ir archyvo skyriaus specialistai konsultavo Savivaldybės padalinius ir rajono įmones, įstaigas bei organizacijas, kurios nėra Kauno apskrities archyvo komplektavimo šaltiniai, dėl dokumentacijos planų, bylų apyrašų, laikino saugojimo bylų sąrašų ir dokumentų naikinimo aktų sudarymo.

2014 m. suderinti 42 (2013 m. – 38) įstaigų ir Savivaldybės padalinių 2014 m. ir 2015 m. dokumentacijos planai, registrų sąrašai, apyrašai ir dokumentų naikinimo aktai. Ataskaitiniu laikotarpiu Savivaldybės archyvui perduota saugoti 17 (septyniolikos) (2013 m. 30) likviduojamų institucijų sutvarkytus archyvinius fondus, t. y. 43 % mažiau negu 2013 m., atrinktų naikinti (nurašytų) likviduotų įmonių saugomų dokumentų bylų kiekis – 1760 vnt.

2014 m. išduota 1,5 karto daugiau juridinius faktus patvirtinančių pažymų (6648) nei 2013 m. (4317) iš likviduotų įmonių archyvo, priimta per 11 tūkst. prašymų iš įstaigų, organizacijų, piliečių civilinės metrikacijos ir archyvo klausimais.

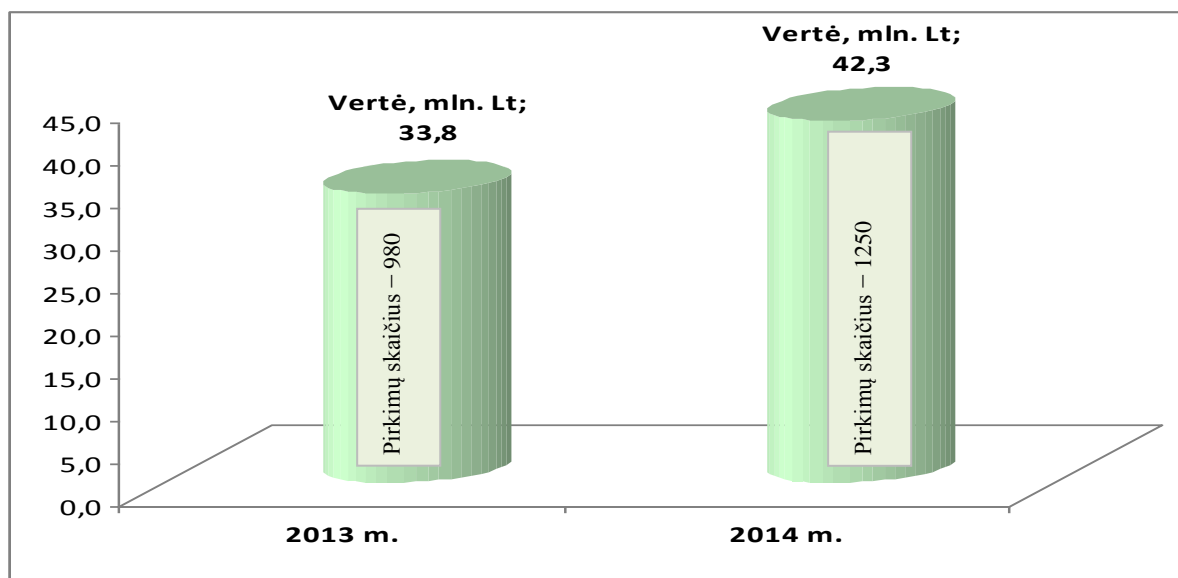
VIEŠIEJI PIRKIMAI

Savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų skyrius koordinavo viešųjų pirkimų organizavimą, užtikrino, kad būtų laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų reikalavimų, sprendė su viešųjų pirkimų procedūromis susijusius klausimus, palaikė ryšius su viešųjų pirkimų dalyviais.

2014 m. dirbo Prekių ir paslaugų bei Darbų viešųjų pirkimų komisijos. Be komisijų, pirkimus vykdė Administracijos direktoriaus paskirti viešųjų pirkimų organizatoriai. Visa informacija apie viešojo pirkimo procesą nuo pirkimo planavimo iki sutarties sudarymo, pateikiama Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CVP IS) bei Savivaldybės svetainėje ir yra laisvai prieinama visiems suinteresuotiems tiekėjams bei asmenims. Tiek komisijoms, tiek pirkimų organizatoriams organizuoti ir vykdyti viešuosius pirkimus padėjo Viešųjų pirkimų skyrius.

Per ataskaitinį laikotarpį sudarytos 184 komisijų posėdžių darbotvarkės, parengta ir pateikta informacija viešųjų pirkimų dalyviams dėl 569 komisijų priimtų sprendimų.

2014 m. įvykdyta 1250 viešųjų pirkimų už beveik 42,3 mln. Lt (2013 m. – 980 viešųjų pirkimų už daugiau kaip 33,7 mln. Lt).

46 pav. Bendra pirkimų vertė 2013 – 2014 m., mln. Lt

Lyginant 2013 ir 2014 m. įvykdytus viešuosius pirkimus matyti, kad 2014 m. pirkimų skaičius buvo 27,5 proc., o bendra pirkimo vertė – 25 proc. didesnė nei 2013 m. Lyginant viešuosius pirkimus *pagal pirkimo objekto rūšis*, matyti, kad **2014 m. bendra darbų pirkimų vertė buvo 43 proc. didesnė nei 2013 m.** Tai lėmė 2014 m. įvykdyti keli didelės apimties pirkimai, tokie kaip Kėdainių Šviesiosios gimnazijos pastato, Didžioji g. 60, Kėdainiai, modernizavimo techninio darbo projekto parengimas, techninio projekto vykdymo priežiūra ir rangos darbai – 8,699 mln. Lt; Kėdainių miesto Didžiosios rinkos aikštės rekonstrukcijos darbai – 5,351 mln. Lt; Kėdainių rajono savivaldybės pastato, esančio Didžiosios Rinkos a. 4 Kėdainiuose, rekonstravimo, įrengiant Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrių, rangos darbai – 7,615 mln. Lt; Kėdainių miesto Babėnų kvartalo Kosmonautų, Jubiliejaus, Draugystės, Ateities, Ažuolų, Saulėlydžio gatvių rekonstrukcijos darbai – 4,537 mln. Lt.

16 lentelė. Viešieji pirkimai pagal pirkimo objekto rūšis 2013–2014 m.

Pirkimo objekto rūšis		2013 m.		2014 m.	
Eil. Nr.	Pavadinimas	Bendra pirkimų vertė (Lt)	Bendras pirkimų skaičius	Bendra pirkimų vertė (Lt)	Bendras pirkimų skaičius
1.	Prekės	2.782.162,64	547	3.286.790,44	736
2.	Paslaugos	5.366.482,29	269	2.328.473,48	344
3.	Darbai	25.639.665,93	164	36.657.476,28	170
	Iš viso:	33.788.310,86	980	42.272.740,20	1.250

Kalbant apie *paslaugų viešuosius pirkimus*, matyti, kad 2014 m. **bendra paslaugų pirkimų vertė buvo 56,6 proc. mažesnė nei 2013 m., nors įvykdytų paslaugų pirkimų skaičius 28 proc. didesnis.** 2013 m. ir 2014 m. įvykdytų paslaugų viešųjų pirkimų vertės skirtumas yra dėl to, kad 2013 m. buvo atlikti keli didelės apimties pirkimai: Kėdainių miesto seniūnijos žaliųjų teritorijų priežiūra – sutarties vertė 1,360 mln. Lt; Kėdainių miesto seniūnijos kelių ir gatvių priežiūra žiemą – 616,7 tūkst. Lt.

Elektroniniai pirkimai. Savivaldybės administracija, kaip perkančioji organizacija, užtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus elektroninių viešųjų pirkimų vykdymo plėtros srityje, sėkmingai vykdė elektroninius pirkimus, taip siekdama didesnio viešųjų pirkimų skaidrumo. Elektroninėmis priemonėmis, pagal Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymą, privaloma atlikti ne mažiau kaip 50 proc. viešųjų pirkimų bendrosios vertės. 2014 m. Savivaldybės administracijoje buvo įvykdyta **79 proc.** elektroninių pirkimų (2013 m. – 74 proc.).

17 lentelė. Elektroninėmis priemonėmis vykdyti pirkimai 2013–2014 m.

	2013 m.		2014 m.	
	Bendra pirkimų vertė, Lt	Pirkimų skaičius	Bendra pirkimų vertė, Lt	Pirkimų skaičius
Centralizuoti pirkimai (per CPO)	310.239,95	19	956.682,75	75
CVP IS priemonėmis	24.669.826,25	75	32.462.421,64	52
Iš viso (Lt):	24 980 066,20	94	33 419 104,39	127
Procentai	74 %		79 %	

Savivaldybės administracijos efektyvus darbas viešųjų pirkimų srityje priklauso nuo teisinės bazės, reglamentuojančios viešuosius pirkimus. Deja, Viešųjų pirkimų įstatymas ir jį lydintys poįstatyminiai aktai yra nuolat keičiami, trūksta sisteminės ir aiškiai išdėstytos informacijos, o pirkimuose dalyvaujantys tiekėjai vis dažniau naudojami jiems įstatymo suteiktomis teisėmis ginti savo ne visuomet teisėtus interesus ir tai tiesiogiai neigiamai sąlygoja perkančiosios organizacijos įsipareigojimus laiku įvykdyti viešuosius pirkimus, kurių procedūrų trukmė tiesiogiai įtakoja pirkimo sutarčių įvykdymo terminus.

TEISĖ IR VALSTYBĖS GARANTUOJAMA PIRMINĖ TEISINĖ PAGALBA

Savivaldybės administracijos Teisės ir personalo skyrius konsultavo teisiniais klausimais Savivaldybės administracijos vadovus, padalinius, seniūnijas, Savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovus; pagal įgaliojimus atstovavo Savivaldybei, jos sudarytoms institucijoms ir Savivaldybės administracijai visų instancijų teismuose ir išankstinio ginčo nagrinėjimo institucijose, derino Savivaldybės tarybos sprendimų, sutarčių projektus.

2014 m. Teisės ir personalo skyriaus specialistai dalyvavo 103 teismo posėdžiuose (2013 m. – 85) 49 skirtingose bylose (7 – administracinėse, 39 – civilinėse ir 3 – baudžiamosiose bylose). 18 bylų Savivaldybės administracija buvo įtraukta kaip trečias suinteresuotas asmuo pagal fizinių ar juridinių asmenų pareiškimus, ieškinius (2013 m. – 25).

Vilniaus apygardos teisme išnagrinėtas ieškinys dėl Apytalaukio dvaro koncesijos sutarties netinkamu vykdymu padarytos žalos atlyginimo – iš atsakovo UAB „Investicinių projektų vystymas“ priteista 30 440 Lt suma nuostolių, padarytų kultūros vertybei.

2014 m. teismams supaprastinta tvarka pateikta 16 pareiškimų dėl žemės nuomos, vietinės rinkliavos mokesčio skolų. Pagal įsiteisėjusius teismų sprendimus 8 žemės nuomos skolininkai perduoti priverstiniam išieškojimui antstolių kontoroms.

Išnagrinėjus civilines bylas pagal Savivaldybės ieškinius, 17 statiniai pripažinti bešeimininkiais (2013 m. – 25).

Teismuose išnagrinėti 2 civiliniai ieškiniai baudžiamosiose bylose, prašant priteisti 3 760 Lt nuostolių iš kaltų nusikalstamų veikų padarymu asmenų Savivaldybės administracijos naudai. Ieškiniai dėl žalos atlyginimo patenkinti. Savivaldybės naudai išnagrinėta civilinė byla apeliacine tvarka pagal UAB „Aplinkos darbai“ ieškinį dėl ginčijamos Savivaldybės pritaikytos baudos (1 tūkst. Lt) už netinkamą sutarties vykdymą. Apeliacinis skundas atmestas. Viena byla Kauno apygardos administraciniame teisme išnagrinėta ne Savivaldybės administracijos naudai. Teismas panaikino Savivaldybės administracijos medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apskaičiavimo komisijos sprendimą. Pareiškėjas Vilainių medžiotojų klubas.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, 2014 metų gruodžio 31 d., teismuose yra nagrinėjamos 23 bylos, kuriose dalyvauja Savivaldybės administracija.

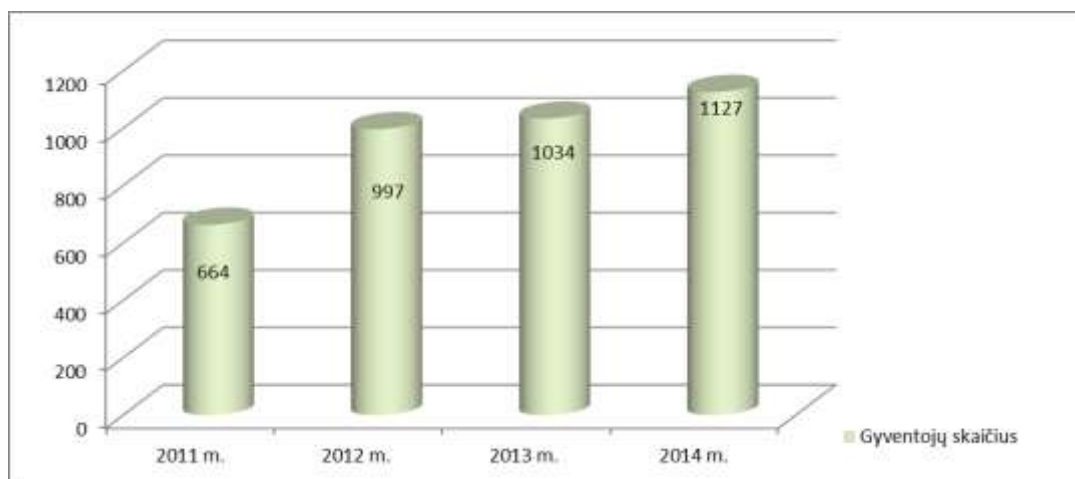
2014 m. Savivaldybės administracijos Teisės ir personalo skyriaus tarnautojams pateikta nagrinėti 14 tiekėjų pretenzijų dėl viešųjų pirkimo komisijos priimtų sprendimų (2013 m. – 10). Skyriaus tarnautojai atstovavo 5 civilinėse bylose teisme dėl pirkimo procedūrų vykdymo (2013 m. – 1). 2 iš šių bylų nutrauktos, 2 nagrinėjamos, 1 išnagrinėta ieškovo naudai.

2014 m. skyriaus tarnautojai atstovavo Savivaldybei kreditorių susirinkimuose bankroto bylose. 2014 m. iškelta 14 bankroto bylų (2013 m. – 5). Savivaldybės debitorinės skolos susidaro dažniausiai dėl nesumokėtos rinkliavos už atliekų tvarkymą ar mokesčio už žemės nuomą. Tokio pobūdžio bylos paprastai trunka ilgiau nei vienerius metus.

Valstybės garantuojama pirminė teisinė pagalba. Savivaldybės administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, vykde valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją – Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimą. Šis teisinės pagalbos teikimo pobūdis sudaro sąlygas teisine pagalba gyventojams pasinaudoti iš karto Savivaldybės administracijos patalpose. Motyvai, kuriais remiantis pasirinktas pirminės teisinės pagalbos teikimo būdas: greitas ir efektyvus pirminės teisinės pagalbos teikimas; pirminė teisinė pagalba suteikiama iš karto, kai asmuo kreipiasi; kokybiška pirminės teisinės pagalbos teikimo kontrolė.

2014 m. Valstybės garantuojama pirminė teisinė pagalba suteikta 1127 gyventojams, iš jų 391 asmeniui surašyti prašymai antrinei teisei pagalbai, 70 asmenų parengti dokumentai, skirti valstybės ir savivaldybių institucijoms. ***Teisinių konsultacijų skaičius, palyginti su 2013 m., padidėjo 9 proc., palyginti su 2012 m. – 13 proc., o palyginti su 2011 m. – 70 proc.***

Didžioji dalis interesantų pirminės teisinės pagalbos kreipėsi dėl šeimos narių tarpusavio išlaikymo, tėvystės nustatymo ir pripažinimo, santuokos nutraukimo, sutuoktinių turtinių teisių ir pareigų, prievolių, daiktinės ir paveldėjimo teisės, darbo sutarties pažeidimų, užmokesčio, garantijų ir kompensacijų, taip pat dėl administracinės teisės ir administracinio proceso klausimų.

47 pav. Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas 2011–2014 m.

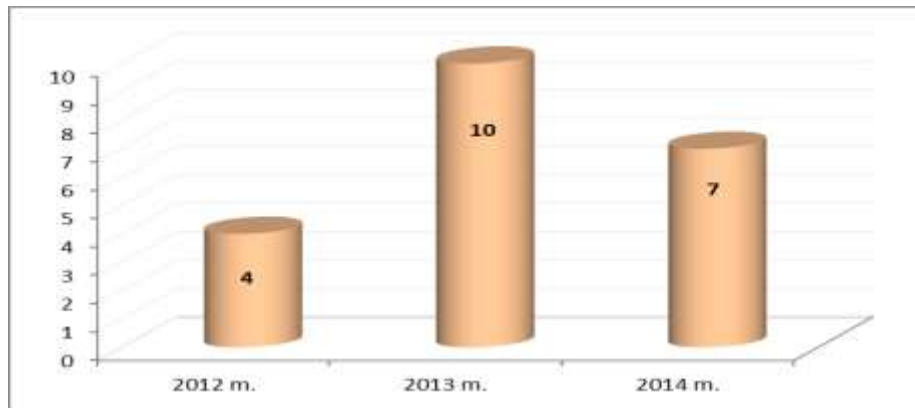
CIVILINĖ, PRIEŠGAISRINĖ IR DARBO SAUGA, MOBILIZACIJA

Civilinės saugos veikla rajone vykdoma pagal Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų 2014–2015 m. prevencijos priemonių, Civilinės saugos sistemos 2014 m. veiklos ir Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planus.

2014 m. Civilinės saugos parengtis buvo patikrinta 12-koje II grupės chemiškai pavojingų objektų treniruotėse ir pratybose, kuriose dalyvavo apie 600 žmonių. Civilinės saugos būklė patikrinta 7 objektuose (2013 m. – 7), apžiūrėta ir įvertinta 7 potencialiai pavojingų hidrotechninių statinių būklė. Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba tikrinusi Kauno apskrities savivaldybių civilinės ir priešgaisrinės saugos būklę pagal nustatytus kriterijus, Kėdainių rajono savivaldybę, kaip ir keletą pastarųjų metų, įvertino geriausiai.

2014 m. organizuoti 3 Ekstremaliųjų situacijų komisijos posėdžiai, kuriuose priimti svarbūs nutarimai tiek civilinės saugos plėtotės, tiek konkrečių situacijų klausimais. Sudaryti ir patvirtinti savitarpio pagalbos planai tarp Kėdainių, Radviliškio bei Panevėžio rajonų savivaldybių.

2014 m. rajone įvyko 7 (2013 m. – 10) ekstremalūs įvykiai. Nė vienas iš ekstremaliųjų įvykių neperaugo į ekstremaliąją situaciją, jų metu žmonės nenukentėjo.

48 pav. Ekstremalių įvykių skaičius 2012–2014 m.

2014 m. toliau buvo plečiama Civilinės saugos gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema. Įrengta moderni elektroninė akustinė elektros sirena miesto centre, sujungta su kitomis 16-ka centralizuoto valdymo elektros sirenų. Rajone elektros sirenomis perspėjama 68 proc. (2013 m. – 63 proc.) gyventojų. 2014 m. daug dėmesio skirta gyventojų perspėjimo per mobiliuosius telefonus efektyvumo didinimui – išplatinta 800 atmintinių, pateiktos nuorodos žiniasklaidoje, Savivaldybės internetinėje svetainėje pateikta informacija, kaip nustatyti mobiliuosius telefonus perspėjančių apie grėsmes trumpųjų žinučių priėmimui. Ši tema aktyviai pristatyta ir nagrinėta mokyklose žmogaus saugos pamokose.

Gerinant priešgaisrinių pajėgų valdymą, 2014 m. Savivaldybės priešgaisrinei tarnybai nupirktos 3 galingesnės automobilinės radijo stotys, užtikrinančios radijo ryšį tarp konkrečioje vietovėje dirbančių ugniagesių komandų ir Bendrojo pagalbos centro. Taip pat už Savivaldybės skirtas lėšas įsigytas galingas autonominis vandens siurblys, kurio pagalba bus galima efektyviai padėti potvynių užliejamoms sodyboms.

Civilinės saugos mokymai vykdyti pagal Administracijos direktoriaus patvirtintą civilinės saugos mokymo 2014 m. planą. Gyventojų švietimas buvo vykdomas pagal patvirtintą 2014 m. Savivaldybės gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais priemonių grafiką, visos numatytos 16 priemonių įvykdytos.

Kaip ir kasmet, 2014 m. iš naujo įvertintas ir papildytas Savivaldybės mobilizacijos planas, vykdyti veiksmai, susiję su pasirengimu mobilizacijai ir priimančios šalies paramos teikimu, sudarytas ir su Krašto apsaugos ministerija suderintas civilinio mobilizacinio personalo rezervo sąrašas, vykdytas visuomenės švietimas mobilizacijos klausimais, vykdytas išlaptintos informacijos, kuria disponuoja Savivaldybė, dokumentų administravimas, apsauga, kontrolė.

CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITAS

Siekdamas didinti Savivaldybės administracijos ir jai pavaldžių ir (arba) jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos efektyvumą, Centralizuoto vidaus audito skyrius atliko nepriklausomą, objektyvią tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą.

2014 m. buvo atlikta 10 vidaus auditų (2013 m. – 14):

- ✓ atlikti veiklos vidaus auditai Akademijos gimnazijoje, Kėdainių kalbų mokykloje, Vilainių mokykloje-darželyje „Obelėlė“, Šėtos seniūnijoje, Visuomenės sveikatos biure, Viešojoje įstaigoje Kėdainių ligoninė, Viešojoje įstaigoje „Laiptai į viltį“. Audito metu vertintos personalo dokumentų rengimo, informavimo ir tvarkymo procedūros, veiklos reglamentavimas, organizavimas, darbo laiko ir darbo užmokesčio apskaita, biudžeto lėšų panaudojimas, tarnybinio transporto naudojimas, atsargų apskaitos, viešųjų pirkimų procedūras, vidaus kontrolė;

- ✓ atlikti apskaitos vidaus auditai Kėdainių vaikų globos namuose „Saulutė“ ir Kėdainių specialiojoje mokykloje dėl globos (rūpybos) išmokos vaikui panaudojimo, paramos ir labdaros;

- ✓ vertinta, ar Ramybės skvero teritorijos sutvarkymo rangos darbų viešojo pirkimo organizavimo procedūros atitiko teisės aktų reikalavimus.

2014 m. audituotų subjektų vadovams pateiktos 33 rekomendacijos (2013 m. – 27). Vidaus auditų ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimui audituotų subjektų vadovai pateikė rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planus. 2014 m. nebuvo atvejų, kai į vidaus audito skyriaus specialistų pateiktas rekomendacijas nebūtų atsižvelgiama ir nurodyti trūkumai netaisomi. Poauditinė veikla tęsiama iki galutinio pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo.

Centralizuoto vidaus audito skyriaus ataskaitose pateiktos rekomendacijos padeda šalinti Savivaldybės administracijoje ir jai pavaldžiuose bei jos valdymo sričiai priskirtuose viešuosiuose juridiniuose asmenyse veiklos trūkumus bei tobulinti vidaus kontrolės sistemą.

VALSTYBINĖ KALBA

Siekiant vykdyti valstybės priskirtą savivaldybei valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės funkciją, 2014 m. vyriausiasis specialistas (kalbos tvarkytojas) patikrino 3 seniūnijas – Šėtos, Surviliškio, Truskavos – ir jose esančias 22 pagrindines įmones bei įstaigas (2013 m. patikrinta 11).

Radus esminių pažeidimų, surašyta 18 raštų (2013 m. – 11). Tikrintos ir šių įmonių, įstaigų interneto svetainės. Surašyti raštai dėl 5 (2013 m. – 3) svetainių kalbos pažeidimų. Nuolat buvo tikrinamos 2 rajono televizijos, po kartą patikrinti 2 rajoniniai laikraščiai. Savivaldybės teritorijoje nuolat buvo tikrinama reklama ir viešieji užrašai.

Iš viso 2014 m. patikrinti 33 objektai (2013 m. – 25). Daug dėmesio skirta švietėjiškai ir mokomajai veiklai. Suteikta apie 560 (2013 m. – 200 m.) kalbos konsultacijų telefonu ir el. paštu, parašyta 20 (2013 m. – 18) straipsnių ir rekomendacijų (paskelbta Savivaldybės interneto svetainėje, skyrelyje „Valstybinė kalba“, ir laikraštyje „Rinkos aikštė“), pateikta 40 (2013 m. – 52) mokomųjų sakinių skyrelyje „Kalbos klausimas“ (savivaldybės svetainėje, pirmame puslapyje).

2014 m. **parengta 50 kalbinių laidelių** Kėdainių krašto televizijoje (2013 m. buvo parengtos dvi). Suorganizuotas renginys, skirtas Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai (susitikimas su kalbininku A. Pupkiu bei kitais kalbininkais ir knygos „Juozas Balčikonis ir didysis „Lietuvių kalbos žodynas“ pristatymas (2013 m. buvo surengti du kalbiniai renginiai).

2014 m. **parašyta apie 700 straipsnių ir informacinių pranešimų, viešinančių Savivaldybės veiklą, į spaudą ir į interneto svetainę www.kedainiai.lt**. Į interneto svetainę įkelta apie 1000 parengtų straipsnių, informacijų, skelbimų.

ŽEMĖS ŪKIS IR MELIORACIJA

Savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir aplinkosaugos skyrius 2014 m. taip pat vykdė valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas žemės ūkio ir melioracijos srityse: vykdė žemės ūkio ir kaimo valdų registravimą, duomenų atnaujinimą, žemės ūkio technikos valstybinę techninę apžiūrą, administravo pieno gamybos kvotas, tiesiogines išmokas už gyvulius, bites, žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus, priėmė dokumentus dėl dalies draudimo įmokų kompensavimo, vertino medžiojamųjų gyvūnų padarytus nuostolius, vykdė valstybei priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių apskaitą ir jų priežiūrą

2014 m. žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus Kėdainių rajone deklaravo 2 667 žemės ūkio subjektai, deklaruotas plotas sudarė 103 781,09 ha.

Rajone yra įregistruotos 4266 žemės ūkio ir kaimo valdos, įregistruoti ir veikiantys 2 455 ūkininkų ūkiai, iš jų ūkininkų iki 40 metų amžiaus – 4 25 ūkių.

18 lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius 2013–2014 m.

Ūkininkų ūkiai	2013 m.	2014 m.	Pokytis (+/-) proc.
Veikiantys ūkininkų ūkiai	2405	2455	+2,0
Ūkininkų ūkiai iki 40 metų amžiaus	410	425	+3,7
Įregistruoti ūkininkų ūkiai	77	105	+36,4
Išregistruoti ūkininkų ūkiai	56	58	+3,6

Lyginant 2013 ir 2014 m. matyti, kad rajone įregistruotų ūkininkų ūkių bei ūkininkų ūkių iki 40 metų amžiaus skaičius didėjo. Didėjimą sąlygojo prasidėjęs naujasis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programų laikotarpis. Paminėtina, kad dalis rajono ūkininkų savo ūkius įregistravo, siekdami dalyvauti KPP priemonėje „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ ir pagal šią priemonę gauti paramą.

2014 m. priimtų paraiškų skaičius sumažėjo labai nežymiai, vos 1,56 proc., kadangi deklaravusių įmonių skaičius padidėjo 17 proc., o žemės ūkio subjektų skaičius sumažėjo 1,8 proc. Tai lėmė bendro deklaruoto ploto padidėjimą 0,37 proc. Vidutinis vieno ūkio dydis kaip ir 2013 m. sudarė beveik 30,0 ha.

19 lentelė. Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas 2013–2014 m.

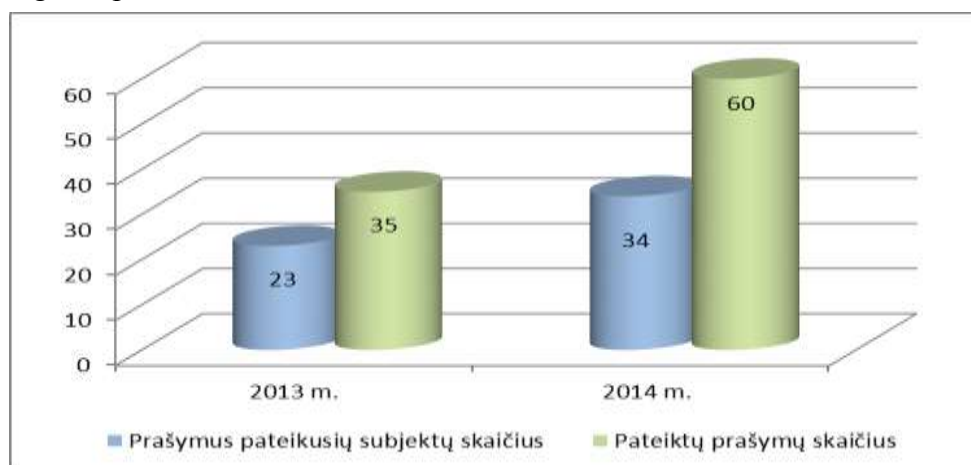
Priimtų paraiškų skaičius ir deklaruotas plotas	2013 m.	2014 m.	Pokytis (+/-) proc.
Priimtų paraiškų skaičius, iš viso:	2709	2667	-1,56
įmonių	35	41	+17,0
žemės ūkio subjektų	2674	2626	-1,8
Deklaruotas pasėlių plotas, iš viso:	103.399,12 ha	103.781,09 ha	+0,37
įmonių	25.741,07 ha	25.207,79 ha	-2,08
žemės ūkio subjektų	77.658,05 ha	78.573,30 ha	+1,18

Kultūrų derlingumas. 2014 m. vidutinis kviečių derlingumas ūkininkų ūkiuose buvo apie 5,5 t/ha, rapsų – apie 3,1 t/ha, cukrinių runkelių – apie 80 t/ha. Šių kultūrų derlingumo padidėjimui įtakos turėjo palankios klimatinės sąlygos.

20 lentelė. Kultūrų derlingumas 2013–2014 m.

Kultūra	Vidutinis derlingumas t/ha 2013 m.	Vidutinis derlingumas t/ha 2014 m.	Pokytis (+/-) proc.
Rapsai	2,7	3,1	+1,5
Grūdai	5,2	5,5	+0,6
Cukriniai runkeliai	80	80	0

Medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala. 2014 m. dėl patirtos medžiojamos žvėrių padarytos žalos kreipėsi 1,5 karto daugiau subjektų nei 2013 m., o pateiktų prašymų dėl žalos atlyginimo skaičiaus išaugo 76 proc.

49 pav. Besikreipiančiųjų dėl patirtos medžiojamos žvėrių padarytos žalos bei pateiktų prašymų skaičiaus pokytis 2013–2014 m.

Pastebėta, kad 2014 m. besikreipiančiųjų dėl patirtos medžiojamos žvėrių padarytos žalos skaičius išaugo todėl, kad žemės ūkio subjektai, pastebėję bent menkiausią medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, kreipėsi dėl nuostolių atlyginimo.

Žemės ūkio technika. 2014 m. Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinėje sistemoje atliktos 802 įregistravimo, išregistravimo, duomenų pakeitimo, įregistruotų pardavimų operacijos, atlikta 580 valstybinių techninių apžiūrų.

21 lentelė. Žemės ūkio technikos registravimas 2013–2014 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2013–2014 m. pokytis (+/-) proc.
Aptarnautos technikos, registruotos rajone, skaičius	6600	6720	6889	+1,03
Atliktų valstybinių techninių apžiūrų skaičius	534	2912	580	-502
Atliktų technikos įregistravimo, išregistravimo, duomenų pakeitimo, įregistruotų pardavimų skaičius	817	845	802	-0,95
Rinkliava už technikos registravimą ir jų valstybines apžiūras, Lt	40.000	72.666	39.374	-54,2

Kadangi žemės ūkio technikos valstybinės techninės apžiūros vykdomos kas 2 metai, darbų atlikta ir lėšų į rajono biudžetą už technikos registravimą ir jų valstybines apžiūras surinkta 2012 m. lygyje.

Ūkinių gyvūnų skaičius. 2014 m. galvijų skaičius rajone didėjo, nes pasinaudodami valstybės parama ūkininkai vis sėkmingiau veisia mėsinųjų galvijų bandas. Mėsinųjų ir mišrūnų veislių galvijų registruota 10 proc. daugiau nei 2013 m. Tokia pati tendencija pastebima ir avininkystėje – per metus avių skaičius padidėjo beveik 22 proc. Avių bandos nėra didelės, tad joms ganytis ir prikaupti pašarų pakanka nuo stambiųjų ūkininkų liekančių mažiau derlingų žemės laukų.

22 lentelė. Ūkinių gyvūnų skaičius 2013–2014 m.

Eil. Nr.	Ūkiniai gyvūnai	Laikotarpis		Pokytis, proc.
		2013 m.	2014 m.	
1.	Galvijų skaičius, vnt.	19 552	19 788	+1,2
2.	Mėsinųjų ir mišrūnų veislių galvijų skaičius, vnt.	2 485	2 733	+10,0
3.	Avių skaičius, vnt.	1764	2148	+21,8
4.	Bičių šeimų skaičius, vnt.	4405	4722	+7,2
5.	Karvių skaičius, vnt.	8556	8546	-0,1

Į ūkinių gyvūnų panoramą integruojasi ir bitininkystė. 2014 m. parama šiam sektoriui. pasinaudojo 141 bitininkas ir deklaravo 7,2 proc. didesnę bičių šeimų skaičių nei 2013 m. Paramos suma sudaro 56 tūkst.Lt.

Karvių skaičius keletą metų vis mažėjo, tačiau 2014 m. buvo pirmieji metai po ilgos pertraukos, kai karvių skaičius mažėjo lėčiausiai. Nepalanki situacija pienininkystėje siejama ne tik su pieno kvotų panaikinimu nuo 2015 m. bei pieno kainų kritimu dėl Rusijos embargo, bet ir su gamintojų struktūra. Nors gamyba smulkiuose ūkiuose mažėja (per metus 1–2 karvių laikytojų sumažėjo 13 proc.), o stambiuose auga, tačiau smulkiųjų pieno gamintojų gausa nulemia didelius rinkai tiekiamo pieno kiekio svyravimus, o tai turi įtakos kainų nestabilumui. Analizuojant duomenis apie karvių produktyvumą pastebimas spartus kilimas, sąlygojamas gerėjančių šėrimo ir laikymo sąlygų, individualios karvių produktyvumo kontrolės.

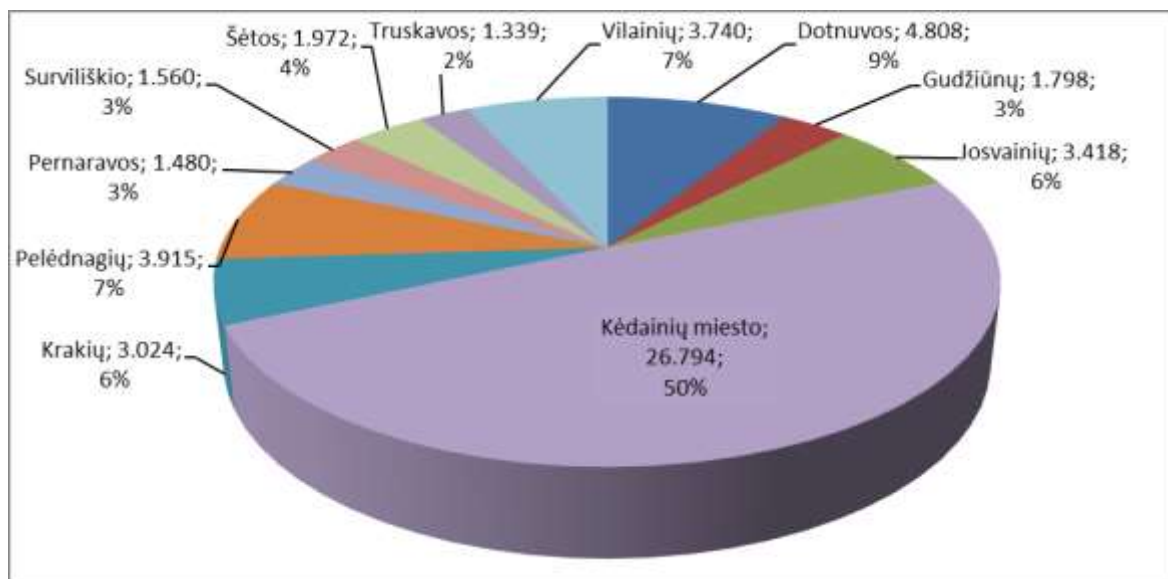
Melioracija. 2014 m. melioracijos statinių priežiūrai, remonto bei kitiems darbams buvo skirta 45,5 proc. daugiau lėšų nei 2013 m. (2014 m. – 1 mln. 256 tūkst. Lt., 2013 m. – 863 tūkst. Lt). 2014 m. suremontuota drenažo sistemų 21 ha plote, 45,50 km magistralinių griovių, 54 vandens pralaidos.

Vykdamas melioracijos statinių remonto darbus lėšos buvo skirtos griovių remonto darbams ir techninei priežiūrai (2014 m. – 931,4 tūkst. Lt; 2013 m. – 337,3 tūkst. Lt), avarinės būklės hidrotechninių statinių remontui (2014 m. – 180 tūkst. Lt ; 2013 m. – 90 tūkst. Lt), Vilainių polderio tvarkymo darbams (2014 m. – 43,2 tūkst. Lt; 2013 m. – 44,6 tūkst. Lt) ir kt.

SENIŪNIJOS

Savivaldybės administracijoje yra 11 struktūrinių teritorinių padalinių – seniūnijų: Dotnuvos, Gudžiūnų, Josvainių, Kėdainių miesto, Krakių, Pelėdnagių, Pernaravos, Surviliškio, Šėtos, Truskavos, Vilainių. Daugiau kaip pusė Savivaldybės gyventojų gyvena Kėdainių miesto seniūnijoje, likusi dalis pasiskirsčiusi kaimiškose seniūnijose. Didžiausios kaimiškosios seniūnijos pagal gyventojų skaičių yra Dotnuvos, Vilainių, Josvainių ir Krakių seniūnijos.

Pastarąjį dešimtmetį stebimas gyventojų skaičiaus mažėjimas tiek rajone, tiek mieste, tiek visoje šalyje. Gyventojų skaičiaus mažėjimą lemia ekonominė ir socialinė teritorijos gerovė, emigracija, demografinis senėjimas, mažas gimstamumas.

50 pav. Gyventojų, deklaravusių gyvenamąją vietą, pasiskirstymas pagal seniūnijas 2014 m. (skaičius ir proc.)

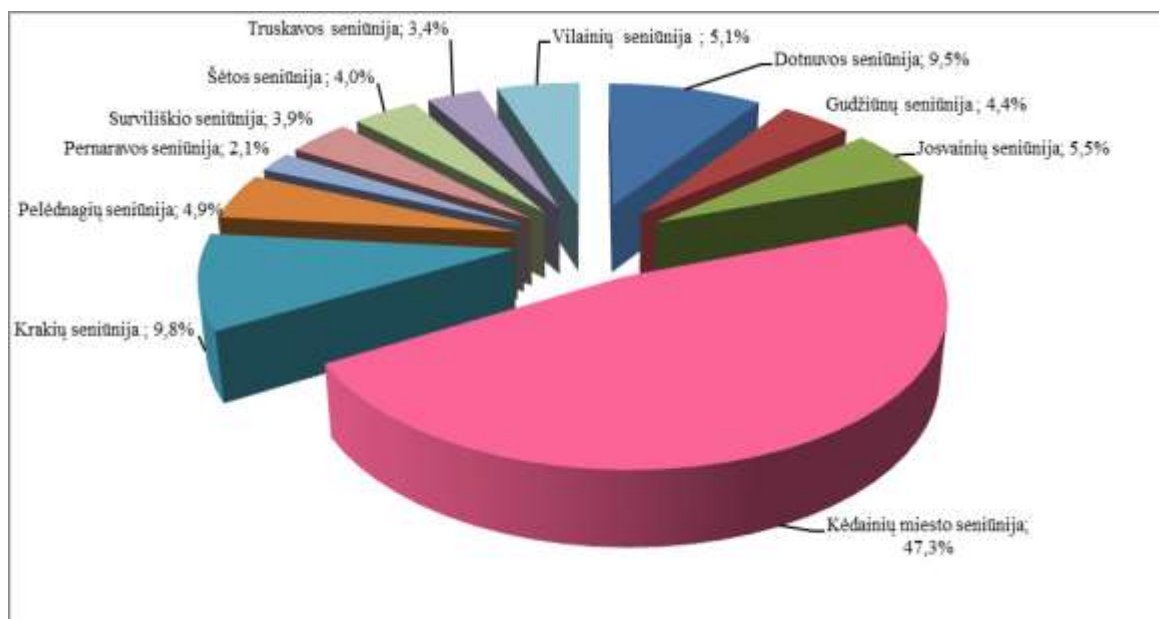
Seniūnijos, vykdydamos priskirtas funkcijas, įstatymų nustatyta tvarka ir patvirtintais seniūnijos veiklos nuostatais, teikė gyventojams administracines paslaugas, organizavo bendro naudojimo teritorijų, vietinės reikšmės kelių, gatvių, šaligatvių, želdinių ir žaliųjų plotų priežiūrą bei gatvių apšvietimą. Seniūnas ir seniūnijos darbuotojai dirbo ir gyventojų socialinėje sferoje, prireikus vertino atskirų šeimų gyvenimo sąlygas, teikė Savivaldybės administracijai siūlymus dėl socialinės paramos reikalingumo ir paramos būdų, vykdė žemės ūkio pasėlių plotų deklaravimą bei sprendė kitus su žemės ūkiu susijusius klausimus, padėjo vietos bendruomenėms rengti įvairius renginius, palaikė glaudžius ryšius su seniūnaičiais.

Socialinė apsauga

Kėdainių rajono seniūnijos vykdė valstybės ir vietos savivaldos socialinę politiką, organizavo savo teritorijoje socialinės paramos teikimą pinigėmis lėšomis ir socialinėmis paslaugomis gyventojams, kurių socialinė padėtis mažina jų socialinio dalyvavimo galimybes.

Kaip šioje ataskaitoje jau buvo minėta, nuo 2014 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujai tvarkai, Savivaldybės administracija savarankiškai pradėjo vykdyti socialinių pašalpų mokėjimą, taip vietos savivaldai suteikiant daugiau teisių ir atsakomybės teikiant pinigine socialinę paramą. Įvertinus tai, kad pinigine socialinė parama organizavimas apima ne tik minėtos paramos skyrimą ir mokėjimą, bet išsamią individualių atvejų analizę, nuolatinę pinigine socialinė parama gavėjų stebėseną, kiekvienoje seniūnijoje buvo sudarytos **Socialinės paramos teikimo komisijos**, į kurias įtraukti seniūnai, seniūnijų specialistai arba seniūnų pavaduotojai, taip pat atstovai iš bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų aktyvių bendruomenės narių.

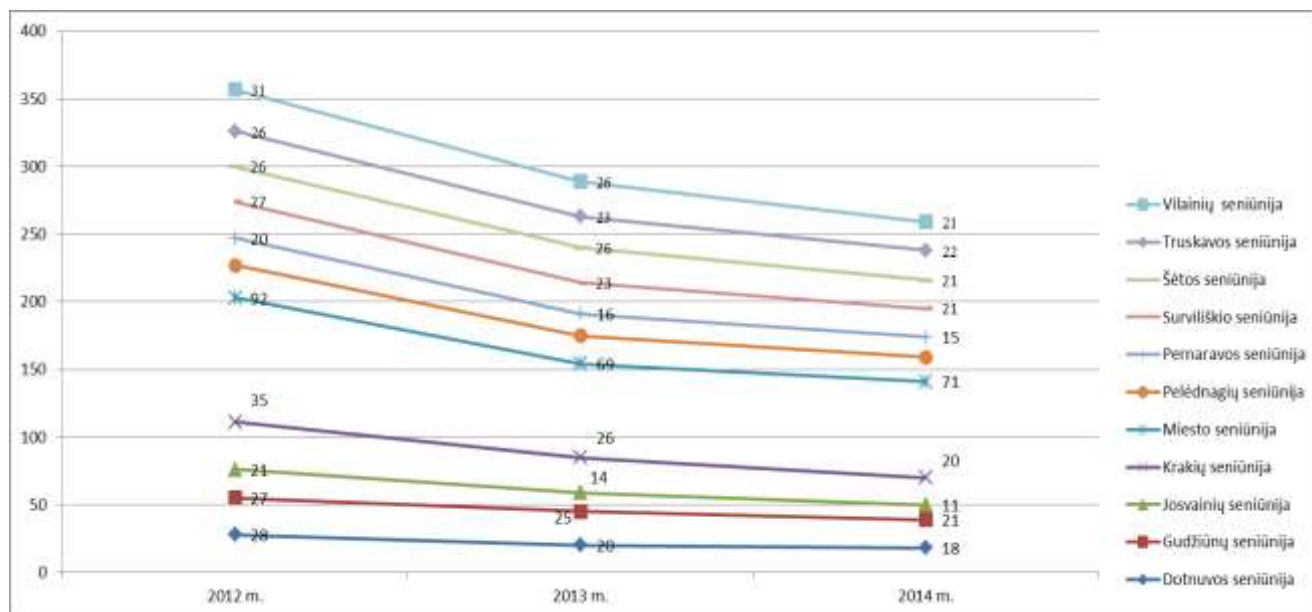
Dėl pasikeitusios tvarkos bei aktyvios Socialinės paramos teikimo komisijos seniūnijose darbo veiklos, **2014 m. tiek socialinių pašalpų gavėjų skaičius, tiek išlaidos socialinei pašalpai mokėti, palyginti su 2013 m., mažėjo.**

51 pav. Seniūnijoms socialinei priežiūrai, socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skiriamų lėšų dalis 2014 m., proc.

2014 m. didžiausia pašalpų, socialinių išmokų ir kompensacijų dalis, išskyrus Kėdainių miesto seniūniją, teko Krakių ir Dotnuvos, mažiausiai – Pernaravos seniūnijai.

2014 m. dėl teigiamų pokyčių šeimose, efektyvaus socialinių darbuotojų, Vaiko teisių apsaugos skyriaus, socialinių pedagogų bendro darbo, **seniūnijose pastebimas socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimas.**

52 pav. Socialinės rizikos šeimų pokytis seniūnijose 2012–2014 m.

Nuo 2012 m. daugiausia socialinės rizikos šeimų sumažėjo Kėdainių miesto (21), Krakių (15), Dotnuvos, Josvainių ir Vilainių (po 10) seniūnijose. Iš viso **2014 m. rajone buvo 98 socialinės rizikos šeimomis mažiau nei 2012 m.**

Žemės ūkis

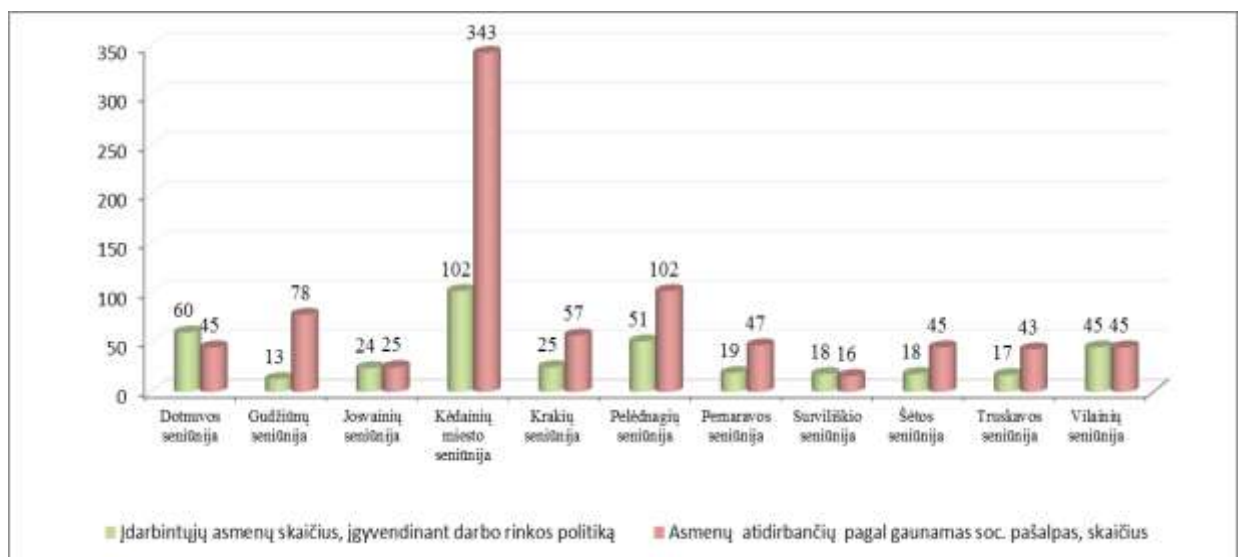
Siekiant užtikrinti valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymą ir Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriui pavestų funkcijų visavertį, kokybišką ir savalaikį vykdymą, kaimiškosioms seniūnijoms žemės ūkio funkcijoms vykdyti 2014 m. skirta 616,2 tūkst. Lt.

2014 m. kaimiškosiuose seniūnijose buvo pildomos ir priimamos paraiškos tiesioginėms išmokoms už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus gauti, priimami prašymai ir atnaujinami kaimo valdų registracijos duomenys, ūkininkams teikta informacija apie reikalingus pateikti dokumentus ir reikalavimų laikymąsi, informacija apie pieno kvotas, subsidijas už gyvulius, žemės deklaravimą, išmokas už pasėlius, vykdytas ūkinių gyvūnų bandų registravimas, registrų tvarkymas.

Aplinkos apsauga, teritorijų priežiūra ir viešieji darbai

Seniūnijos didelį dėmesį skyrė teritorijos ir žaliųjų plotų priežiūrai. Nuolat prižiūrimos ir tvarkomos kapinės, bendrojo naudojimo teritorijos (aikštės, skverai, maudyklos, parkeliai), gyvenviečių gatvės, vietinės reikšmės kelių pakelės (šienavimas, krūmų kirtimas, sniego valymas), puoselėjami gėlynai, sodinami medeliai, dekoratyviniai krūmai, naikinami Sosnovskio barščiai ir pan. Kiekvienais metais seniūnijose renkama gražiausiai besitvarkanti sodyba. Taip pat iš Savivaldybės biudžeto apmokėta už atliekų priėmimą iš seniūnijų į Zabelišio sąvartyną.

Rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politiką ir gyventojų užimtumo programas, 2014 m. seniūnijose įdarbinti 392 asmenys (2013 m. – 399). Šiai valstybinei (valstybės perduotai savivaldybei) funkcijai vykdyti seniūnijoms skirta 449,2 tūkst. Lt (2013 m. – 457,2 tūkst. Lt). Viešųjų darbų darbininkai tvarkė gyvenvietes, šienavo pakeles, dirbo senkapiuose, tvarkė bendrojo naudojimo teritorijas, melioracijos griovių šlaitus ir atliko kitus darbus. Taip pat prie aplinkos tvarkymo darbų prisidėjo pinigine socialine parama gaunantys asmenys (iš viso 846), kurie, pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą tvarką dėl gyventojų sutelkimo visuomenei naudingiems darbams, tvarkė pakeles, rinko šiukšles, tvarkė parkus, grėbė lapus, kirto krūmus, kasė sniegą ir pan.

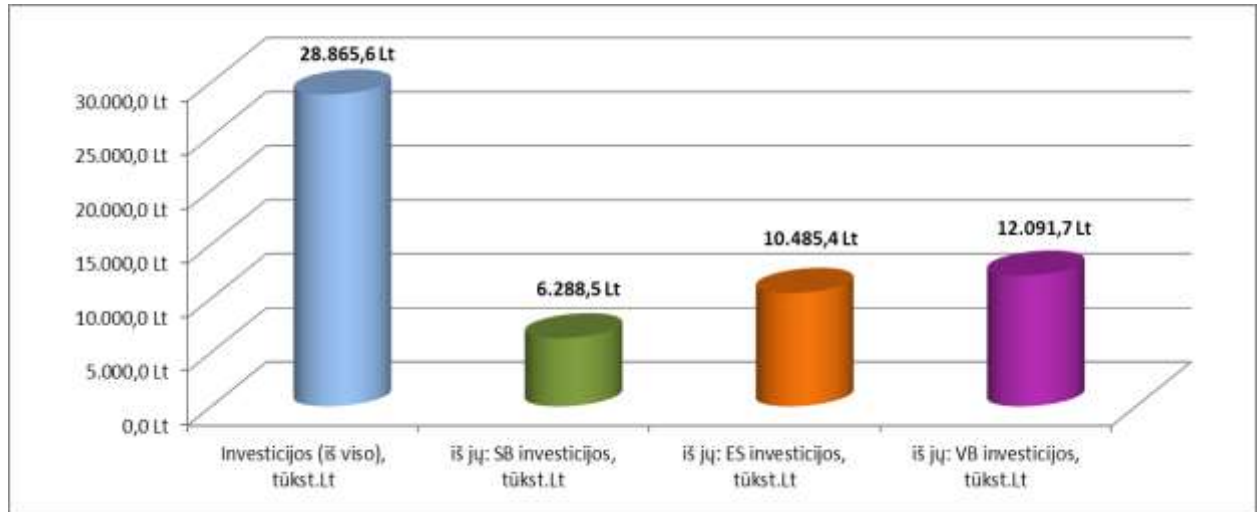
53 pav. Įdarbintųjų asmenų skaičius seniūnijose, 2013–2014 m.

2014 m. seniūnijose vykdytos gyvenamosios vietos deklaravimo funkcijos, valstybinės žemės ir kito valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo patikėjimo teise funkcijos, rūpintis gyvenviečių apšvietimu, apšvietimo įrengimų priežiūra, vykdyta vietinių kelių priežiūra.

Seniūnijose aktyviai veikė vietos bendruomenės, vykdyta švietėjiška (edukacinė) veikla, rengti sociokultūriniai, pramoginiai renginiai, meninę saviraišką skleidė mėgėjų meno kolektyvai.

Investicijos seniūnijose

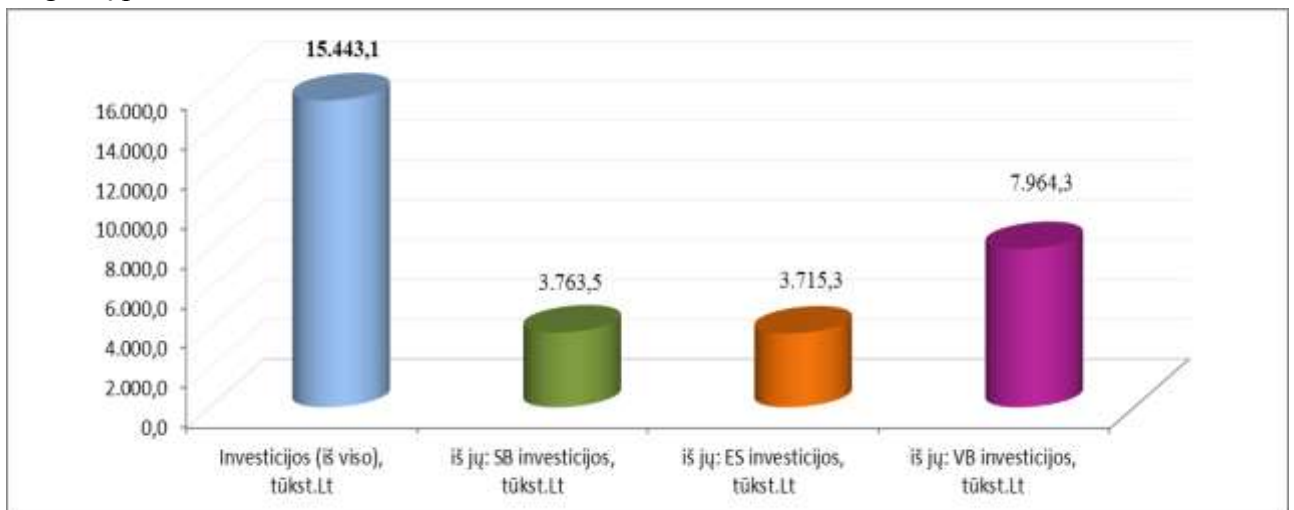
Seniūnijose įgyvendinami investiciniai projektai, finansuojami ne tik Savivaldybės biudžeto (SB), bet ir Valstybės biudžeto (VB) bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų (ES) lėšomis. Rekonstruojant, remontuojant infrastruktūrinius objektus, gerinant švietimo, sveikatos, socialinės apsaugos, kultūros, sporto aplinką, **2014 m. iš viso investuota beveik 28,9 mln. Lt ir 1 (vienam) Savivaldybės gyventojui investicijų vidurkis siekė apie 505,82 Lt.**¹

54 pav. 2014 m. investicijos (tūkst. Lt), gerinant Savivaldybės gyvenamąją aplinką

¹ Skaičiuojant į seniūnijas investuotas lėšas gyvenamosios aplinkos gerinimui bei skaičiuojant investicijas 1 (vienam) gyventojui buvo vertinami investiciniai projektai, kurių įgyvendinimui lėšos skirtos iš 2014 m. Savivaldybės biudžeto (įskaitant Aplinkos apsaugos specialiąją rėmimo programą), Valstybės biudžeto lėšos (įskaitant Kelių priežiūros ir plėtros ir Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programas) bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas (įskaitant su partneriais vykdomus projektus (UAB „Kėdainių vandenys“, Kėdainių rajono vietos veiklos grupė, kuriems iš Savivaldybės biudžeto skirtas kofinansavimas).

2014 m. pusė investicijų (15,4 mln. Lt) infrastruktūros gerinimui, miestiečių gyvenimo kokybės užtikrinimui teko **Kėdainių miesto seniūnijai**. Didžioji lėšų dalis buvo skirta iš *Valstybės biudžeto lėšų* (įskaitant Valstybės investicijų bei Kelių priežiūros ir plėtros programas) – beveik 8 mln. Lt. Šios lėšos skirtos Babėnų kvartalo, Juodkiškio, Šviesos gatvių ir Didžiosios Rinkos aikštės rekonstrukcijoms, kelių gatvių priežiūrai ir remontui, miesto stadiono, viešosios įstaigos Kėdainių ligoninės terapijos skyriaus tvarkymui, socialinių būstų įrengimui Šėtos g. 93 name, Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos rekonstrukcijai, „Atžalyno“ gimnazijos stadiono atnaujinimui, Šviesosios gimnazijos pastato modernizavimui ir kt. Įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, kuri finansuojama valstybės biudžeto lėšomis, Kėdainių miesto seniūnijai buvo skirta 40,6 tūkst.Lt. Už šias lėšas pastatyti lauko treniruokliai ir įrengta vaikų žaidimų aikštelė Gegučių parke.

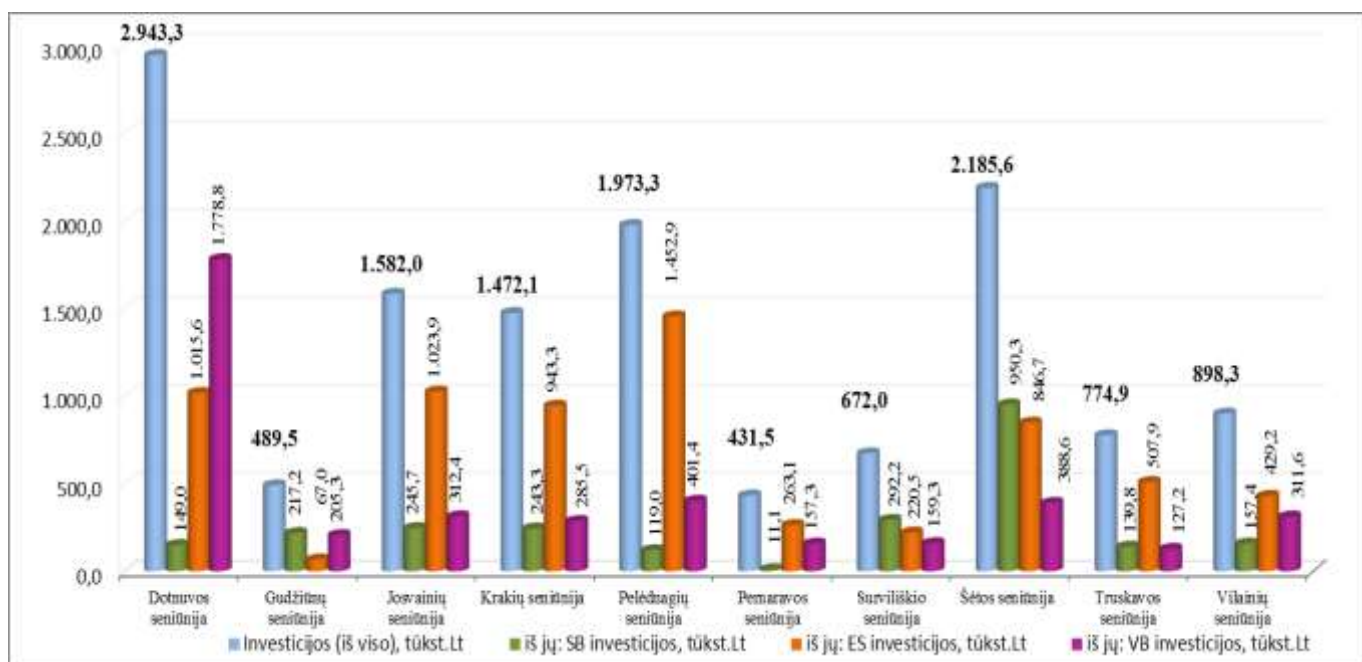
55 pav. Iš viso 2014m. į **Kėdainių miesto seniūniją** investuota Europos Sąjungos, Savivaldybės ir Valstybės biudžetų lėšų, tūkst.

Savivaldybės biudžeto lėšomis (3,7 mln. Lt) buvo atlikti šie didesnės vertės darbai: Ramybės skvero sutvarkymas (lėšos taip pat buvo skirtos iš ES ir KPPP), daugiabučių namų bei biudžetinių įstaigų kiemų asfaltavimas, J. Basanavičiaus g. šaligatvių tvarkymas, „Ryto“ pagrindinės mokyklos elektros instaliacijos rekonstrukcija, inžinerinių tinklų įrengimas Aušros ir Laisvės gatvėse bei miesto vakariniame kvartale.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos (3,7 mln. Lt) investuotos atliekant vaikų globos namų „Saulutė“, mokyklos-darželio „Vaikystė“ pastato remontą, rekonstruojant „Ryto“ pagrindinės mokyklos, J.Paukštelio pagrindinių mokyklų bei Kalbų mokyklos pastatus, užbaigiant inžinerinės infrastruktūros kūrimą Kėdainių LEZ bei vykdant jos rinkodarą ir kt.

1 (vienam) Kėdainių miesto seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 576,36 Lt investicijų iš Savivaldybės, Valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Vertinant **kaimiškasias seniūnijas**, 2014 m. daugiausia Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Savivaldybės bei Valstybės biudžeto investicijų sulaukė Dotnuvos, Šėtos, Pelėdnagių, Josvainių ir Krakių seniūnijos.

56 pav. Iš viso 2014m. į **kaimiškasias seniūnijas** investuota Europos Sąjungos, Savivaldybės ir Valstybės biudžetu lėšų, tūkst.

Dotnuvos seniūnijoje gerinant gyvenamąją aplinką **investuota per 2,943 mln. Lt**. Didžioji dalis investicijų skirta iš Valstybės biudžeto – Akademijos gimnazijos priestato statybai bei vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, remontui. Savivaldybės biudžeto lėšomis Mantviliškio kaime įrengtas apšvietimas, Europos Sąjungos lėšomis vykdyti baigiamieji vaikų darželio pastato Dotnuvoje pritaikymo slaugos namams darbai, gerinta Akademijos kultūros centro materialinė bazė. Vietos bendruomenėms dalyvaujant Kėdainių rajono vietos veiklos grupės (toliau – VVG) koordinuojamame projekte „Kėdainių rajono kaimiškųjų vietovių kaimo plėtros strategija“ į seniūniją pritraukta 500 tūkst. Lt ES lėšų. **1 (vienam) Dotnuvos seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 612,17 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Gudžiūnų seniūnijoje gerinant gyvenamąją aplinką **investuota apie 489,5 tūkst. Lt**. Didžiausios investicijos skirtos iš Savivaldybės biudžeto, įrengiant ir išplečiant Miegėnų kaimo buitinių nuotekų tinklus. Valstybės biudžeto lėšomis vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas, sutvarkytas miestelio Dotnuvėlės g. šaligatvis. Įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, Gudžiūnų mstl. ir Miegėnų k. įrengtos vaizdo stebėjimo sistemos. Europos Sąjungos lėšomis rengti žemėvaldų planai, įgyvendinti projektai pagal

VVG koordinuojamą projektą. **1 (vienam) Gudžiūnų seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 272,24 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Josvainių seniūnijoje investicijos infrastruktūrai gerinti **sudarė 1,582 mln. Lt.** Daugiausia lėšų skirta iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų – vykdyta Josvainių miestelio viešosios infrastruktūros plėtra, gerinta Josvainių kultūros centro materialinė bazė, likviduota 20 apleistų (bešeimininkų) pastatų. Įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, Josvainiuose įrengti 4 dalių skersiniai jaunimui, Bajėnų k. pastatyti informaciniai standai, dalyvauta VVG koordinuojamame projekte. Savivaldybės biudžeto lėšomis, įrengti vandentiekio ir nuotekų tinklai miestelio Kėdainių gatvėje, buitinių nuotekų tinklai Angirių k. Beržų gatvėje, atliktas Josvainių bažnyčios stogo bei bokšto remontas. Valstybės biudžeto lėšomis vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas, atlikti Josvainių Labūnavos g. ir pradėti Skaisgirių k. Sakuonos g. rekonstrukcijos darbai. **1 (vienam) Josvainių seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 462,85 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Krakių seniūnijoje vykdamas investicinius projektus, atliekant būtinus darbus **investuota apie 1,472 mln. Lt.** Didžiausios investicijos skirtos iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Savivaldybės biudžeto, įrengiant Pajieslio universalią daugiafunkcij centrą, likviduojant 17 apleistų (bešeimininkų) pastatų bei sutvarkant jų teritorijas, remontuotas Krakių gimnazijos Meironiško pradinio ugdymo skyriaus pastatas, įgyvendinant veiklas pagal VVG koordinuojamą projektą. Valstybės biudžeto lėšomis vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, įrengtos 2 vaizdo stebėjimo kameros. **1 (vienam) Krakių seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 486,82 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Pelėdnagių seniūnijoje gerinant gyvenamąją aplinką **investuota daugiau nei 1,973 mln. Lt.** Didžiausios investicijos skirtos iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų (1,4 mln. Lt). ES lėšomis įgyvendinamas didelės apimties projektas, kurį vykdo UAB „Kėdainių vandenys“ – Paobelyje rengiami vandentiekio ir nuotekų tinklai. Taip pat ES lėšomis parengtas Labūnavos kaimo detalusis planas, rengti Pelėdnagių bei Paobelio kaimų detalieji bei žemėvaldų planai, dalyvauta įgyvendinant veiklas pagal VVG koordinuojamą projektą. Visiems minėtiems projektams Savivaldybė iš biudžeto skiria lėšas kofinansavimui. Valstybės biudžeto lėšomis vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas, rekonstruotos bei įrengtos Pelėdnagių k. Ateities bei Labūnavos k. Šaltalankių gatvės. **1 (vienam) Pelėdnagių seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 504,03 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Pernaravos seniūnijoje investicijos vykdamas investicinius projektus, atliekant būtinus darbus **skirta apie 431,5 tūkst. Lt.** Daugiausia – Valstybės biudžeto lėšų vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, remontui, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, įsigyti LED šviestuvai, trinkelėmis išklota aikštelė prie Paaluonio bendruomenės centro, įrengta signalizacija. Europos Sąjungos lėšomis atliktas Pernaravos seniūnijos pastato remontas, dalyvauta VVG koordinuojame projekte, didinant gyvenamosios aplinkos patrauklumą. **1 (vienam) Pernaravos seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 291,53 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

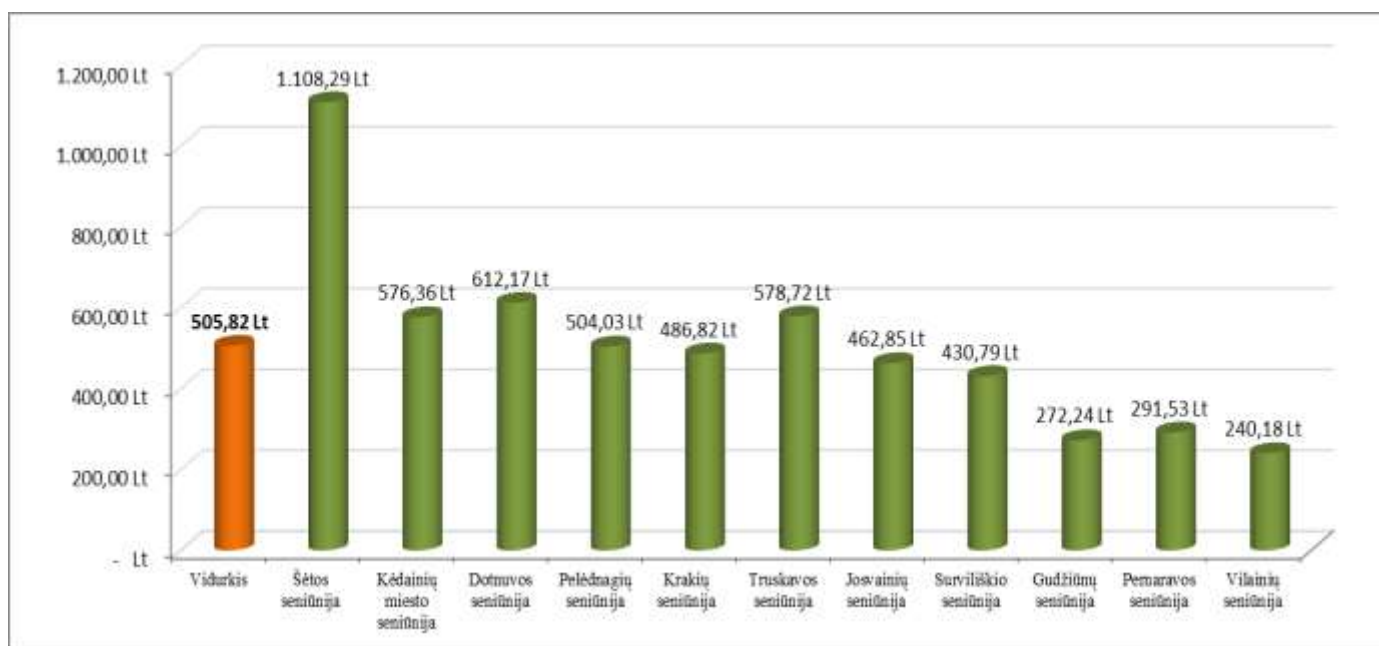
Surviliškio seniūnijoje gerinant gyvenamąją aplinką **investuota apie 672,0 tūkst. Lt.** Didžiausios investicijos iš Savivaldybės biudžeto skirtos, įrengiant naujus buitinių nuotekų tinklus Surviliškyje, Sosnovskio barščio naikinimui. Valstybės biudžeto lėšomis rekonstruota bei įrengta Kalnaberžės k. Šermukšnių gatvė, vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, įsigyta traktorinė šienapjovė. Apie 220,5 tūkst. Lt investuota Europos Sąjungos lėšų, vykdamas gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo veiklas pagal VVG koordinuojamą projektą. **1 (vienam) Surviliškio seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 430,79 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Šėtos seniūnijoje investicijos infrastruktūrai gerinti **sudarė per 2,185 mln. Lt.** Daugiausia lėšų skirta iš Savivaldybės biudžeto bei ES struktūrinių fondų steigiant Pagirių universalią daugiafunkcij centrą, remontuotas Šėtos kultūros centras, gerinant jo materialinę bazę, vykdyti vandentiekio ir nuotekų tinklų įrengimo darbai Šėtos kaime. Iš Valstybės biudžeto lėšų

investicijoms, remontuota Šėtos gimnazija, vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, įrengtos vaizdo stebėjimo kameros. Siekiant kurti palankią gyvenamą aplinką ir pritaikyti ją gyventojų reikmėms, dalyvauta VVG koordinuojamame projekte (pritraukta per 280 tūkst. Lt ES paramos). **1 (vienam) Šėtos seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 1,108 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Tai yra du kartus daugiau vertinant investicijų vidurkį vienam rajono gyventojui.

Truskavos seniūnijoje vykdamas investicinius projektus, atliekant būtinus darbus **investuota apie 774,9 tūkst. Lt**. Didžiausios investicijos skirtos iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, remontuojant Laukagalio g. Paežerių kaime, dalyvaujant VVG koordinuojamame projekte (pritraukta per 331 tūkst. Lt ES paramos). Savivaldybės biudžeto lėšos skirtos inžinerinei infrastruktūrai gerinti – rekonstruoti Truskavos miestelio vandentiekio tinklai, įrengti buitinių nuotekų tinklai Petkūnuose. Valstybės biudžeto lėšomis vykdyta vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, remontas. **1 (vienam) Truskavos seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 578,72 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

Vilainių seniūnijoje gerinant gyvenamąją aplinką **investuota apie 898,3 tūkst. Lt**. Didžiausios investicijos skirtos iš Valstybės biudžeto, vykdamas vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, remontą, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2014 m. programą, įsigyta žoliapjovė. Savivaldybės biudžeto lėšomis įrengti valymo įrenginiai Aristavoje, naikintas Sosnovskio barštis, Europos Sąjungos lėšomis rengtas Vilainių kaimo detalusis planas, investuota per 366 tūkst. Europos Sąjungos paramos lėšų gerinant gyvenamąją aplinką. **1 (vienam) Vilainių seniūnijos gyventojui, 2014 m. teko 240,18 Lt investicijų** iš Savivaldybės ir Valstybės biudžeto bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

57 pav. Savivaldybės administracijos vykdomų projektų investicijos (Europos Sąjungos, Savivaldybės ir Valstybės) 1 (vienam) seniūnijos gyventojui 2014 m., Lt. ²

² Gyventojų skaičius vertintas, pagal gyvenamąją vietą seniūnijose deklaravusių asmenų skaičių (53.848).

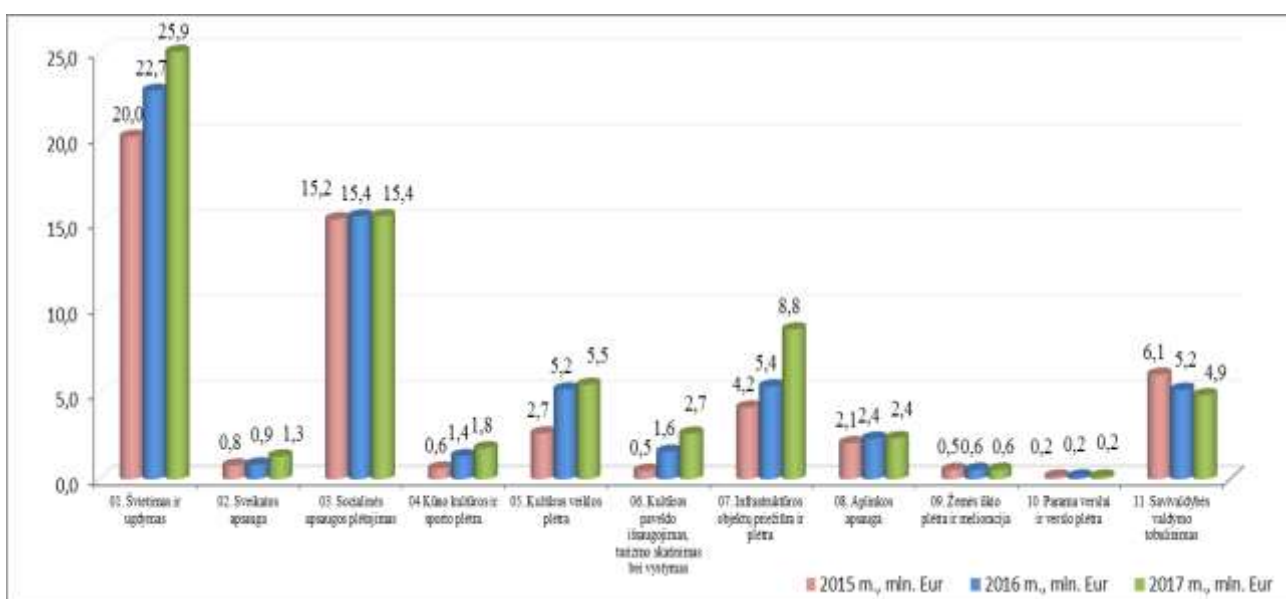
Vertinant 2014 m. Savivaldybės administracijos vykdomus projektus (finansuojamus Europos Sąjungos, Savivaldybės ir Valstybės lėšomis) vienam **rajono gyventojui investicijų vidurkis siekė 505,82 Lt**. 2014 m. didžiausios investicijos vienam seniūnijos gyventojui teko Šėtos, Kėdainių miesto, Dotnuvos ir Pelėdnagių seniūnijose.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Administracijos direktoriaus ir administracijos 2014 m. veiklos ataskaitoje aptartos pagrindinės vykdytos veiklos.

2015 m. veiklos bus vykdomos atsižvelgiant į 2014 m. parengtą ir Savivaldybės taryboje patvirtintą **Kėdainių rajono savivaldybės 2015–2017 m. strateginį veiklos planą. Rengiant Kėdainių rajono savivaldybės 2015–2017 m. strateginį veiklos planą**, buvo atsižvelgta į tarybos narių pasiūlymus ir pastebėjimus dėl strateginio veiklos plano programų sudėties (turinio). Patvirtinto 2015–2017 m. strateginio veiklos plano kiekviena programa apima ne tik įstaigų išlaikymo, „minkštųjų“ projektų ar programų įgyvendinimą, bet ir „infrastruktūrinių“ priemonių įgyvendinimą. Toks programų turinio patikslinimas geriau ir aiškiau atspindi situaciją kiek kiekvienai sričiai planuojama darbų bei kiek numatoma skirti lėšų.

Kėdainių rajono savivaldybės 2015–2017m. strateginiame veiklos plane numatytų programų tikslams, uždaviniams ir priemonėms pasiekti 2015 m. numatyta beveik 53,0 mln. Eur (183,0 mln. Lt), 2016 m. – 60,9 mln. Eur (210,3 mln. Lt), 2017 m. – 69,4 mln. Eur (239,6 mln. Lt).

58 pav. Asignavimų paskirstymas pagal strateginio veiklos plano programas 2015–2017 m., mln. Lt.

2014 m. atlikta daug ir reikšmingų darbų, kurie aptarti Administracijos direktoriaus ir administracijos veiklos ataskaitoje. Kėdainiai virsta europietišku miestu ir didžioji dalis įvykusių pokyčių – tai visų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo, įsiklausymo, idėjų generavimo, bendrų sprendimų ieškojimo bei efektyvaus darbo vaisius. Tik bendro darbo dėka pasiekiami geriausi rezultatai.

2015 metai – galimybių ir iššūkių metai. Savivaldybė veiklą planuos ir įgyvendins pagal eurais patvirtintą biudžetą, pirmą kartą Lietuvoje organizuojami tiesioginiai mero rinkimai, pagreitį įgaus 2014–2020 metų Europos Sąjungos paramos programavimo laikotarpis, pagal kurį dėliosis prioritetai, tikslai bei uždaviniai. Savivaldybės administracija ir toliau tęs pradėtus darbus, ruošis naujų projektų paraiškų teikimui pagal naują programavimo laikotarpį, sieks sklandžiai ir operatyviai vykdyti Savivaldybės tarybos sprendimus, prisiims atsakomybę už jų efektyvumą, stengtis išvengti klaidų, sieks bendrų tikslų ir glaudaus bendradarbiavimo užtikrinant rajono gyventojų gerovę.

